พระพุทธบาทสี่รอย

บทสวดสักการะพระพุทธบาทสี่รอย

ต. สะลวง อ. แม่ริม จ. เชียงใหม่

บริเวณที่ตั้งวัดพระพุทธบาทสี่รอย

วัดพระพุทธบาทสี่รอย หมู่ที่ 6 ตำบลสะลวง อำเภอแม่ริม

จังหวัดเชียงใหม่ รหัสไปรษณีย์ 50330 โทร. 228569

ครูบาพรชัย ปิยะวัณโณ เจ้าอาวาส

คำปรารภ

การจัดทำหนังสือสวดมนต์ในครั้งนี้ วัตถุประสงค์เพื่อรวบรวมบทสวดมนต์ต่าง ๆ ซึ่งได้แก่บทสวดมนต์ที่ใช้ในการปฏิบัติธรรม เช่น บทสวดทำวัตรเช้า ทำวัตรเย็น ฯลฯ และบทสวดที่ท่านครูบาพรชัย ปิยะวัณโณ เจ้าอาวาสวัดพระพุทธบาทสี่รอย ตำบลสะลวง อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ นำมาสวด (และให้พวกเราได้ร่วมสวดด้วยที่วิหารพระพุทธบาทสี่รอย ในโอกาสที่ท่านมาสวด ซึ่งหลายครั้งที่ผู้เขียนได้จัดทำพานดอกไม้ที่เรียกว่า "ขันธ์ ๕" ถวาย พวกเราหลายท่านได้เห็นหรือร่วมกันจัดถวาย ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๓๕ เป็นต้นมา ที่ผู้เขียนได้ขึ้นไปนมัสการและปฏิบัติธรรม) ซึ่งได้แก่ บทสวดบารมีต่าง ๆ คำไหว้พิเศษของครูบาศรีวิชัย ซึ่งมีความสำคัญและมีความหมายมาก คือ บอกให้รู้ว่าพระพุทธเจ้า ท่านรู้ เห็น และได้ยินทุกสิ่งที่พวกเรากระทำถูกผิด ได้ยินการพูด การสวดมนต์ การภาวนา และรู้ถึงความคิด ที่เราคิดอะไรอยู่ ดี ไม่ดี เป็นต้น และการไหว้พระพุทธเจ้า ๕ พระองค์ ทำให้เรารู้ว่า คำว่า " นะโมพุทธายะ" นั้น หมายถึง พระพุทธเจ้า ๕ พระองค์ และที่มาของคำ ๆ นี้ นอกนั้นจะเป็นบทสวดที่เพิ่มมาใหม่ คือ พระพุทธเจ้า ๓ กาล สวดแบบคำเมือง มีความไพเราะมาก ใครได้ยินก็อยากสวดตาม

สำหรับนานาสาระธรรม ได้พยายามค้นหาธรรมะดี ๆ มาเสนอ เขียนเองบ้างก็มี ความหมายของบทสวดบางบทที่ควรอ่าน เรื่องพระธาตุประจำปีเกิด ก็ได้ค้นหาบทสวดบทไหว้มาให้ครบทุกปี ควรไปไหว้ในวันเกิดของท่าน ไปไม่ได้ ไปไม่ถึง เช่นอยู่บนสวรรค์ อยู่ประเทศอินเดีย อยู่ประเทศพม่า ก็ไหว้สาระลึกถึง ก็ถึง ถ้าท่านไหว้ด้วยความตั้งใจจริง

เนื่องในวาระครบรอบวันเกิดวันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๒ ตรงกับวันเสาร์ที่เป็นวันเกิด ด้วยนานทีจะมีครั้งหนึ่งที่วันเกิดตรงกันอย่างนี้ และในโอกาสที่ได้รับสายสะพายที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชสยามินทราธิราช ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมพระราชทานให้เมื่อวันที่ ๕ ธันวาคม ๒๕๔๐ อันเป็นปีที่ ๕๒ ในรัชกาลปัจจุบัน เป็นเครื่องราชอิสริยาภรณ์มงกุฎไทย ชั้นที่ ๑ ชื่อ ปฐมาภรณ์ ทั้งนี้ โดยโปรดเกล้าฯให้สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชพระราชทานให้ที่พระราชวังสวนจิตรดาเมื่อวันที่ ๒๔ เมษายน ๒๕๔๑ ได้รับพระราชทานในวาระที่ได้รับตำแหน่ง นักวิชาการสาธารณสุข ๘ ผู้เชี่ยวชาญพิเศษด้านส่งเสริมพัฒนา สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเชียงใหม่ ในเดือนพฤษภาคม ๒๕๔๐ นับว่าเป็นสิริมงคลและเป็นเกียรติที่สูงที่สุดในชีวิต จึงถือโอกาสจัดพิมพ์หนังสือชุดนี้เพื่อเป็นธรรมบรรณาการด้วย

ขอขอบคุณ คุณประกายทิพย์ สุคนธ์ ที่มีความอุตสาหะวิริยะในการพิมพ์คอมพิวเตอร์ฉบับร่างจนเสร็จสมบูรณ์ และขออวยพรให้ได้รับ

ความสำเร็จที่พึงปรารถนา อีกทั้งมีสุขภาพพลานามัยที่แข็งแรง พร้อมที่จะดำเนินชีวิตในอนาคตได้อย่างราบรื่น

ที่สุดนี้ ขออาราธนาคุณพระศรีรัตนตรัยและสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลาย ได้ดลบันดาล ให้ท่านที่บริจาคทรัพย์ สร้างหนังสือสวดมนต์ และผู้ที่ได้ใช้หนังสือสวดมนต์เล่มนี้เป็นคู่มือในการปฏิบัติธรรม จงมีความเจริญรุ่งเรืองทั้งในทางโลกและทางธรรม ให้มีสุขภาพพลานามัยแข็งแรง ผ่านพ้นอุปสรรคนานาประการ ได้มีโอกาสเข้าสู่แดนนิพพานทุกท่านเทอญ

นิพพานะ ปัจจะโย โหตุ

นางทิพย์พร วาฤทธิ์
๑๙๔-๑๙๖ ถนนวิชยานนท์ ตำบลช้างม่อย อำเภอเมือง
จังหวัดเชียงใหม่ ๕๐๓๐๐ โทร. ๒๕๒๕๓๓,๒๓๕๐๒๖.
๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๒.

สารบัญ

หน้า

ปฐมบท

บทไหว้พระสวดมนต์

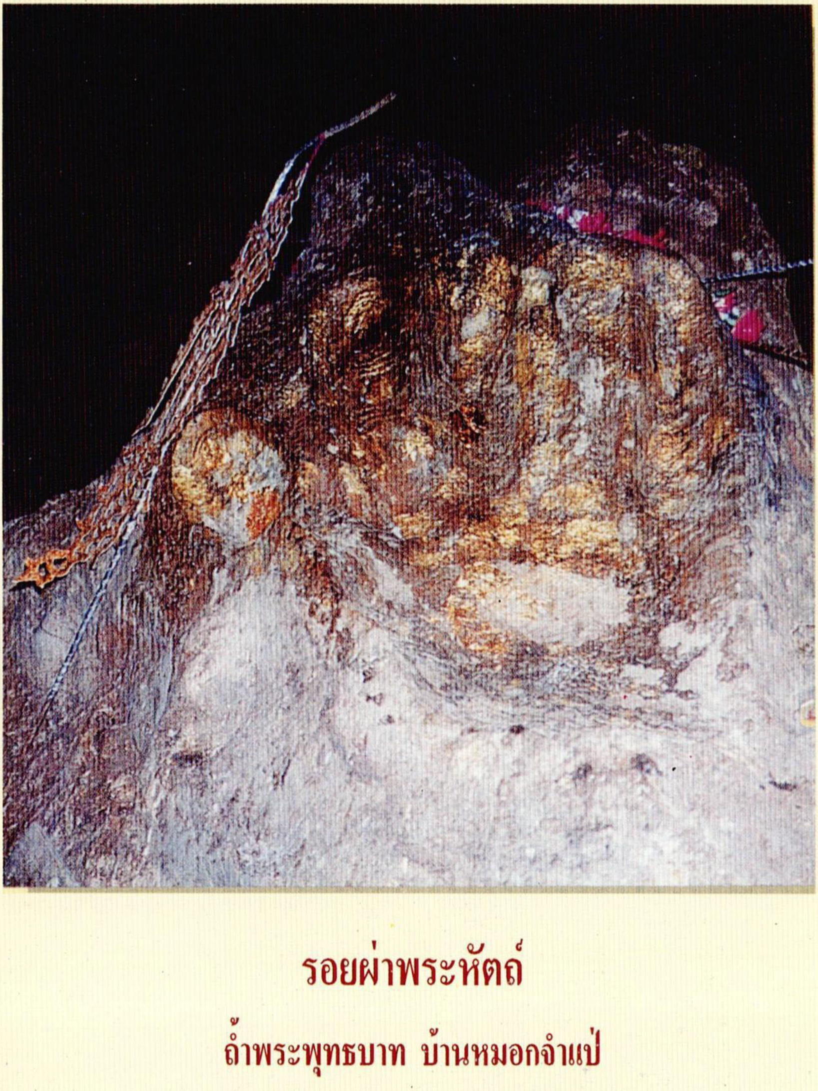
คำไหว้พิเศษที่ต้องสวด

การปฏิบัติธรรม

บทสวดพระคาถาที่เป็นมงคล

นานาสาระธรรม

พระพุทธบาทสี่รอย
คำไหว้พระพุทธบาทสี่รอย
สาธุ โกสัมพิยัง อะวิทูเร เวภาระ ปัพพะเต กะกุกสันโธ โกนาคะมะโน กัสสะโป โคตะโม
ปาทะเจติยัง ชินะธาตุ จะฐะ เปตวา อะหังวันทามิ ทูระโต

รอยฝ่าพระหัตถ์

ถ้ำพระพุทธบาท บ้านหมอกจำแป่

อำเภอเมือง จังหวัดแม่ฮ่องสอน

สถานที่ศักดิ์สิทธิ์อีกแห่งในภาคเหนือ

(ระยะการเดินทางด้วยเท้าขึ้นไปชมถ้ำใช้เวลาไปกลับ ๒ ช.ม.)

นะโมพุทธายะ

นะโมพุทธายะ หมายถึง พระพุทธเจ้า ๕ พระองค์ จากคำไหว้พิเศษของครูบาศรีวิชัย ซึ่ง ครูบาพรชัย ปิยะวัณโณ เจ้าอาวาสวัดพระพุทธบาทสี่รอย ตำบลสะลวง อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ นำมาสวด และพวกเราก็พากันสวดตาม จึงได้ทราบความหมายของคำว่า นะโมพุทธายะ ดังนี้

นะ นะกาโล สุวัณโณ พระพุทธเจ้าองค์ที่ ๑ คือ พระพุทธเจ้ากะกุสันโธ มีรูปวรรณะเหมือนดั่งรูปคำ

โม โมกาโล มณีโชตะกัง พระพุทธเจ้าองค์ที่ ๒ คือ พระพุทธเจ้าโกนาคะมะโน มีรูปวรรณะเหมือนดั่งรูปดวงแก้ว

พุท พุทกาโล สังขา เมวะ จะ พระพุทธเจ้าองค์ที่ ๓ คือ พระพุทธเจ้ากัสสะโป มีรูปวรรณะเหมือนดั่งรูปหอยสังข์

ธา ธากาโล สุริยะ เมวะ จะ พระพุทธเจ้าองค์ที่ ๔ คือ พระพุทธเจ้าโคตะโม มีรูปวรรณะเหมือนดั่งแสงพระอาทิตย์

ยะ ยะกาโล ปัญจะมัง พุทธัง พระพุทธเจ้าองค์ที่ ๕ คือ พระพุทธเจ้าพระศรีอริยะเมตไตรมีรูปวรรณะเหมือนดั่งหอยมุก

(ดูรายละเอียดในคำไหว้พิเศษของครูบาศรีวิชัย)

การบูชาเทวดารักษาพระพุทธบาทสี่รอย

เทวดาประจำทิศเหนือ ชื่อ ลชินา บูชาด้วยดอกบัว

เทวดาประจำทิศตะวันออกเฉียงเหนือ ชื่อ ชนก บูชาด้วยดอกไม้สีขาว

เทวดาประจำทิศตะวันตกเฉียงเหนือ ชื่อ เมฆขลา บูชาด้วยดอกไม้สีแดง

เทวดาประจำทิศใต้ ชื่อ คัทธนะ บูชาด้วยดอกตาเหิน

เทวดาประจำทิศตะวันออกเฉียงใต้ ชื่อ วนปัตติ บูชาด้วยดอกไม้ที่มีกลิ่นหอม

สะสมบุญ - สะเบียงบุญ

สะสมบุญ การทำบุญตักบาตร ให้ทาน การสวดมนต์ไหว้พระ ทำวัตรเช้า-เย็น การแผ่เมตตา ช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์ การฟังเทศน์ ฟังธรรมจากพระ จากเทปวิทยุ ทีวี สนทนาธรรม ชวนคนอื่นไปทำบุญ ไปปฏิบัติธรรม

การแบ่งบุญให้ผู้อื่นเมื่อไปทำบุญมา การฝึกใจตนเองให้สงบเป็นการสะสมบุญ การปฏิบัติทาน ศีล ภาวนา ก็สะสมบุญ การบำเพ็ญบารมี ๑๐ ประการ การปฏิบัติพรหมวิหารสี่ การฝึกละความโกรธวันละ ๑ ชั่วโมงในเวลาเดียวกัน ทุกวัน หรือละความโกรธได้มากกว่าวันละ ๑ ชั่วโมง แสดงถึงการมีอุเบกขาสูง การนิ่งในไม่โต้ตอบ เมื่อกระทบสิ่งที่ทำให้เกิดกิเลส ๓ ประการ คือโทสะ โลภะ โมหะ ฯลฯ เป็นต้น สรุปว่าจิตเป็นกุศล ใจสว่าง ใจสงบ ก็เป็นการสะสมบุญในแต่ละวินาที ในแต่ละวันบุญก็จะงอกงามเพิ่มพูนทวี เป็นศรีแก่ตนตลอดกาล เหมือนคำกล่าวที่ว่า *"มามืด ไปสว่าง"* หรือ *"มาสว่าง ไปสว่าง"*

****

สติปัฏฐาน - ทางเดียวเท่านั้น

พระสัมมาสัมพุทธเจ้า ตรัสสอนไว้ว่า

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย ทางนี้ เป็นทางเดียวเพื่อความบริสุทธิ์ของสัตว์ทั้งหลาย ๑ เพื่อระงับความโศก ๑ ระงับความคร่ำครวญ ๑ เพื่อดับทุกข์ ๑ ดับโทมนัส ๑ เพื่อบรรลุอริยมรรค ๑ เพื่อเห็นแจ้งในพระนิพพาน ๑ ทางเดียวนี้คือ สติปัฏฐาน ๔

๑. กายานุปัสสนาสติปัฏฐาน
การมีสติเข้าไปตั้งติดตามดู**กาย**

๒. เวทนานุปัสสนาสติปัฏฐาน
การมีสติเข้าไปตั้งติดตามดู**เวทนา**

๓. จิตตานุปัสสนาสติปัฏฐาน
การมีสติเข้าไปตั้งติดตามดู**จิต** (ความคิด)

๔. ธัมมานุปัสสนาสติปัฏฐาน
การมีสติเข้าไปตั้งติดตามดู**ธรรม** (อารมณ์)

การกราบและอธิษฐาน

ก่อนกราบพระพุทธรูป

หลวงพ่อวิรัตน์ เตชะธรรมโม

ก่อนกราบพระพุทธรูปให้อธิษฐานว่า ลูกขอเข้าถึงพระพุทธเจ้า ลูกขอเข้าถึงพระธรรมเจ้า ลูกขอเข้าถึงพระสังฆเจ้า ลูกขอเข้าถึงพระบิดามารดา ลูกขอเข้าถึงครูบาอาจารย์ ลูกขอเข้าถึงผู้มีอุปการะคุณทั้งหลายอันเป็นที่พึ่ง ลูกขอเกิดเป็นชาติสุดท้าย ขอให้ลูกได้เข้าถึงซึ่งพระนิพพาน ลูกขอให้ได้หูทิพย์ ใจทิพย์ ตาทิพย์ วาจาทิพย์ พรทิพย์ กายทิพย์ ลมหายใจทิพย์ ฌานทิพย์

กราบพระพุทธรูปสามครั้ง

กราบครั้งที่หนึ่งให้ระลึกว่า ลูกขอเข้าถึงพระพุทธเจ้า
กราบครั้งที่สองให้ระลึกว่า ลูกขอเข้าถึงพระธรรมเจ้า
กราบครั้งที่สามให้ระลึกว่า ลูกขอเข้าถึงพระสงฆ์เจ้า

กราบพระสงฆ์สามครั้ง

กราบครั้งที่หนึ่งให้ระลึกว่า ลูกขอกราบพระบริสุทธิคุณ

กราบครั้งที่สองให้ระลึกว่า ลูกขอกราบพระกรุณาธิคุณ

กราบครั้งที่สามให้ระลึกว่า ลูกขอกราบพระปัญญาธิคุณ

การจุดเทียน ธูป บูชาพระ

๑. จุดเทียน ๒ เล่ม

เล่มที่ ๑ บูชา พระธรรม (ข้างซ้ายของเรา)

เล่มที่ ๒ บูชา พระวินัย (ข้างขวาของเรา)

๒. จุด ธูป ๓ ดอก ดับไฟธูปก่อนแล้วปักลงที่กระถางธูป

ดอกที่ ๑ บูชา พระบริสุทธิคุณ (ตรงกลาง)

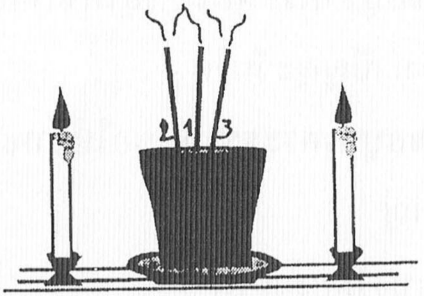
ดอกที่ ๒ บูชา พระกรุณาธิคุณ (ข้างซ้ายของเรา)

ดอกที่ ๓ บูชา พระปัญญาธิคุณ (ข้างขวาของเรา)

การปักธูปที่กระถางธูปให้แยกปักทีละดอก เรียงกัน

พองาม ก่อนปักธูปทีละดอก ให้ยกขึ้นที่ระหว่างคิ้ว หรือที่หน้าผากแล้วจึงปักลง

(ทุกคนนั่งคุกเข่าประนมมือ ตั้งแต่เริ่มจุดเทียน)

บทไหว้พระสวดมนต์

(คุณแม่ ดร.สิริ กรินชัย)

อะระหัง สัมมาสัมพุทโธ ภะคะวา พุทธัง ภะคะวันตัง
อะภิวาเทมิ (กราบ ๑ ครั้ง)

สะวากขาโต ภะคะวะตา ธัมโม ธัมมัง นะมัสสามิ
(กราบ ๑ ครั้ง)

สุปะฏิปันโน ภะคะวะโต สาวะกะสังโฆ สังฆัง
นะมามิ (กราบ ๑ ครั้ง)

พุทธะบูชา มะหาเตชะวันโต
ข้าพเจ้าขอบูชาพระพุทธ ขอให้ข้าพเจ้ามี เดชเดชะ

ธัมมะบูชา มะหาปัญญะวันโต
ข้าพเจ้าขอบูชาพระธรรม ขอให้ข้าพเจ้ามี ปัญญาอันยิ่งใหญ่

สังฆะบูชา มะหาโภคะวะโห
ข้าพเจ้าขอบูชาพระสงฆ์ ขอให้ข้าพเจ้าอุดมด้วยอริยะสมบัติ

ติโลกะนาถัง รัตนะตะยัง อภิปูชยามิ
วันทามิ เจติยัง สัพพัง สัพพัฏฐาเน สุปติฏฐิตัง สารีริกะธาตุ มะหาโพธิง ชินะโย จะ พุทธะรูปัง สะกะลังสะทา.

บูชาพระภูมิเจ้าที่

ทิสา ทิโส เอหิ ภูมิโม อม(มะ)ภูมิมา อาคัจ ฉัน ตุ

ผูกมิตรกับมนุษย์ เทวดาและสัตว์ทั้งปวง

มนุสสานัง สะหะยัง ปิโยเทวา สีหะราชา เอหิ จิตตัง ปิยังมะมะ

บทสวดมนต์บทนี้สามารถนำไปใช้ในสถานที่ต่าง ๆ ในการไปพักแรมก็ได้ เป็นการผูกมิตรกับมนุษย์ เทวดา และสัตว์ทั้งปวง และสักการะบูชาพระภูมิเจ้าที่ ณ สถานที่แห่งนั้นด้วย

คำไหว้พระพุทธบาทสี่รอย

สาธุ โกสัมพิยัง อะวิทูเร เวภาระ ปัพพะเต กะกุสันโธ โกนาคะมะโน กัสสะโป โคตะโม ปาทะเจติยัง ชินะธาตุ จะฐะ เปตะวา อะหังวันทามิ ทูระโต (๔ จบ)

คำไหว้พระพุทธบาทสี่รอย (บทสวดป๋าต๊ะลำหิ)

จตุป๋าต๊ะ พุทธะป๋าตัง ป๋าต๊ะลำหิ ศิลานัง กะกุสันธัง โกนาคะมะนัง กัสสะปิ๋ง โคตะมัง อะหังวันทามิ ศิระษา

คำไหว้พระธาตุพระพุทธเจ้าสี่พระองค์(พระธาตุจอมกิตติ)

"พระธาตุจอมกิตติอยู่ที่ ตำบลเวียง อำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย"

อะหัง วันทามิ ปะระมะสารีริกกะธาตุโย กะกุสันธัสสะ จะ โกนาคะมะนัสสะ จะ กัสสะปัสสะ จะ สะมะณะโคตะมัสสะ เจวะ นิพพานนะปัจจะโย โหตุ

ข้าพเจ้า ขอกราบไหว้ พระบรมสารีริกธาตุของพระพุทธเจ้า พระนาม พระกะกุสันโธ พระโกนาคมน์ พระกัสสะปะ และ พระสมณโคดม ขอจงเป็นปัจจัยเพื่อถึงซึ่งพระนิพพานในชาติปัจจุบันนี้ เทอญ

อาจจะสวดคำไหว้พระธาตุประจำปีเกิด (ดูที่หน้า ๑๑ - ๑๕) จะเป็นศิริมงคลกับตัวเอง

คำไหว้พระธาตุประจำปีเกิด

บุคคลผู้ใดเป็นชายหรือหญิงก็ตาม เกิดในปีใด สมควรที่จะสักการะบูชาพระธาตุตามปีที่เราเกิด หรือก่อนที่จะเข้านอนทุกครั้ง ก็ควรได้กล่าวคำนมัสการ เพื่อจะได้เกิดมงคลแก่ตนไปตลอดกาล ท่านโบราณาจารย์จึงได้รวบรวมประมวลมาไว้ดังต่อไปนี้

๑. เกิดปีชวด (คือปีใจ้ เปิ้งหนู) ธาตุประจำปีเกิดคือ พระธาตุจอมทอง อำเภอจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่ มีคำไหว้ดังนี้

นะมามิ ติโลกะโมฬี โลหะกูเฏ ปะติฏฐิตัง ปูชิตัง สัพพะโลเกหิ กิตติมันตัง มะโนหะรัง อะหัง วันทามิ สัพพะทา อังคะวะหะเยปุเรรัมเม โกวิลาลัคคะปัพพะเต สะหิเหมะคูหา คัพเพ ทักขิณะโมฬีธาตุโย อะหัง วันทามิ สัพพะทา ฯ

๒. เกิดปีฉลู (คือปีเป้า เปิ้งงัว) ธาตุประจำปีเกิดคือ พระธาตุลำปางหลวง อำเภอเกาะคา จังหวัดลำปาง มีคำไหว้ดังนี้

ปายาตะภูตา อะนุรานุภาวา จิรัง ปะติฏฐิโต ลัมภะกัปปะปุเร เทเวนะ คุตตา อันตุราภิเธยยา นะมามิ หันตัง

วะระชินะธาตุ กุมาระกัสสะปัง นะลาตะธาตุโย เมฆิยะ มหาเถโร กัณณะธาตุฐะเปติ มะหาฐาเน เจติยัง ปูชิตา นะระเทเวหิ อะหัง วันทามิ ธาตุโย ฯ

๓. เกิดปีขาล (คือปียี เปิ้งเสือ) ธาตุประจำปีเกิดคือ พระธาตุช่อแฮ อำเภอเมือง จังหวัดแพร่ มีคำไหว้ดังนี้

เสยยัง ธะชัคคะปัพพะเต พุทธะธาตุ ปะติฏฐิตัง ปะสันเนนะ อะหัง วันทามิ ทูระโต ฯ

๔. เกิดปีเถาะ (คือปีเหม้า เปิ้งกระต่าย) ธาตุประจำปีเกิด คือ พระธาตุแช่แห้ง อำเภอเมือง จังหวัดน่าน มีคำไหว้ดังนี้

ปายาตะภูตา อะตุรานุภาวา จิรัง ปะติฏฐิตา นันทะกัปปัฏฐานะปุเร เทเวนะ คุตตา วะระพุทธะธาตุ จิรัง อะหัง วันทามิ ตัง ชินะธาตุ เสตะฐาเน อะหัง วันทามิ ทูระโต ฯ

๕. เกิดปีมะโรง (คือปีสี เปิ้งงูใหญ่ นาคก็ว่า) ธาตุประจำปีเกิดคือ พระธาตุวัดพระสิงห์ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ มีคำไหว้ว่า

นะมามิ สิหิงคะพิมพัง สุวัณณะภิรัมมัง ลังการะชาตัง โสภาภิโสภัง สะลาภิกันตัง นะมามิหัง ฯ

๖. เกิดปีมะเส็ง (คือปีใส้ เปิ้งงูเล็ก) ธาตุประจำปีเกิดคือโพธิบัลลังค์ ที่พระพุทธเจ้าตรัสรู้พระสัมมาสัมโพธิญาน ณ ชมพูทวีป บัดนี้เรียกว่าประเทศอินเดีย มีคำไหว้ดังนี้

ปะฐะมัง โพธิบัลลังกัง, ทุติยัง อะนิมิสสะกัง, ตะติยัง จักกะมะเสฏฐัง, จะตุตถัง ระตะนะฆะรัง, ปัญจะมัง อะชะปาละนิโครธัง, ฉัฏฐัง ราชายะตะนัง, สัตตะมัง มุจจะรินทัง อะหัง วันทามิ ทูระโต ฯ

๗. เกิดปีมะเมีย (คือปีสะง้า เปิ้งม้า) ธาตุประจำปีเกิดคือพระธาตุตะโก้ง ประเทศพม่า มีคำไหว้ดังนี้

ชัมพูทีเป วะระฐาเน สิงคุตตะเร มะโนรัมเม สัตตะระตะนัง ปะฐะมัง กะกุสันธัง สุวัณณะฑัณทัง ธาตุโย ฐัสสะติ, ทุติยัง โกนาคะมะนัง ธัมมะกะระณัง ธาตุโย ฐัสสะติ, ตะติยัง กัสสะปัง พุทธะจีวะรัง ธาตุโย ฐัสสะติ, จะตุตถัง โคตะมะ อัฏฐะเกสะ- ธาตุโย ฐัสสะติ, ปัญจะมัง

อริยะเมตเตยโย อะนาคะโต อุตตะมัง ธาตุโย อะหัง วันทามิ ทูระโต ฯ

๘. เกิดปีมะแม (คือปีเม็ด เปิ้งแพะ) ธาตุประจำปีเกิดคือ พระธาตุดอยสุเทพ จังหวัดเชียงใหม่ มีคำไหว้ดังนี้

สุวัณณะเจติยัง เกสะวะระมัตถะลุงคัง อะรัญญะธาตุ สุเทวาทีหิ นะระเทเวหิ สัพพะปูชิตัง อะหัง วันทามิ สัพพะทา ฯ

๙. เกิดปีวอก (คือปีสัน เปิ้งวอก) ธาตุประจำปีเกิดคือ พระธาตุพนม จังหวัดนครพนม ภาคอีสาน มีคำไหว้ดังนี้

กะปันนะภิสะมิง ปัพพะเต มะหากัสสะปะฐะปิตัง พุทธะอุรังธาตุ สิระสา นะมามิ ทูระโต ฯ

๑๐. เกิดปีระกา (คือปีเล้า เปิ้งไก่) ธาตุประจำปีเกิดคือ พระธาตุหริภุญชัย อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน มีคำไหว้ดังนี้

สุวัญญะเจติยัง หะริภุญชะยิฏฐัง วะระโมลีธาตุ อุรังคะเสฏฐัง สะหะอังคุลิฏฐิง กัจจายะเนนะ อานีตะปัตตะปูรัง สิระสา มัยหัง ปะณะมามิ ธาตุ อะหัง วันทามิ ทูระโต อะหัง วันทามิ สัพพะทา ฯ

๑๑. เกิดปีจอ (คือปีเส็ด เปิ้งหมา) ธาตุประจำปีเกิดคือ พระธาตุเกษแก้วจุฬามณี บนสรวงสวรรค์ มีคำไหว้ดังนี้

ตาวะติงสา ปุเรรัมเม เกสาจุฬามะณี สะรีระปัพพะเต ปูชิตา สัพพะเทวานัง ตัง สิระสา ธาตุ อุตตะมัง อะหัง วันทามิ สัพพะทา ฯ

๑๒. เกิดปีกุน (คือปีไก๊ เบิ้งช้าง) ธาตุประจำปีเกิดคือ พระธาตุดอยตุง จังหวัดเชียงราย มีคำไหว้ดังนี้

พิมพะธะชัคคะ ปัพพะเต ธาตุ จิรัง นะมามิหัง อะหัง วันทามิ สัพพะทา ฯ

ทำวัตรเช้า

นั่งคุกเข่าประนมมือ

โย โส ภะคะวา อะระหัง สัมมาสัมพุทโธ

สวากขาโต เยนะ ภะคะวะตา ธัมโม

สุปะฏิปันโน ยัสสะ ภะคะวะโต สาวะกะสังโฆ

ตัมมะยัง ภะคะวันตัง สะธัมมัง สะสังฆัง

อิเมหิ สักกาเรหิ ยะถาระหัง อาโรปิเตหิ อะภิปูชะยามะ
สาธุ โน ภันเต ภะคะวา สุจิระปะรินิพพุโตปิ
ปัจฉิมาชะนะตานุกัมปะมานะสา
อิเม สักกาเร ทุคคะตะปัณณาการะภูเต ปะฏิคคัณหาตุ
อัมหากัง ทีฆะรัตตัง หิตายะ สุขายะฯ

อะระหัง สัมมาสัมพุทโธ ภะคะวา, พระผู้มีพระภาคเจ้าซึ่งเป็นที่พึ่ง ที่นับถือของเราทั้งหลาย, พระองค์เป็นพระอรหังตรัสรู้ชอบเองแล้ว, ละกิเลสขาดจากสันดานกับทั้งวาสนา, เป็นผู้ไม่หลงมีความไม่หลงเป็นธรรมดา, ตรัสรู้อริยสัจ ๔ แจ้งประจักษ์ โดยลำพังพระองค์เอง, ตรัสรู้ชอบไม่วิปริต สอนผู้อื่นให้ตรัสรู้ได้ด้วย, เราทั้งหลายขอนมัสการพระผู้มีพระภาคพระองค์นั้น, มีพระสถูปและพระพุทธรูปนี้เป็นพยาน, พุทธัง ภะคะวันตัง อะภิวาเทมิ.
(กราบลงหนหนึ่ง)

สวากขาโต ภะคะวะตา ธัมโม, ธรรมอันพระผู้มีพระภาคเจ้าตรัสรู้ดีแล้ว แสดงหนทางอันดับกิเลสและกอง

ทุกข์, ให้ผู้ปฏิบัติตามถึงความสิ้นทุกข์ได้โดยชอบ, เราทั้งหลายขอนมัสการธรรม ที่พระผู้มีพระภาคเจ้าตรัสดีแล้ว,

ธัมมัง นะมัสสามิ. (กราบลงหนหนึ่ง)

สุปะฏิปันโน ภะคะวะโต สาวะกะสังโฆ, หมู่สงฆ์สาวกที่พระผู้มีพระภาคเจ้า, สอนให้ปฏิบัติดีแล้ว,ได้ปัญญาตรัสรู้อริยสัจ ๔ ทำกิเลสในสันดานให้สิ้นไป, ตามกำลังอริยมรรคที่ได้เกิดขึ้นแล้วในสันดานตน, ความละกิเลสได้จริงเป็นการปฏิบัติชอบแท้,เราทั้งหลายขอนอบน้อมหมู่สงฆ์สาวก, ที่พระผู้มีพระภาคเจ้าสอนให้ปฏิบัติดีแล้ว, สังฆัง นะมามิ. (กราบลงหนหนึ่ง)

(นำ) หันทะ มะยัง พุทธัสสะ ภะคะวะโต ปุพพะภาคะนะมะการัง กะโรมะ เส ฯ

(รับ) นะโม ตัสสะ ภะคะวะโต อะระหะโต สัมมาสัมพุทธัสสะ
นะโม ตัสสะ ภะคะวะโต อะระหะโต สัมมาสัมพุทธัสสะ
นะโม ตัสสะ ภะคะวะโต อะระหะโต สัมมาสัมพุทธัสสะ

(นำ) หันทะ มะยัง พุทธาภิถุติง กะโรมะ เส ฯ

(รับ) โย โส ตะถาคะโต อะระหัง สัมมาสัมพุทโธ, วิชชาจะระณะสัมปันโน สุคะโต โลกะวิทู อะนุตตะโร ปุริสะทัมมะสาระถิ สัตถาเทวะมะนุสสานัง พุทโธ ภะคะวา, โย อิมัง โลกัง สะเทวะกัง สะมาระกัง สะพรัหมะกัง, สัสสะมะณะพราหมะณิง ปะชัง สะเทวะมะนุสสัง สะยัง อะภิญญา สัจฉิกัตวา ปะเวเทสิ, โย ธัมมัง เทเสสิ อาทิกัลยาณัง มัชเฌกัลยาณัง ปะริโยสานะกัลยาณัง สาตถัง สะพยัญชะนัง เกวะละปะริปุณณัง ปะริสุทธัง พรัหมะจะริยัง ปะกาเสสิ, ตะมะหัง ภะคะวันตัง อะภิปูชะยามิ

ตะมะหัง ภะคะวันตัง สิระสา นะมามิ ฯ

(กราบลงหนหนึ่ง)

(นำ) หันทะ มะยัง ธัมมาภิถุติง กะโรมะ เส ฯ

(รับ) โย โส สวากขาโต ภะคะวะตา ธัมโม, สันทิฏฐิโก อะกาลิโก เอหิปัสสิโก,โอปะนะยิโก ปัจจัตตัง เวทิตัพโพ

วิญญูหิ, ตะมะหัง ธัมมัง อะภิปูชะยามิ ตะมะหัง ธัมมัง สิระสา นะมามิ ฯ

(กราบลงหนหนึ่ง)

(นำ) หันทะ มะยัง สังฆาภิถุติง กะโรมะ เส ฯ

(รับ) โย โส สุปะฏิปันโน ภะคะวะโต สาวะกะสังโฆ, อุชุปะฏิปันโน ภะคะวะโต สาวะกะสังโฆ, ญายะปะฏิปันโน ภะคะวะโต สาวะกะสังโฆ, สามีจิปะฏิปันโน ภะคะวะโต สาวะกะสังโฆ, ยะทิทัง จัตตาริ ปุริสะยุคานิ อัฏฐะ ปุริสะปุคคะลา, เอสะ ภะคะวะโต สาวะกะสังโฆ, อาหุเนยโย ปาหุเนยโย ทักขิเณยโย อัญชะลีกะระณีโย, อะนุตตะรัง ปุญญักเขตตัง โลกัสสะ, ตะมะหัง สังฆัง อะภิปูชะยามิ ตะมะหัง สังฆัง สิระสา นะมามิฯ

(กราบลงหนหนึ่ง)

(นั่งพับเพียบ)

(นำ) หันทะ มะยัง ระตะนัตตะยัปปะณามะคาถาโย เจวะ สังเวคะ ปะริกิตตะนะ ปาฐัญจะ ภะณามะ เสฯ

(ถ้าจะสวดครึ่งเดียว คือลงแค่ ปะภาวะสิทธิยา ไม่ต่อ อิธะ ตะถาคะโต ก็นำเพียงครึ่งเดียวว่า หันทะ มะยัง ระตะนัตตะยัปปะณามะคาถาโย ภะณามะ เสฯ)

(รับ) พุทโธ สุสุทโธ กะรุณามะหัณณะโว
โยจจันตะสุทธัพพะระญาณะโลจะโน
โลกัสสะ ปาปูปะกิเลสะฆาตะโก
วันทามิ พุทธัง อะหะมาทะเรนะ ตัง
ธัมโม ปะทีโป วิยะ ตัสสะ สัตถุโน
โย มัคคะปากามะตะเภทะภินนะโก
โลกุตตะโร โย จะ ตะทัตถะทีปะโน
วันทามิ ธัมมัง อะหะมาทะเรนะ ตัง
สังโฆ สุเขตตาภยะติเขตตะสัญญิโต
โย ทิฏฐะสันโต สุคะตานุโพธะโก
โลลัปปะหีโน อะริโย สุเมธะโส

วันทามิ สังฆัง อะหะมาทะเรนะ ตัง
อิจเจวะเมกันตะภิปูชะเนยยะกัง
วัตถุตตะยัง วันทะยะตาภิสังขะตัง
ปุญญัง มะยา ยัง มะมะ สัพพุปัททะวา
มา โหนตุ เว ตัสสะ ปะภาวะสิทธิยาฯ

(ถ้ามีเวลาพอให้สวด สังเวคะปะริกิตตะนะปาฐา ต่อไปนี้)

อิธะ ตะถาคะโต โลเก อุปปันโน อะระหัง สัมมาสัมพุทโธ, ธัมโม จะ เทสิโต นิยยานิโก อุปะสะมิโก ปะรินิพพานิโก สัมโพธะคามี สุคะตัปปะเวทิโต, มะยันตัง ธัมมัง สุตวา เอวัง ชานามะ, ชาติปิ ทุกขา ชะราปิ ทุกขา มะระณัมปิ ทุกขัง, โสกะปะริเทวะทุกขะโทมะนัสสุปายาสาปิ ทุกขา, อัปปิเยหิ สัมปะโยโค ทุกโข ปิเยหิ วิปปะโยโค ทุกโข ยัมปิจฉัง นะละภะติ ตัมปิ ทุกขัง, สังขิตเตนะ ปัญจุปาทานักขันธา ทุกขา, เสยยะถีทัง, รูปูปาทานักขันโธ, เวทะนูปาทานักขันโธ, สัญญูปาทานักขันโธ, สังขารูปาทานักขันโธ, วิญญาณูปาทานักขัน

โธ, เยสัง ปะริญญายะ, ธะระมาโน โส ภะคะวา, เอวัง พะหุลัง สาวะเก วิเนติ, เอวัง ภาคา จะ ปะนัสสะ ภะคะวะโต สาวะเกสุ อะนุสาสะนี พะหุลา ปะวัตตะติ, รูปัง อะนิจจัง, เวทะนา อะนิจจา, สัญญา อะนิจจา, วิญญาณัง อะนิจจัง, รูปัง อะนัตตา, เวทะนา อะนัตตา, สัญญา อะนัตตา, สังขารา อะนัตตา, วิญญาณัง อะนัตตา, สัพเพ สังขารา อะนิจจา, สัพเพ ธัมมา อะนัตตาติ, เต(ตา) มะยัง โอติณณามะหะ ชาติยา ชะรามะระเณนะ, โสเกหิ ปะริเทเวหิ ทุกเขหิ โทมะนัสเสหิ อุปายาเสหิ, ทุกโขติณณา ทุกขะ ปะเรตา, อัปเปวะนามิมัสสะ เกวะลัส สะ ทุกขักขันธัสสะ อันตะกิริยา ปัญญาเยถาติ, จิระปะริ นิพพุตัมปิ ตัง ภะคะวันตัง สะระณัง คะตา ธัมมัญจะ สังฆัญจะ ตัสสะ ภะคะวะโต สาสะณัง ยะถาสะติ ยะถา พะลัง มะนะสิกะโรมะ อะนุปะฏิปัชชามะ สา สา โน ปะ ฏิปัตติ อิมัสสะ เกวะลัสสะ ทุกขักขันธัสสะ อันตะกิริยา ยะ สังวัตตะตุ ฯ

ตังขะณิกะปัจจะเวกขะณะวิธี

(นำ) หันทะ มะยัง ตังคะณิกะปัจจะเวกขะณะ

ปาฐัง ภะณามะ เส ฯ

(รับ) ปะฏิสังขา โยนิโส จีวะรัง ปะฏิเสวามิ, ยาวะเทวะ สีตัสสะ ปะฏิฆาตายะ, อุณหัสสะ ปะฏิฆาตายะ, ฑังสะมะกะสะวาตาตะปะสิริงสะปะสัมผัสสานัง ปะฏิฆาตายะ, ยาวะเทวะ หิริโกปินะปะฏิจฉาทะนัตถัง ฯ

ปะฏิสังขา โยนิโส ปิณฑะปาตัง ปะฏิเสวามิ, เนวะทวายะ นะ มะทายะ นะ มัณฑะนายะ นะ วิภูสะนายะ, ยาวะเทวะ อิมัสสะ กายัสสะ ฐิติยา ยาปะนายะ วิหิงสุปะระติยา พรัหมะจะริยานุคคะหายะ, อิติ ปุราณัญจะ เวทะนัง ปะฏิหังขามิ นะวัญจะ เวทะนัง นะ อุปปาเทสสามิ, ยาตรา จะ เม ภะวิสสะติ อะนะวัชชะตา จะ ผาสุวิหาโร จาติ ฯ

ปะฏิสังขา โยนิโส เสนาสะนัง ปะฏิเสวามิ, ยาวะเทวา สีตัสสะ ปะฏิฆาตายะ, อุณหัสสะ ปะฏิฆาตายะ, ฑังสะมะกะสะวาตาตะปะสิริงสะปะสัมผัสสานัง ปะฏิฆาตายะ, ยาวะเทวะ อุตุปะริสสะยะวิโนทะนัง ปะฏิสัลลานารามัตถัง ฯ

ปะฏิสังขา โยนิโส คิลานะปัจจะยะเภสัชชะปะริกขารัง ปะฏิเสวามิ, ยาวะเทวะ อุปปันนานัง เวยยาพาธิกานัง เวทะนานัง ปะฏิฆาตายะ, อัพยาปัชฌะปะระมะตายาติ ฯ

แล้วสวดบทชุมนุมเทวดา ไตรสรณคมณ์ สัจจะกิริยาคาถา มะหาการุณิโกนาโถ บทสวดคำไหว้พิเศษ(ของครูบาศรีวิชัย) ฯลฯ ในหน้า ๓๔ ถึง ๔๒ สำหรับบทสวดบารมีต่าง ๆ สามารถเลือกสวดได้

<u>*คติธรรม*</u>

แร้งสามตัว ลงบ้านหนองสี่แจ่ง
ผู้หญิงเอาผัว ผู้ชายออกลูก

ทำวัตรเย็น

โย โส ภะคะวา อะระหัง สัมมาสัมพุทโธ, สวากขาโต เยนะ ภะคะวะตา ธัมโม, สุปะฏิปันโน ยัสสะ ภะคะวะโต สาวะกะสังโฆ, ตัมมะยัง ภะคะวันตัง สะธัมมัง สะสังฆัง, อิเมหิ สักกาเรหิ ยะถาระหัง อาโรปิเตหิ อะภิปูชะยามะ, สาธุโน ภันเต ภะคะวา สุจิระปะรินิพพุโตปิ, ปัจฉิมาชะนะตานุ กัมปะมานะสา, อิเม สักการทุคคะตะปัณณาการะภูเต ปะฏิคคัณหาตุ, อัมหากัง ทีฆะรัตตัง หิตายะ สุขายะ ฯ

อะระหัง สัมมาสัมพุทโธ ภะคะวา, พระผู้มีพระภาคเจ้าซึ่งเป็นที่พึ่ง ที่นับถือของเราทั้งหลาย, พระองค์เป็นพระอรหังตรัสรู้ชอบเองแล้ว, ละกิเลสขาดจากสันดานกับทั้งวาสนา, เป็นผู้ไม่หลงมีความไม่หลงเป็นธรรมดา, ตรัสรู้อริยสัจ ๔ แจ้งประจักษ์ โดยลำพังพระองค์เอง, ตรัสรู้ชอบไม่วิปริต สอนผู้อื่นให้ตรัสรู้ได้ด้วย, เราทั้งหลายขอนมัสการ

พระผู้มีพระภาคพระองค์นั้น, มีพระสถูปและพระพุทธรูปนี้เป็นพยาน, พุทธัง ภะคะวันตัง อะภิวาเทมิ.
(กราบลงหนหนึ่ง)

สวากขาโต ภะคะวะตา ธัมโม, ธรรมอันพระผู้มีพระภาคเจ้าตรัสรู้ดีแล้ว แสดงหนทางอันดับกิเลส และกองทุกข์,ให้ผู้ปฏิบัติตามถึงความสิ้นทุกข์ได้โดยชอบ, เราทั้งหลายขอนมัสการธรรม ที่พระผู้มีพระภาคเจ้าตรัสดีแล้ว, ธัมมัง นะมัสสามิ. (กราบลงหนหนึ่ง)

สุปะฏิปันโน ภะคะวะโต สาวะกะสังโฆ, หมู่สงฆ์สาวกที่พระผู้มีพระภาคเจ้า, สอนให้ปฏิบัติดีแล้ว,ได้ปัญญาตรัสรู้อริยสัจ ๔ ทำกิเลสในสันดานให้สิ้นไป, ตามกำลังอริยมรรคที่ได้เกิดขึ้นแล้วในสันดานตน, ความละกิเลสได้จริงเป็นการปฏิบัติชอบแท้,เราทั้งหลายขอนอบน้อมหมู่สงฆ์สาวก, ที่พระผู้มีพระภาคเจ้า สอนให้ปฏิบัติดีแล้ว,สังฆัง นะมามิ.
(กราบลงหนหนึ่ง)

(นำ) หันทะ มะยัง พุทธัสสะ ภะคะวะโต ปุพพะภา คะนะมะการัญเจวะ พุทธานุสสะตินะยัญจะ กะโรมะ เส.
(รับ) นะโม ตัสสะ ภะคะวะโต อะระหะโต สัมมาสัมพุทธัสสะ (ว่า ๓ หน)

ตัง โข ปะนะ ภะคะวันตัง เอวัง กัลยาโน กิตติสัทโท อัพภุคคะโต, อิติปิโส ภะคะวา อะระหัง สัมมาสัมพุทโธ, วิชชาจะระณะสัมปันโน สุคะโต โลกะวิทู, อะนุตตะโร ปุริสะทัมมะสาระถิ สัตถาเทวะมะนุสสานัง พุทโธ ภะคะวาติ ฯ

(นำ) หันทะ มะยัง พุทธาภิคีติง กะโรมะ เส
(รับ) พุทธะวาระหันตะวะระตาธิคุณาภิยุตโต
สุทธาภิญาณะกรุณาหิสะมาคะตัตโต
โพเธสิ โย สุชะนะตัง กะมะลังวะ สูโร
วันทามะหัง ตะมะระณัง สิระสา ชิเนนทัง,
พุทโธ โย สัพพะปาณีนัง สะระณัง เขมะมุตตะมัง

ปะฐะมานุสสะติฏฐานัง   วันทามิ ตัง สิเรนะหัง
พุทธัสสาหัสะมิ ทาโสวะ[๑]   พุทโธ เม สามิกิสสะโร
พุทโธ ทุกขัสสะ ฆาตา จะ   วิธาตา จะ หิตัสสะ เม,
พุทธัสสาหัง นิยยาเทมิ   สะรีรัญชีวิตัญจิทัง[๒]
วันทันโตหัง จะริสสามิ   พุทธัสเสวะ สุโพธิตัง,
นัตถิ เม สะระณัง อัญญัง   พุทโธ เม สะระณัง วะรัง
เอเตนะ สัจจะวัชเชนะ   วัฑเฒยยัง สัตถุ สาสะเน
พุทธัง เม วันทะมาเนนะ[๓]   ยัง ปุญญัง ปะสุตัง อิธะ
สัพเพปิ อันตะรายา เม   มาเหสุง ตัสสะ เตชะสา ฯ

(หมอบกราบลงว่า)

กาเยนะ วาจายะ วะ เจตะสา วา
พุทเธ กุกัมมัง ปะกะตัง มะยา ยัง
พุทโธ ปะฏิคคัณหะตุ อัจจะยันตัง
กาลันตะเร สังวะริตุง วะ พุทเธ ฯ

(นำ) หันทะ มะยัง ธัมมานุสสะตินะยัง กะโรมะ เส.

(รับ) สะวากขาโต ภะคะวะตา ธัมโม, สันทิฏฐิโก อะกาลิโก เอหิปัสสิโก, โอปะนะยิโก ปัจจัตตัง เวทิตัพโพ วิญญูหีติ ฯ

(นำ) หันทะ มะยัง ธัมมาภิคีติง กะโรมะ เส.

(รับ) สะวากขาตะตาทิคุณะโยคะวะเสนะ เสยโย
โย มัคคะปากะปะริยัตติวิโมกขะเภโท
ธัมโม กุโลกะปะตะนา ตะทะธาริธารี
วันทามะหัง ตะมะหะรัง วะระธัมมะเมตัง

ธัมโม โย สัพพะปาณีนัง สะระณัง เขมะมุตตะมัง
ทุติยานุสสะติฏฐานัง วันทามิ ตัง สิเรนะหัง
ธัมมัสสาหัสะมิ ทาโสวะ[๑] ธัมโม เม สามิกิสสะโร
ธัมโม ทุกขัสสะ ฆาตา จะ วิธาตา จะ หิตัสสะ เม ธัมมัสสาหัง
ธัมมัสสาหัง นิยยาเทมิ สะรีรัญชีวิตัญจิทัง
วันทันโตหัง[๒] จะริสสามิ ธัมมัสเสวะ สุธัมมะตัง

นัตถิ เม สะระณัง อัญญัง ธัมโม เม สะระณัง วะรัง
เอเตนะ สัจจะวัชเชนะ วัฑเฒยยัง สัตถุ สาสะเน
ธัมมัง เม วันทะมาเนนะ[๓] ยัง ปุญญัง ปะสุตัง อิธะ
สัพเพปิ อันตะรายา เม มาเหสุง ตัสสะ เตชะสาฯ

(หมอบกราบลงว่า)

กาเยนะ วาจายะ วะ เจตะสา วา
ธัมเม กุกัมมัง ปะกะตัง มะยา ยัง
ธัมโม ปะฏิคคัณหะตุ อัจจะยันตัง
กาลันตะเร สังวะริตุง วะ ธัมเม ฯ

(นำ) หันทะ มะยัง สังฆานุสสะตินะยัง กะโรมะ เส

(รับ) สุปะฏิปันโน ภะคะวะโต สาวะกะสังโฆ, อุชุปะฏิปันโน ภะคะวะโต สาวะกะสังโฆ, ญายะปะฏิปันโน ภะคะวะโต สาวะกะสังโฆ, สามีจิปะฏิปันโน ภะคะวะโต สาวะกะสังโฆ, ยะทิทัง จัตตาริ ปุริสะยุคานิ อัฏฐะ ปุริสะปุคคะลา, เอสะ ภะคะวะโต สาวะกะสังโฆ, อาหุเนยโย ปา

หุเนยโย ทักขิเณยโย อัญชะลีกะระณีโย, อะนุตตะรัง ปุญญักเขตตัง โลกัสสาติ ฯ

(นำ) หันทะ มะยัง สังฆาภิคีติง กะโรมะ เส.

(รับ) สัทธัมมะโช สุปะฏิปัตติคุณาทิยุตโต
โยฏฐัพพิโธ อะริยะปุคคะละสังฆะเสฏโฐ
สีลาทิธัมมะปะวะราสะยะกายะจิตโต
วันทามะหัง ตะมะริยานะคะณัง สุสุทธัง

สังโฆ โย สัพพะปาณีนัง สะระณัง เขมะมุตตะมัง
ตะติยานุสสะติฏฐานัง วันทามิ ตัง สิเรนะหัง
สังฆัสสาหัสะมิ ทาโสวะ[๑] สังโฆ เม สามิกิสสะโร
สังโฆ ทุกขัสสา ฆาตา จะ วิธาตา จะ หิตัสสะ เม
สังฆัสสาหัง นิยยาเทมิ สะรีรัญชีวิตัญจิทัง
วันทันโตหัง[๒] จะริสสามิ สังฆัสโสปะฏิปันนะตัง
นัตถิ เม สะระณัง อัญญัง สังโฆ เม สะระณัง วะรัง
เอเตนะ สัจจะวัชเชนะ วัฑเฒยยัง สัตถุ สาสะเน
สังฆัง เม วันทะมาเนนะ[๓] ยัง ปุญญัง ปะสุตัง อิธะ

สัพเพปิ อันตะรายา เม มาเหสุง ตัสสะ เตชะสา ฯ

(หมอบกราบลงว่า)

กาเยนะ วาจายะ วะ เจตะสา วา
สังเฆ กุกัมมัง ปะกะตัง มะยา ยัง
สังโฆ ปะฏิคคัณหะตุ อัจจะยันตัง
กาลันตะเร สังวะริตุง วะ สังเฆ ฯ

---

(๑) หญิงสวดว่า "ทาสีวะ"

(๒) หญิงสวดว่า "วันทันตีหัง"

(๓) หญิงว่า "วันทะมานายะ"

อะตีตะปัจจะเวกขะณะวิธี

(นำ) หันทะ มะยัง อะตีตะปัจจะเวกขะณะ ปาฐัง ภะณาเม เส ฯ

(รับ) อัชชะ มะยา อะปัจจะเวกขิตวา ยัง จีวะรัง ปะริภุตตัง, ตัง ยาวะเทวา สีตัสสะ ปะฏิฆาตายะ, อุณหัสสะ ปะฏิฆาตายะ , ฑังสะมะกะสะวาตาตะปะสิริงสะปะ

สัมผัสสานัง ปะฏิฆาตายะ, ยาวะเทวา หิริโกปินะปะฏิจ ฉาทะนัตถัง ฯ

อัชชะ มะยา อะปัจจะเวกขิตวา โย ปิณฑะปาโต ปะริภุตโต, โส เนวะ ทวายะ นะ มะทายะ นะ มัณฑะ นายะ นะ วิภูสะนายะ, ยาวะเทวา อิมัสสะ กายัสสะ ฐิติยา ยาปะนายะ วิหิงสุปะระติยา พรัหมะจะริยานุคคะ หายะ, อิติ ปุรานัญจะ เวทะนัง ปะฏิหังขามิ นะวัญจะ เวทะนัง นะ อุปปาเทสสามิ, ยาตรา จะ เม ภะวิสสะติ อะนะวัชชะตา จะ ผาสุวิหาโร จาติ ฯ

อัชชะ มะยา อะปัจจะเวกขิตวา ยัง เสนาสะนัง ปะริภุตตัง, ตัง ยาวะเทวา สีตัสสะ ปะฏิฆาตายะ, อุณหัสสะ ปะฏิฆาตายะ, ฑังสะมะกะสะวาตาตะปะ สิริงสะปะสัมผัสสานัง ปะฏิฆาตายะ, ยาวะเทวา อุตุ ปะริสสะยะวิโนทะนัง ปะฏิสัลลานารามัตถัง ฯ

อัชชะ มะยา อะปัจจะเวกขิตวา โย คิลานะปัจ จะยะเภสัชชะปะริกขาโร ปะริภุตโต, โส ยาวะเทวา อุปปันนานัง เวยยาพาธิกานัง เวทะนานัง ปะฏิฆาตายะ, อัพยาปัชฌะปะระมะตายาติ ฯ

ชุมนุมเทวดา

สะมันตา จักกะวาเฬสุ อัตรา คัจฉันตุ เทวะตา
สัทธัมมัง มุนิราชัสสะ สุณันตุ สัคคะ โมกขะทัง ฯ

สัคเค กาเม จะ รูเป คิริสิขะระตะเฏ จันตะลิกเข วิมาเน, ทีเป รัฏเฐ จะ คาเม ตะรุวะนะคะหะเน เคหะวัตถุมหิ เขตเต อาราเม วัตถุมหิ เขตเต ภุมมา จายัน ตุ เทวา ชะละถะละวิสะเม ยักขะคันธัพพะนาคา ติฏฐันตา สันติเก ยัง มุนิวะระวะจะนัง สาธะโว เม สุณันตุ,

ธัมมัสสะวะนะกาโล อะยัมภะทันตา,
ธัมมัสสะวะนะกาโล อะยัมภะทันตา,
ธัมมัสสะวะนะกาโล อะยัมภะทันตา.

สะมันตา จักกะวาเฬสุ อัตรา คัจฉันตุ เทวะตา สัทธัมมัง มุนิราชัสสะ สุณันตุ

สัคเค กาเม จะรูเป คิริสิขะระตะเฏ จันตะลิกเขวิมาเน

(นมัสการ)

นะโม ตัสสะ ภะคะวะโต อะระหัตโต สัมมาสัมพุทธัสสะ

(ว่า ๓ หน)

(ไตรสรณะคมน์)

พุทธัง สะระณัง คัจฉามิ,
ธัมมัง สะระณัง คัจฉามิ,
สังฆัง สะระณัง คัจฉามิ,
ทุติยัมปิ พุทธัง สะระณัง คัจฉามิ,
ทุติยัมปิ ธัมมัง สะระณัง คัจฉามิ,
ทุติยัมปิ สังฆัง สะระณัง คัจฉามิ,
ตะติยัมปิ พุทธัง สะระณัง คัจฉามิ,
ตะติยัมปิ ธัมมัง สะระณัง คัจฉามิ,
ตะติยัมปิ สังฆัง สะระณัง คัจฉามิ.

สัจจะกิริยาคาถา

นัตถิ เม สะระณัง อัญญัง พุทโธ เม สะระณัง วะรัง,
เอเตนะ สัจจะวัชเชนะ โสตถิ เต° โหตุ สัพพะทา.

นัตถิ เม สะระณัง อัญญัง ธัมโม เม สะระณัง วะรัง,
เอเตนะ สัจจะวัชเชนะ โสตถิ เต[๒] โหตุ สัพพะทา.
นัตถิ เม สะระณัง อัญญัง สังโฆ เม สะระณัง วะรัง,
เอเตนะ สัจจะวัชเชนะ โสตถิ เต[๓] โหตุ สัพพะทา.

๑.- ๒.- ๓. สวดเพื่อผู้อื่นว่า **“เต”** ถ้าเพื่อตนเปลี่ยนเป็น **“เม”**

มะหาการุณิโกนาโถติอาทิกา คาถา

มะหาการุณิโก นาโถ อัตถายะ สัพพะปาณินัง,
ปูเรตวา ปารมี สัพพา ปัตโต สัมโพธิมุตตะมัง,
เอเตนะ สัจจะวัชเชนะ มา โหนตุ สัพพุปัททะวา.
มะหาการุณิโก นาโถ หิตายะ สัพพะปาณินัง,
ปูเรตวา ปารมี สัพพา ปัตโต สัมโพธิมุตตะมัง,
เอเตนะ สัจจะวัชเชนะ มา โหนตุ สัพพุปัททะวา.
มะหาการุณิโก นาโถ สุขายะ สัพพะปาณินัง,
ปูเรตวา ปารมี สัพพา ปัตโต สัมโพธิมุตตะมัง,
เอเตนะ สัจจะวัชเชนะ มา โหนตุ สัพพุปัททะวา.

คำไหว้พิเศษ (ของครูบาศรีวิชัย)

ยกมือขึ้นพนม แล้วกล่าวคำไหว้ด้วยความตั้งใจ

ทิพพจักขุญานัง พระพุทธเจ้าอยู่ในพระนิพพาน, ย่อมเล็งเห็นไปทั่วอะนันตาจักรวาล, แม้นว่าผู้ใด ได้กระทำผิดกระทำชอบนั้น, พระพุทธเจ้าก็เล็งเห็นหมดแล, แม้นว่าข้าพเจ้าได้กระทำผิด เสียสิ่งใดสิ่งหนึ่งดังนั้นก็ดี, ข้าพเจ้าก็จักขอโทษแก่พระพุทธเจ้า, ขอพระพุทธเจ้าจงงดโทษเหล่านั้น แก่ข้าพเจ้าด้วย เทอญ,

ทิพพโสตาญานัง พระพุทธเจ้าอยู่ในพระนิพพาน, ย่อมได้ยินไปทั่วอะนันตาจักรวาล, แม้นว่าสัตว์ในน้ำในบกพูดจาด้วยกันสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ดังนั้นก็ดี, พระพุทธเจ้า ก็ย่อมได้ยินหมดแล, แม้นว่าข้าพเจ้า ได้พูดจาผิดไปนอกคำสั่งสอนของพระพุทธเจ้าก็ดี, แม้นว่าข้าพเจ้า ได้ภาวนาผิดเสียที่ใดที่หนึ่ง ดังนั้นก็ดี, ข้าพเจ้าก็จักขอโทษแก่พระพุทธเจ้า, ขอพระพุทธเจ้าจงงดโทษเหล่านั้น แก่ข้าพเจ้าด้วย เทอญ,

ปริจิตตวิจาญานัง พระพุทธเจ้าอยู่ในพระนิพพาน, ย่อมรู้ยังจิตใจแห่งสัตว์ทั้งหลาย ไปทั่วอะนันตาจักรวาล, แม้นว่าข้าพเจ้า ได้คิดคำนึงผิดเสียสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ดังนั้นก็ดี, ข้าพเจ้าก็จักขอโทษแก่พระพุทธเจ้า, ขอพระพุทธเจ้า จงงดโทษเหล่านั้น แก่ข้าพเจ้าด้วย เทอญ,

บุพเพนิวาสานุสติญานัง เดชะบุพเพนิวาล, อันพระพุทธ เจ้าได้กระทำ สร้างมาเป็นอันมากแล้ว, ก็จึงได้ตรัสรู้เห็นยังสัตว์ทั้งหลายแท้จริงแล, จิตนี้ มิใช่จิตของกู กูสอนมันมันก็ไม่ฟังคำกูเลย, ให้ระลึกผูกไว้เอาพระนิพพาน, อันเป็นหนทางแห่งพระนะวะโลกุตตะละ, มันก็มิได้ระลึกเอาเลย, จิตนี้ มิใช่จิตของกู กูสอนมัน มันก็ไม่ฟังคำกูเลย

รูปร่างนี้ ก็มิใช่รูปร่างของกู, กูสอนมัน มันก็ไม่ฟังคำกูเลย, กูว่าอย่าเจ็บ มันก็ยังเจ็บ, กูว่าอย่าเป็น มันก็ยังเป็น, เหตุดังนั้น, มันก็มิใช่รูปร่างแห่งกูแล้วแล,

นะกาโล สุวัณโณ นะมะสิตวา ญานะ สัมพุทธัง กิเลสัง นัตถิปาปะกัง หัสทะยัง จิตตัง วิญญาณะ ลักขะนัง นะมามิหัง พระพุทธเจ้ากกุสันโธ มีรูปวรรณะเหมือนดั่งรูปคำ ขออัญเชิญมาอยู่ข้างขวาแห่งข้าพเจ้า บัดเดี๋ยวนี้เทอญ

โมกาโลมะณี โชตะกัง นะมะสิตวา ญานะ สัมพุทธัง กิเลสัง นัตถิปาปะกัง หัสทะยัง จิตตัง วิญญาณะ ลักขะนัง นะมามิหัง พระพุทธเจ้าโกนาคะมะโน มีรูปวรรณะเหมือนดั่งรูปดวงแก้ว ขออัญเชิญมาอยู่ในตาทั้งสองข้างแห่งข้าพเจ้า บัดเดี๋ยวนี้ เทอญ

พุทกาโล สังขา เมวะจะ นะมะสิตวา ญานะ สัมพุทธัง กิเลสัง นัตถิปาปะกัง หัสทะยัง จิตตัง วิญญาณะ ลักขะนัง นะมามิหัง พระพุทธเจ้ากัสสะโป มีรูปวรรณะเหมือนดั่ง รูปหอยสังข์ ขออัญเชิญมาอยู่ข้างในหูทั้งสองแห่งข้าพเจ้า บัดเดี๋ยวนี้ เทอญ

ธากาโล สุริยะ เมวะจะ นะมะสิตวา ญานะ สัมพุทธัง กิเลสัง นัตถิปาปะกัง หัสทะยัง จิตตัง วิญญาณะ ลักขะนัง นะมามิหัง พระพุทธเจ้าโคตะโม มีรูปวรรณะเหมือนดั่ง แสงพระอาทิตย์ ขออัญเชิญมาอยู่ในนาภึก(ท้องน้อย) แห่งข้าพเจ้า บัดเดี๋ยวนี้ เทอญ

ยะกาโล ปัญจะมัง พุทธัง นะมะ สิตวา ญานะ สัมพุทธัง กิเลสัง นัตถิปาปะกัง หัสทะยัง จิตตัง วิญญาณะ ลักขะนัง นะมามิหัง พระพุทธเจ้าพระศรีอาริยะเมตไตร มีรูปวรรณะเหมือนดั่ง หอยมุก ขออัญเชิญมาอยู่ตรงหน้าผากแห่งข้าพเจ้า บัดเดี๋ยวนี้ เทอญ

พระธรรมอยู่ตรงกระหม่อม พระสังฆะเจ้าอยู่สันหลังทั้งปวง มีอยู่ ๗ พระองค์ รักษาพระพุทธเจ้า ข้าพระพุทธเจ้า จักขออาราธนา พระพุทธเจ้าทั้ง ๗ พระองค์ จงเข้ามาอยู่ในหอระทัยแห่งข้าพเจ้า บัดเดี๋ยวนี้ด้วย เทอญ (กราบลง ๑ ครั้ง)

พุทธัง ชีวิตตัง ยาวะนิพพานัง สะระณัง คัจฉามิ : ไฟทั้ง ๔ กอง อันมีในรูปร่างแห่งข้าพเจ้านี้ ทำให้ข้าพเจ้าได้เล็งเห็นต่างๆ ข้าพเจ้าก็จักขอถวายไว้แก่พระพุทธเจ้า ตลอดจนถึงพระนิพพาน ขออย่าให้มีมารมาผจญ ด้วยเดชะบุญกุศลแห่งข้าพเจ้า ขอให้ข้าพเจ้าจงได้ไปเกิดในดวงแก้วที่อันประเสริฐนั้นด้วย เทอญ (กราบลง ๑ ครั้ง)

ธัมมัง ชีวิตตัง ยาวะนิพพานัง สะระณัง คัจฉามิ : ลมทั้ง ๗ อันมีในรูปร่างแห่งข้าพเจ้านี้ ทำให้ข้าพเจ้าได้หายใจเข้าออก เดินไปมา จำไว้ต่าง ๆ ข้าพเจ้าก็จักขอถวายไว้แก่พระสัทธรรมเจ้า ตลอดจนถึงพระนิพพาน ขออย่าให้มีมารมาผจญ ด้วยเดชะบุญกุศลแห่งข้าพเจ้า ขอให้ข้าพเจ้าจงได้ไปเกิดในดวงแก้วที่อันประเสริฐนั้นด้วย เทอญ (กราบลง ๑ ครั้ง)

สังฆัง ชีวิตตัง ยาวะนิพพานัง สะระณัง คัจฉามิ : ด้วยจิตอันมีรูปร่างแห่งข้าพเจ้านี้ ทำให้ข้าพเจ้า ได้คิดคนึงไปมาต่างๆ ข้าพเจ้าก็จักขอถวายไว้แก่พระสังฆะเจ้า ตลอด

จนถึงพระนิพพาน ขออย่าให้มีมารมาผจญ ด้วยเดชะบุญกุศลแห่งข้าพเจ้า ขอให้ข้าพเจ้า จงได้ไปเกิดในดวงแก้วที่อันประเสริฐนั้นด้วย เทอญ (กราบลง ๑ ครั้ง)

นะโม ตัสสะ ภะคะวะโต อะระหะโต
สัมมา สัมพุทธัสสะ
(กราบลง ๑ ครั้ง)

(คำไหว้บทนี้ ถ้าใครตั้งใจสวดไหว้พระ ก็จะทำให้บาปที่เกิดขึ้นในจิตใจและรูปร่างกายหายไป ครูบาศรีวิชัย ยังบอกไว้ว่า ยังประเสริฐกว่าได้ภาวนา)

คำไหว้พระพุทธเจ้า ๓ กาล

- เยจ๊ะ พุทธา อตีตา จา เยจ๊ะ พุทธา อนาคตา
ปัจจุ๊ปั๋นนะ จ๊ะ เยจ๊ะ พุทธา อะหังวันทามิ สัพพะทา
- เยจ๊ะ ธัมมา อตีตา จา เยจ๊ะ ธัมมา อนาคตา
ปัจจุ๊ปั๋นนะ จ๊ะ เยจ๊ะ ธัมมา อะหังวันทามิ สัพพะทา

- เยจ๊ะ สังฆา อตีตา จา เยจ๊ะ สังฆา อนาคตา ปัจจุ๊ปั๋นนะ จ๊ะ เยจ๊ะ สังฆา อะหังวันทามิ สัพพะทา

- เยจ๊ะ ปาต๊ะ อตีตา จา เยจ๊ะ ปาต๊ะ อนาคตา ปัจจุ๊ปั๋นนะ จ๊ะ เยจ๊ะ ปาต๊ะ อะหังวันทามิ สัพพะทา

- เยจ๊ะ ธาตุ อตีตา จา เยจ๊ะ ธาตุ อนาคตา ปัจจุ๊ปั๋นนะ จ๊ะ เยจ๊ะ ธาตุ อะหังวันทามิ สัพพะทา

- เยจ๊ะ ถูปา อตีตา จา เยจ๊ะ ถูปา อนาคตา ปัจจุ๊ปั๋นนะ จ๊ะ เยจ๊ะ ถูปา อะหังวันทามิ สัพพะทา

- เยจ๊ะ โพธิง อตีตา จา เยจ๊ะ โพธิง อนาคตา ปัจจุ๊ปั๋นนะ จ๊ะ เยจ๊ะ โพธิง อะหังวันทามิ สัพพะทา

- เยจ๊ะ รัตนบัลลังกั๋ง อตีตา จา เยจ๊ะ รัตนบัลลังกั๋ง อนาคตา ปัจจุ๊ปั๋นนะ จ๊ะ เยจ๊ะ รัตนบัลลังกั๋ง อะหังวันทามิ สัพพะทา

- เยจ๊ะ พิมพา อตีตา จา เยจ๊ะ พิมพา อนาคตา ปัจจุ๊ปั๋นนะ จ๊ะ เยจ๊ะ พิมพา อะหังวันทามิ สัพพะทา

- เยจ๊ะ โมฬี อตีตา จา เยจ๊ะ โมฬี อนาคตา ปัจจุ๊ปั๋นนะ จ๊ะ เยจ๊ะ โมฬี อะหังวันทามิ สัพพะทา

- เยจ๊ะ เกสา อตีตา จา เยจ๊ะ เกสา อนาคตา

ปัจจุ๊ปั๋นนะ จ๊ะ เยจ๊ะ เกสา อะหังวันทามิ สัพพะทา

- เยจ๊ะ ทันตา อตีตา จา เยจ๊ะ ทันตา อนาคตา
ปัจจุ๊ปั๋นนะ จ๊ะ เยจ๊ะ ทันตา อะหังวันทามิ สัพพะทา

- เยจ๊ะ จุฬามณี อตีตา จา เยจ๊ะ จุฬามณี อนาคตา
ปัจจุ๊ปั๋นนะ จ๊ะ เยจ๊ะ จุฬามณี อะหังวันทามิ สัพพะทา
อะหัง วันทามิ ศิระษา.

สาธุ โกสัมพิยัง อะวิทูเร เวภาระ ปัพพะเต กะกุสันโธ โกนาคะมะโน กัสสะโป โคตะโม ปาทะ เจติยัง ชินะธาตุ จะฐะ เปตะวา อะหังวันทามิ ทูระโต
(๑ จบ หรือ ๔ จบ)

- เยจ๊ะ ปาต๊ะ อตีตา จา เยจ๊ะ ปาต๊ะ อนาคตา
ปัจจุ๊ปั๋นนะ จ๊ะ เยจ๊ะ ปาต๊ะ อะหังวันทามิ สัพพะทา
อะหัง วันทามิ ศิระษา.

- เยจ๊ะ ผาต๊ะ * อตีตา จา เยจ๊ะ ผาต๊ะ อนาคตา
ปัจจุ๊ปั๋นนะ จ๊ะ เยจ๊ะ ผาต๊ะ อะหังวันทามิ สัพพะทา
อะหัง วันทามิ ศิระษา.

(* ฝ่าพระหัตถ์ ที่ถ้ำจักต่อ จังหวัดแม่ฮ่องสอน)

บทสักการะพระพุทธบาทสี่รอย

เยจ๊ะ ปาต๊ะ อตีตา จา เยจ๊ะ ปาต๊ะ อนาคตา
ปัจจุ๊ปั๋นนา จ๊ะ เย จ๊ะ ปาต๊ะ พระพุทธเจ้า กกุสันโธ
อะหังวันทา มิ สัพพะทา อะหังวันทา มิ ทูระสา
เยจ๊ะ ปาต๊ะ อตีตา จา เยจ๊ะ ปาต๊ะ อนาคตา
ปัจจุ๊ปั๋นนา จ๊ะ เย จ๊ะ ปาต๊ะ พระพุทธเจ้าโกนาคมโน
อะหังวันทา มิ สัพพะทา อะหังวันทา มิ ทูระสา
เยจ๊ะ ปาต๊ะ อตีตา จา เยจ๊ะ ปาต๊ะ อนาคตา
ปัจจุ๊ปั๋นนา จ๊ะ เย จ๊ะ ปาต๊ะ พระพุทธเจ้า กัสสะโป
อะหังวันทา มิ สัพพะทา อะหังวันทา มิ ทูระสา
เยจ๊ะ ปาต๊ะ อตีตา จา เยจ๊ะ ปาต๊ะ อนาคตา
ปัจจุ๊ปั๋นนา จ๊ะ เย จ๊ะ ปาต๊ะ พระพุทธเจ้า โคตะโม
อะหังวันทา มิ สัพพะทา อะหังวันทา มิ ทูระสา
เยจ๊ะ ธาตุ อตีตา จา เยจ๊ะ ธาตุ อนาคตา
ปัจจุ๊ปั๋นนา จ๊ะ เย จ๊ะ ธาตุ พระพุทธเจ้า โคตะโม
อะหังวันทา มิ สัพพะทา อะหังวันทา มิ ทูระสา

บารมีพันชั้น

ครูบาพรชัย ปิยะวัณโณ

วัดพระพุทธบาทสี่รอย อ.แม่ริม จ.เชียงใหม่

ทานะปารมี ทานะอุปะปารมี ทานะปะระมัตถะปารมี

สีละปารมี สีละอุปะปารมี สีละปะระมัตถะปารมี

เนกขัมมะปารมี เนกขัมมะอุปะปารมี เนกขัมมะปะระมัตถะปารมี

ปัญญาปารมี ปัญญาอุปะปารมี ปัญญาปะระมัตถะปารมี

วิริยะปารมี วิริยะอุปะปารมี วิริยะปะระมัตถะปารมี

ขันติปารมี ขันติอุปะปารมี ขันติปะระมัตถะปารมี

สัจจะปารมี สัจจะอุปะปารมี สัจจะปะระมัตถะปารมี

อธิษฐานะปารมี อธิษฐานะอุปะปารมี อธิษฐานะปะระมัตถะปารมี

เมตตาปารมี เมตตาอุปะปารมี เมตตาปะระมัตถะปารมี

อุเบกขาปาระมี อุเบกขาอุปะปาระมี อุเบกขาปะระมัตถะ
ปาระมี โยโสภะคะวา อิติปิ
ทานะปาระมี โยโสภะคะวา อิติปิ
ทานะอุปะปาระมี โยโสภะคะวา อิติปิ
ทานะปาระมัตถะปาระมี โยโสภะคะวา อิติปิ

หมอบกราบลง แล้วกล่าวคำไหว้ครูบาศรีวิชัย

ศรีวิชัยยะ มะโณ นะโม พุทธายะ (๕ จบ)

นั่งพับเพียบตามเดิม แล้วกล่าวว่า

- เยจ๊ะ สังฆะ อตีตา จา เยจ๊ะ สังฆะ อนาคตา ปัจจุ๊ปั๋นนะ จ๊ะ เยจ๊ะ สังฆะ อะหังวันทามิ สัพพะทา อะหัง วันทามิ ศิระษา.

บารมี ๑๐ ทัศ

(ฉบับดั้งเดิมของครูบาเจ้าศรีวิชัย นักบุญแห่งลานนาไทย)

๑. ทานะปาระมี สัมปันโน ทานะอุปะปาระมี สัมปันโน ทานะปาระมัตถะปาระมี สัมปันโน เมตตา ไมตรี กรุณา มุทิตา อุเบกขาปาระมี สัมปันโน อิติปิโส ภะคะวา

๒. สีละปาระมี สัมปันโน สีละอุปะปาระมี สัมปันโน สีละปาระมัตถะปาระมี สัมปันโน เมตตา ไมตรี กรุณา มุทิตา อุเบกขาปาระมี สัมปันโน อิติปิโส ภะคะวา

๓. เนกขัมมะปาระมี สัมปันโน เนกขัมมะอุปะปาระมี สัมปันโน เนกขัมมะปาระมัตถะปาระมี สัมปันโน เมตตา ไมตรี กรุณา มุทิตา อุเบกขาปาระมี สัมปันโน อิติปิโส ภะคะวา

๔. ปัญญาปาระมี สัมปันโน ปัญญาอุปะปาระมี สัมปันโน ปัญญาปาระมัตถะปาระมี สัมปันโน เมตตา ไมตรี กรุณา มุทิตา อุเบกขาปาระมี สัมปันโน อิติปิโส ภะคะวา

๕. วิริยะปาระมี สัมปันโน วิริยะอุปะปาระมี สัมปันโน วิริยะปาระมัตถะปาระมี สัมปันโน เมตตา ไมตรี กรุณา มุทิตา อุเบกขาปาระมี สัมปันโน อิติปิโส ภะคะวา

๖. ขันติปาระมี สัมปันโน ขันติอุปะปาระมี สัมปันโน ขันติปาระมัตถะปาระมี สัมปันโน เมตตา ไมตรี กรุณา มุทิตา อุเบกขาปาระมี สัมปันโน อิติปิโส ภะคะวา

๗. สัจจะปาระมี สัมปันโน สัจจะอุปะปาระมี สัมปันโน สัจจะปาระมัตถะปาระมี สัมปันโน เมตตา ไมตรี กรุณา

มุทิตา อุเบกขาปาระมี สัมปันโน อิติปิโส ภะคะวา

๘. อธิษฐานะปาระมี สัมปันโน อธิษฐานะอุปะปาระมี สัมปันโน อธิษฐานะปาระมัตถะปาระมี สัมปันโน เมตตา ไมตรี กรุณา มุทิตา อุเบกขาปาระมี สัมปันโน อิติปิโส ภะคะวา

๙. เมตตาปาระมี สัมปันโน เมตตาอุปะปาระมี สัมปันโน เมตตาปาระมัตถะปาระมี สัมปันโน เมตตา ไมตรี กรุณา มุทิตา อุเบกขาปาระมี สัมปันโน อิติปิโส ภะคะวา

๑๐. อุเบกขาปาระมี สัมปันโน อุเบกขาอุปะปาระมี สัมปันโน อุเบกขาปาระมัตถะปาระมี สัมปันโน เมตตา ไมตรี กรุณา มุทิตา อุเบกขาปาระมี สัมปันโน อิติปิโส ภะคะวา

๑๑.ทะสะปาระมี สัมปันโน ทะสะอุปะปาระมี สัมปันโน ทะสะปาระมัตถะปาระมี สัมปันโน เมตตา ไมตรี กรุณา มุทิตา อุเบกขาปาระมี สัมปันโน อิติปิโส ภะคะวา

พุทธัง สะระณัง คัจฉามิ, ธัมมัง สะระณัง คัจฉามิ, สังฆัง สะระณัง คัจฉามิ นะมามิหัง ฯ

บารมี ๓๐ ทัศ

ทานะปาระมี ทานะอุปะปาระมี ทานะปะระมัตถะปาระมี มะธิติ เมตตา กะรุณา มุทิตา อุเปกขาปาระมีสัมปันโน อิติปิโส ภะคะวา ฯ

สีละปาระมี สีละอุปะปาระมี สีละปะระมัตถะปาระมี มะธิติ เมตตา กะรุณา มุทิตา อุเปกขาปาระมีสัมปันโน อิติปิโส ภะคะวา ฯ

เนกขัมมะปาระมี เนกขัมมะอุปะปาระมี เนกขัมมะปะระมัตถะปาระมี มะธิติ เมตตา กะรุณา มุทิตา อุเปกขาปาระมีสัมปันโน อิติปิโส ภะคะวา ฯ

ปัญญาปาระมี ปัญญาอุปะปาระมี ปัญญาปะระมัตถะปาระมี มะธิติ เมตตา กะรุณา มุทิตา อุเปกขาปาระมีสัมปันโน อิติปิโส ภะคะวา ฯ

วิริยะปาระมี วิริยะอุปะปาระมี วิริยะปะระมัตถะปาระมี มะธิติ เมตตา กะรุณา มุทิตา อุเปกขาปาระมีสัมปันโน อิติปิโส ภะคะวา ฯ

ขันติปาระมี ขันติอุปะปาระมี ขันติปะระมัตถะปาระมี มะธิติ เมตตา กะรุณา มุทิตา อุเปกขาปาระมีสัมปันโน อิติปิโส ภะคะวา ฯ

สัจจะปาระมี สัจจะอุปะปาระมี สัจจะปะระมัตถะปาระมี มะธิติ เมตตา กะรุณา มุทิตา อุเปกขาปาระมีสัมปันโน อิติปิโส ภะคะวา ฯ

อะธิฏฐานะปาระมี อะธิฏฐานะอุปะปาระมี อะธิฏฐานะปะระมัตถะปาระมี มะธิติ เมตตา กะรุณา มุทิตา อุเปกขาปาระมีสัมปันโน อิติปิโส ภะคะวา ฯ

เมตตาปาระมี เมตตาอุปะปาระมี เมตตาปะระมัตถะปาระมี มะธิติ เมตตา กะรุณา มุทิตา อุเปกขาปาระมีสัมปันโน อิติปิโส ภะคะวา ฯ

อุเปกขาปาระมี อุเปกขาอุปะปาระมี อุเปกขาปะระมัตถะปาระมี มะธิติ เมตตา กะรุณา มุทิตา อุเปกขาปาระมีสัมปันโน อิติปิโส ภะคะวา ฯ

ทะสะปาระมี ทะสะอุปะปาระมี ทะสะปะระมัตถะปาระมี มะธิติ เมตตา กะรุณา มุทิตา อุเปกขาปาระมีสัมปันโน อิติปิโส ภะคะวา ฯ

(ต่อ) -- ทุติยัมปิ, -- ตติยัมปิ,

ตัวอย่าง ทุติยัมปิ ทานะปาระมี

ตติยัมปิ ทานะปาระมี

บารมีแปดพันชั้น

ทานะปาระมี ทานะอุปะปาระมี ทานะปะระมัตถะปาระมี

สีละปาระมี สีละอุปะปาระมี สีละปะระมัตถะปาระมี

เนกขัมมะปาระมี เนกขัมมะอุปะปาระมี เนกขัมมะปะระ
มัตถะปาระมี

ปัญญาปาระมี ปัญญาอุปะปาระมี ปัญญาปะระมัตถะ
ปาระมี

วิริยะปาระมี วิริยะอุปะปาระมี วิริยะปะระมัตถะปาระมี

ขันติปาระมี ขันติอุปะปาระมี ขันติปะระมัตถะปาระมี

สัจจะปาระมี สัจจะอุปะปาระมี สัจจะปะระมัตถะปาระมี

อธิษฐานะปาระมี อธิษฐานะอุปะปาระมี อธิษฐานะปะระ
มัตถะปาระมี

เมตตาปาระมี เมตตาอุปะปาระมี เมตตาปะระมัตถะปาระมี

อุเบกขาปาระมี อุเบกขาอุปะปาระมี อุเบกขาปะระ
มัตถะปาระมี

ทานะปาระมี โยโสภะคะวา อิติปิ

ทานะอุปะปาระมี โยโสภะคะวา อิติปิ

ทานะปาระมัตถะปาระมี โยโสภะคะวา อิติปิ ฯ

มะหาทะสะพะลัง พะลา ปัญญัง ปัญญา เตชัง เตชา ปุญญัง ปุญญา สีลัง สีลา คุณัง คุณา อุคคิตัง อุคคิตา สัมปันโน โส ภะคะวา อิติปิ ฯ

เวทิตัพพัง เวทิตัพโพ ปัญญัง ปัญญา ภาวะนัง ภาวะนา เตชัง เตชา ปุญญัง ปุญญา สีลัญจะ คุณา คุณัญจะ เหตุ ปัจจะโย สัมปันโน โส ภะคะวา อิติปิ ฯ

อุตตะมัง อุตตะมา มะหา ทะสะพะลัง พะลา ปัญญัง ปัญญา เตชัง เตชา ปุญญัง ปุญญา สีลัญจะ คุณา คุณัญจะ เหตุ ปัจจะโย สัมปันโน โส ภะคะวา อิติปิ ฯ

สุขุมัง สุขุมา มะหา ทะสะพะลัง พะลา ปัญญัง ปัญญา เตชัง เตชา ปุญญัง ปุญญา สีลัญจะ คุณา คุณัญจะ เหตุ ปัจจะโย สัมปันโน โส ภะคะวา อิติปิ ฯ

พุทธะสัมพุทโธ มะหาทะสะพะลัง พะลา มุนิ มุนา มะหาคุณัง ราชัง ราชา ปัญญัง ปัญญา เตชัง เตชา ปุญญัง ปุญญา สีลัญจะ คุณา คุณัญจะ อุปะคะตัง อุปะคะตา หิตะจะริยา สัมปันโน โส ภะคะวา สะมะติงสะ ปารมีโย ปูริโต โส ภะคะวา อิติปิ ฯ

ปาระมี ๘ ชั้น

(หันทะ มะยัง นะวะป๋าระมี ยะปาฐัง ภะนา มะเส)

สาธุ สาธุ พระปัญญาปาระมี ๓๐ ตั๊ด สาธุ พระปัญญาปาระมีวัดแวดล้อม วิริยะปาระมีอ้อมระวังดี สีละปาระมีบังหอกดาบ เมตตาปาระมีผาบแป้ตังปิ้น ทานะปาระมีหื้อเป็นผืนตั้งต่อ อุเบกขาปาระมีหื้อก่อเป็นเวียง สัจจะป๋าระมีแวดระวังดีเป็นไม้ใต้ ขันติป๋าระมีกลายเป็นหอกดาบ เนกขัมมะปาระมีบังหน้าไม้และปืนไฟ อธิษฐานะป๋าระมีผันผาบไปทุกแห่ง แข็ง ๆ แรง ๆ ปราบฝูงหมู่มาร ผีสางพรายเปรตทุกทวีป พบถิ่นพั้งพายหนี นางธรณีอัศจรรย์โสสมินผันอยู่ข้าง ๆ น้ำานทีนองกว้างต่อกว้าง แตกตีฟองนองนะเนือก เป็นข้าวตอกดอกไม้ถวายบูชา พระแก้วแก่นไท้สะทัง พระพุทธังเฮยจุ่งมาผายโผด อนุญาตโทษโผดผู้ข้าแต้ดีหลี แม่ธรณีออกมารีดมวยผม อยู่ที่ธาตุช้างร้ายคายคะจังงาสับดิน พ่นน้ำานทีลงผัดผาย คอพรายหักทบต้าวพยามารร้องอ้าว ๆ ปู๋นกั๋ว กราบยกมือขึ้นทูลหัวใส่เกล้า

ผู้ข้านี้ได้ชื่อว่า ลูกศิษย์พระพุทธเจ้า มีบุญสมภารอันมากนัก พระพุทธเจ้าจึงจักตั้งปัญญาปาระมีไว้ ๘ จั้น ตั้งไว้ตังหน้าก็ได้ ๘ จั้น ตั้งไว้ตังหลังก็ได้ ๘ จั้น ตั้งแต่หัวถึงตี๋นก็ได้ ๘ จั้น ตั้งแต่ตี๋นถึงหัวก็ได้ ๘ จั้น แม่นว่าลูกปืนจักมาเสมอเหมือนฝนแสนห่า ก็บ่อจักมาใกล้ได้ ข้าพเจ้าเลยได้ว่า พุทธะคุณัง ธัมมะคุณัง สังฆะคุณัง พุทธะอินทา ธัมมะอินทา สังฆะอินทา อัตสะอับ แม่ธรณีผู้อยู่เหนือน้ำ ผู้อยู่ค้ำแผ่นดิน กันข้าได้ระลึกกึ้ดเถิง คุณพระปิ๋ต๋า คุณพระมารดา คุณครูบาอาจารย์ คุณพระแก้วเจ้าตัง ๓ ประการ คือ คุณพระพุทธ คุณพระธรรม คุณพระสงฆ์ แลคุณแดดคุณฝน คุณลม คุณกุสราชเจ้าก็ดี คุณพระตนภาวนาก็ดี คุณนางอุตตะราก็ดี คุณพระปัจเจกเจ้าก็ดี คุณแม่ธรณีเจ้าก็ดี จุ่งมารักษา ตั้งก๋ำหน้า และก๋ำหลัง ตนตัวแห่งผู้ข้าในคืนวันนี้ยามนี้จิ๋ม แด่เต๊อะ

พุทโธพุทธังรักษา ธัมโมธัมมังรักษา สังโฆสังฆังรักษา พุทโธพุทธังอะระหัง ธัมโมธัมมังอะระหัง สังโฆสังฆัง อะระหัง พุทโธพุทธังกัณหะ ธัมโมธัมมังกัณหะ สังโฆ สังฆังกัณหะ อายุ วัณโณ สุขัง พะลัง

ให้ทานวันละล้านวันละแสน อานิสงส์ก็ยังน้อยกว่าไหว้พระสวดมนต์ครั้งเดียว ไหว้พระสวดมนต์วันละร้อยครั้งพันครั้ง อานิสงส์ก็ยังน้อยกว่าภาวนาครั้งเดียว

ป๋าระมีข่วงแก้ว

นะโม ๑ จบ

พุทโธ อะนันตา ทิคุณโณ อิติปิโส ภะคะวา

อะระหัง ทานะปาระมี สัมปันโณ อิติปิโส ภะคะวา

อะระหัง ทานะอุปะปาระมี สัมปันโณ อิติปิโส ภะคะวา

อะระหัง ทานะปะระมัตถะปาระมี สัมปันโณ

พุทโธ อะนันตา ทิคุณโณ อิติปิโส ภะคะวา

ปุริมัสสมิง กาเย เม รักขันตุ ตุมหากัง นิสีทะนัง รัตตะนะ สัตตัง หุตะวา เจวะรัตตะนะ ปาสานิยัง หุตะวา

เจวะรัตตะนะ ปาการัง หุตะวา เจวะมะมะ ปุริมัสสมิง กาเย สาเตตุ สัจจะ วะตะ สะระณัง อัตตะ กุตติยา อัตตะ รักขายะ อัตตะปริตตายาติ

๑. สัมมาสัมพุทโธ – สีละปาระมี
๒. วิชชาจะระณะสัมปันโณ – เนกขัมมะปาระมี
๓. สุคะโต – ปัญญาปาระมี
๔. โลกะวิทู – วิริยะปาระมี
๕. อะนุตตะโร – ขันติปาระมี
๖. ปุริสะทัมมะสาระถิ – สัจจะปาระมี
๗. สัตถาเทวะมะนุสสานัง – อธิฐานะปาระมี
๘. พุทโธ – เมตตาปาระมี
๙. อุเปกขาปาระมี

๑. ทักขินัสสมิง
๒. ปัจฉิมัสสมิง
๓. อุตะรัสสมิง
๔. อีสานัสสมิง
๕. อาคะเนยยัสสมิง
๖. หะระติสมิง
๗. เปรียบสมิง
๘. เหฐานัสสมิง
๙. อุปะริมัสสมิง

ป๋าระมีเวียงแก้ว

พุทโธ อะนันตา ทิคุณโณ อิติปิโส ภะคะวา

<u>ทานะ</u>ปาระมี สัมปันโณ <u>ปุรัตฐิสมิง</u> ทิสาพาเก

กาเย มัง รักขันตุ สัพพะทา

๑. สีละ	๑. ทักขินัสสมิง
๒. เนกขัมมะ	๒. ปัจฉิมัสสมิง
๓. ปัญญา	๓. อุตตะรัสสมิง
๔. วิริยะ	๔. อีสานัสสมิง
๕. ขันติ	๕. อาคะเนยะสมิง
๖. สัจจะ	๖. หะรัตติสมิง
๗. อธิฐานะ	๗. เปรียบสมิง
๘. เมตตา	๘. เหฐิมัสสมิง
๙. อุเปกขา	๙. อุปะริมัสสมิง

อัตตะ วัตตะวา อัตตัง วัตตะปะริตายาติ วัตชิระปาการัง

* ประมีข่วงแก้ว – ปาระมีเวียงแก้ว ถ้าสวดไหว้ทุกเช้าเย็น ป้องกันอุบาทว์จัญไร โจรมาร ทั้งหมดได้ ใช้ได้ปันจ่อง (ทุกอย่าง)

ปัญจปริจาคะ ๕

สามะติงสา ปาระมี สัมปันโน อิติปิโส ภะคะวา

ธะนะปะริจาคะ ทานะปาระมี สัมปันโน อิติปิโส ภะคะวา

อังคะปะริจาคะ ทานะปาระมี สัมปันโน อิติปิโส ภะคะวา

ชีวิตะปะริจาคะ ทานะปาระมี สัมปันโน อิติปิโส ภะคะวา

ปุตตะปะริจาคะ ทานะปาระมี สัมปันโน อิติปิโส ภะคะวา

ภะริยะปะริจาคะ ทานะปาระมี สัมปันโน อิติปิโส ภะคะวา

ปัญจะมหาปะริจาคะ ทานะปาระมี สัมปันโน
อิติปิโส ภะคะวา

ติสโสจะริยะ ๓

พุทธัตถะ จะริยะ สัมปันโน อิติปิโส ภะคะวา

โลกัตถะ จะริยะ สัมปันโน อิติปิโส ภะคะวา

ญากัตถะ จะริยะ สัมปันโน อิติปิโส ภะคะวา

ติสโส จะริยะ สัมปันโน อิติปิโส ภะคะวา

- กายะ สุจริตะ สัมปันโน อิติปิโส ภะคะวา
- วะจี สุจริตะ สัมปันโน อิติปิโส ภะคะวา
- มะโน สุจริตะ สัมปันโน อิติปิโส ภะคะวา

- ติวิตธ๊ะ สุจริตะ สัมปันโน อิติปิโส ภะคะวา พุทโธ อะนันตา ทิคุณโส วะตะโส ภะคะวา อิติปิ

สัจจะอธิษฐาน (ครูบาพรชัย ปิยะวัณโณ)

อิมัง สัจจะ วาจั๋ง อธิฐามิ
ทุติอิมัง สัจจะ วาจั๋ง อธิฐามิ
ตติอิมัง สัจจะ วาจั๋ง อธิฐามิ
(สวด ๓ ครั้ง)

การทำความเพียรภาวนา (หลวงพ่อวิรัตน์ เตชธรรมโม)

ก่อนทำความเพียรภาวนาต้องเช็ดถูบ้านให้สะอาดคือ ตัวเรา เสร็จแล้วจุดธูปสามดอกเทียนสองเล่ม เวลาอธิษฐานให้ปิดหน้าต่าง คือ ปิดตา ปิดประตูคือ หู แล้วจึงอธิษฐาน

คำอธิษฐาน (หลวงพ่อวิรัตน์ เตชธรรมโม)

ลูกขออาราธนาพระบริสุทธิคุณมาอยู่ในจิตของลูก
ลูกขออาราธนาพระกรุณาธิคุณมาอยู่ในใจของลูก
ลูกขออาราธนาพระปัญญาคุณมาอยู่ในสมองของลูก

สาธุ ลูกขอเข้าถึง พระพุทธเจ้า
ลูกขอเข้าถึง พระธรรมเจ้า
ลูกขอเข้าถึง พระสังฆเจ้า
ลูกขอเข้าถึง พระบิดามารดา
ลูกขอเข้าถึง ครูบา อาจารย์ (ถ้ารู้ชื่อ ให้ปรากฏชื่อ)
ลูกขอเข้าถึง ผู้มีอุปการะคุณทั้งหลายอันเป็นที่พึ่ง

ขอให้ลูกได้เข้าถึงซึ่งพระนิพพาน ได้รู้แจ้งเห็นจริง รู้แจ้งแทงตลอดในสัจจะความเป็นจริง ในน้ำพระธรรม คำสั่งสอนของพระพุทธเจ้าทุกสิ่งทุกประการ ทุกภพทุกชาติ ที่ลูกได้สร้างปาระมีมา ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน จะเป็นชาติสุดท้ายของลูกอย่างจริงแท้แน่นอน ขอให้ดวงจิตของลูก หมดจากอาสวะกิเลสทั้งหลายทั้งมวล ได้ตามรอยพระพุทธบาทของพระพุทธเจ้า ให้เข้าถึงซึ่งพระนิพพานอย่างขาวสะอาดขอให้ลูกได้จิตทิพย์ ใจทิพย์ ตาทิพย์ หูทิพย์ วาจาทิพย์ พรทิพย์ กายทิพย์ ลมหายใจทิพย์ ฌานทิพย์ นิพพานทิพย์ เทอญ.

คำไหว้เทวดา (ครูบาพรชัย ปิยะวัณโณ)

กัสสะ ผัดจะ พุทธะเวลา ธรรมะเวลา สังฆะเวลา นาโถ สุจิตา สุวาจา สุกายา สุรูปา สุต๊ะต๋ำ สุกรรมม่ำ วาราธาตุ (๕ รอบ หรือ ๙ รอบ)

บทสวดมนต์ก่อนนั่งสมาธิ (หลังจากอธิษฐาน)

หลวงพ่อพุธ ฐานิโย (วัดป่าสาละวัน อ.เมือง จ.นครราชสีมา)

ข้าพเจ้าจะเจริญกรรมฐานภาวนา บูชาพระรัตนตรัยอันอุดมสั่งสมทศบารมีธรรม บำเพ็ญอิทธิบาททั้งสี่ บ่มอินทรีย์ให้แก่โดยการ สังหารนิวรณ์ห้าให้เหือดหาย สืบสายวิตกวิจารย์ ปิติสุข เอกัคคตา ต่อมาให้ถึงฌานสี่พร้อมด้วยวะศีทั้งห้า เดินมรรคาอริยะสะมังคี ล้างธุลีกิเลสให้เสื่อมสูญ ตัดมูลอัสวะอนุสัย ห่างไกลสังโยชน์ทั้งปวง ล่วงถึงคุณประโยชน์อันยิ่งใหญ่ ขอคุณพระรัตนตรัย คุณไท้ธิราชเทวา คุณบิดามารดาคุณครูบาอาจารย์ คุณความดีทุกประการ จงมาเป็นที่พึ่งอาศัยแก่ข้าพเจ้า บรรเทาทุกข์

ร้อนให้เหือดหาย ทำลายมารห้าให้พินาศ ปราศจากภยันตรายนิรันดร์ เกษมสันต์ประสบสิ่งเสมอใจ สมดั่งความมุ่งหมาย ณ กาลบัดนี้เทอญ

พระพุทธคุณัง ข้าพเจ้าขอถวายชีวิตัง ยาวะนิพพานนัง สรณังคัจฉามิ

พระธรรมคุณัง ข้าพเจ้าขอถวายชีวิตัง ยาวะนิพพานนัง สรณังคัจฉามิ

พระสังฆคุณัง ข้าพเจ้าขอถวายชีวิตัง ยาวะนิพพานนัง สรณังคัจฉามิ

(เสร็จแล้วนั่งสมาธิตามกำหนดเวลาที่ต้องการ เมื่อออกจากสมาธิให้แผ่เมตตาให้สรรพสัตว์และตนเองต่อไป)

แผ่เมตตาให้สรรพสัตว์ทุกเวลาทุกสถานที่

(คุณแม่ ดร. สิริ กรินชัย)

สัพเพ สัตตา อะเวรา โหนตุ

สัตว์ทั้งหลายที่เป็นเพื่อนทุกข์ เกิด แก่ เจ็บ ตายด้วยกันทั้งหมดทั้งสิ้น จงอย่ามีเวร ซึ่งกันและกันเลย

สุขี โหนตุ

จงเป็นสุข เป็นสุขเถิด

อัพยาปัชฌา โหนตุ

จงอย่าพยาบาท เบียดเบียนซึ่งกันและกันเลย

อนีฆา โหนตุ

จงอย่ามีความลำบาก จงอย่ามีความเดือดร้อน จงอย่ามีความทุกข์กาย ทุกข์ใจเลย

แผ่เมตตาให้ตนเอง

(คุณแม่ ดร. สิริ กรินชัย)

อะหัง สุขิโต โหมิ

ขอให้ข้าพเจ้ามีความสุข

อะหัง นิททุกโข โหมิ

ขอให้ข้าพเจ้าปราศจากความทุกข์

อะหัง อะเวโร โหมิ

ขอให้ข้าพเจ้าปราศจากเวร

อะหัง อัพยาปัชโฌ โหมิ

ขอให้ข้าพเจ้าปราศจากอุปสรรค อันตราย ทั้งปวง

สุขี อัตตานัง ปะริหะรามิ

ขอให้ข้าพเจ้าจงมีสติสัมปะชัญญะอยู่ทุกเมื่อ รักษากาย วาจา ใจ ให้พ้นจากความทุกข์ ภัย ทั้งปวงเถิด.

คำแผ่เมตตาแบบพื้นเมือง

เมื่อถวายทานและรับพรแล้ว หรือภายหลังนั่งสมาธิ ให้สวด ;

อิมัง ทานะกัมมัง นิพพานะปัจจะโย โหตุโน นิจจัง
อิมัง สีละกัมมัง นิพพานะปัจจะโย โหตุโน นิจจัง
อิมัง ภาวนากัมมัง นิพพานะปัจจะโย โหตุโน นิจจัง

ยังกิญจิ กุสลัง กัตตัพพัง กัมมัง สัปเปหิ กะเตหิ กะตัง ปุญญัง โน อะนุโมทันตุ สุณันตุ โภนโต เยเตวา อัสสะมิง ฐาเน อะธิคะตา ฑีฆายุกา สะทาโหนตุ สัปปะสัตตานัง สุขี อัตตานัง ปะริหะรันตุ มาตา ปิตา สุขิตา

โหนตุ ทุกขัปปะมุญจันตุ สัปเป ญาติกา สุขิตา โหนตุ ทุกขัปปะมุญจันตุ สัปเป อะญาติกา สุขิตา โหนตุ ทุกขัปปะมุญจันตุ สัปเป ปิสา สัปเป ยักขา สัปเป เปตา สุขิตา โหนตุ ทุกขัปปะมุญจันตุ สัปเป นักขัตตา สุขิตา โหนตุ ทุกขัปปะมุญจันตุ สัปเป เตวา สุขิตา โหนตุ ทุกขัปปะมุญจันตุ สัปเป อาจารยูปัชฌายา สุขิตา โหนตุ ทุกขัปปะมุญจันตุ สัปปะสัมปัตตินัง สะมิชจันตุโว.

พุทโธ มังคะละสัมภูโต

(นั่งคุกเข่าประณมมือ)

พุทโธ มังคะละสัมภูโต สัมพุทโธ ทีปะทุตตะโม พุทธะ มังคะละมากัมมะ สัพพะทุกขา ปะมุญจเร

ธัมโม มังคะละสัมภูโต คัมภีโร ทุตทะโส อะณุง ธัมมะ มังคะละมากัมมะ สัพพะภะยา ปะมุญจเร

สังโฆ มังคะละสัมภูโต วะระทักขิเณยโย อะนุตตะโร สังฆะละมากัมมะ สัพพะโรคา ปะมุญจเร

(กราบ ๓ หน)

คำขอขมา กาเยนะ

(หมอบกราบลงว่า)

กาเยนะ วาจายะ วะเจตะสาวา พุทเธ กุกัมมัง ปะกะตัง มะยายัง พุทโธ ปะฏิคคัณหะตุ อัจจะยันตัง กาลันตะเร สังวะริตุง วะพุทเธ

กาเยนะ วาจายะ วะเจตะสาวา ธัมเม กุกัมมัง ปะกะตัง มะยายัง ธัมโม ปะฏิคคัณหะตุ อัจจะยันตัง กาลันตะเร สังวะริตุง วะธัมเม

กาเยนะ วาจายะ วะเจตะสาวา สังเฆ กุกัมมัง ปะกะตัง มะยายัง สังโฆ ปะฏิคคัณหะตุ อัจจะยันตัง กาลันตะเร สังวะริตุง วะสังเฆ

(สวดตอนทำวัตรเช้า ไม่ต้องสวดตอนทำวัตรเย็น เพราะว่ามีในบทสวดแล้ว แต่สามารถสวดเมื่อไปไหว้พระที่ใดก็ได้ เป็นการขอขมา)

วันทาหลวง

(นั่งคุกเข่า ประณมมือว่า)

วันทามิ พุทธัง สัพพัง เม โทสัง ขะมะถะ เม ภันเต

วันทามิ ธัมมัง สัพพัง เม โทสัง ขะมะถะ เม ภันเต

วันทามิ สังฆัง สัพพัง เม โทสัง ขะมะถะ เม ภันเต

วันทามิ คะรุอุปัชฌายาจะริเย สัพพัง เม โทสัง ขะมะถะ เม ภันเต

วันทามิ กัมมัฏฐานัง สัพพัง เม โทสัง ขะมะถะ เม ภันเต

วันทามิ อาราเม พัทธะสีมายัง สัพพัง เม โทสัง ขะมะถะ เม ภันเต

วันทามิ เจติยัง สัพพัง สัพพัฏฐาเนสุ ปะติฏฐิตา สะรีระธาตุ มะหาโพธิง พุทธะรูปัง สะกะลัง สะทานาคะโลเก เทวะโลเก พรัหมะโลเก ชัมภูทีเป ลังกาทีเป สะรีระธาตุโย เกสะธาตุโย อะระหัตตะธาตุโย เจติยัง คันธะกุฏิง จะตุราสีติสะหัสเส ธัมมักขันเธ สัพเพสัง ปาทะเจติยัง อะหัง วันทามิ สัพพะโส

วันทาน้อย

(หมอบกราบ สวด ๓ จบ)

วันทามิภันเต สัพพังอะปะราธัง ขะมะถะ เม ภันเต มะยา กะตัง ปุญญัง สามินา อะนุโมทิตัพพัง สามินา กะตัง ปุญญัง มัยหัง ทาตัพพัง สาธุ สาธุ อะนุโมทามิ

คำลาพระกลับบ้าน

หันทะทานิ มะยัง ภันเต คัจฉามะ พะหุกิจจามะยัง พะหุกะระณียา

พระรับว่า ยัสสะทานิ ตุมเห กาลัง มัญญะถะ

ศรัทธารับว่า สาธุ ภันเต (ว่า ๓ หน)

อนุโมทนาคาถา (ยะถา แปล)

ยะถา วาริวะหา ปูเร ปะริปูเรนติ สาคะรัง,

ห้วงน้ำที่เต็ม ย่อมยังสมุทรสาครให้บริบูรณ์ได้ฉันใด

เอวะเมวะ อิโต ทินนัง เปตานัง อุปะกัปปะติ,

ทานที่ท่านอุทิศให้แล้วในโลกนี้, ย่อมสำเร็จประโยชน์แก่ผู้ที่ละโลกนี้ไปได้แล้วฉันนั้น

อิจฉิตัง ปัตถิตัง ตุมหัง, ขออิฏฐผลที่ท่านปรารถนาแล้วตั้งใจแล้ว

ขิปปะเมวะ, สะมิชฌะตุ, จงสำเร็จโดยฉับพลัน

สัพเพ ปูเรนตุ สังกัปปา, ขอความดำริทั้งปวงจงเต็มที่

จันโท ปัณณะระโส ยะถา, เหมือนพระจันทร์ในวันเพ็ญ

มะณิ โชติระโส ยะถา. เหมือนแก้วมณีอันสว่างไสว ควรยินดี

สามัญญานุโมทนาคาถา (สัพพี แปล)

สัพพีตีโย วิวัชชันตุ ความจัญไรทั้งปวง(ของท่าน) จงบำราบไป

สัพพะโรโค วินัสสะตุ โรคทั้งปวงของท่านจงหาย

มา เต ภะวัตวันตะราโย อันตรายอย่ามีแก่ท่าน

สุขี ฑีฆายุโก ภะวะ ท่านจงเป็นผู้มีความสุข มีอายุยืน

อะภิวาทะนะสีลิสสะ นิจจัง วุฑฒาปะจายิโน

จัตตาโรธัมมา วัฑฒันติ อายุ วัณโณ สุขังพะลัง

พรสี่ประการ คือ อายุ วรรณะ สุขะ พละ ย่อมเจริญแก่บุคคล ผู้มีปกติไหว้กราบ มีปกติอ่อนน้อมต่อผู้ใหญ่เป็นนิตย์ ด้วยประการฉะนี้แลฯ

มงคลจักรวาฬน้อย

สัพพะพุทธานุภาเวนะ สัพพะธัมมานุภาเวนะ สัพพะสังฆานุภาเวนะ พุทธะระตะนัง ธัมมะระตะนัง สังฆะระตะนัง ติณณัง ระตะนานัง อานุภาเวนะ จะตุราสีติหัสสะธัมมักขันธานุภาเวนะ ปิฏะกัตตะยานุภาเวนะ ชินะสาวะกานุภาเวนะ สัพเพ เต โรคา สัพเพ เต ภะยา สัพเพ เต อันตะรายา สัพเพ เต อุปัททะวา สัพเพ เต ทุนนิมิตตา สัพเพ เต อะวะมังคะลา วินัสสันตุ อายุวัฑฒะโก ธะนะวัฑฒะโก สิริวัฑฒะโก ยะสะวัฑฒะโก พะละวัฑฒะโก วัณณะวัฑฒะโก สุขะวัฑฒะโก โหตุ สัพพะทา ฯ

ทุกขะ โรคะ ภะยา เวรา โสกา สัตตุ จุปัททะวา
อะเนกา อันตะยาปิ วินัสสันตุ จะ เตชะสา
ชะยะสิทธิ ธะนัง ลาภัง โสตถิ ภาคยัง สุขัง พะลัง
สิริ อายุ จะ วัณโณ จะ โภคัง วุฑฒี จะ ยะสะวา
สะตะวัสสา จะ อายุ จะ ชีวะสิทธี ภะวันตุ เตฯ
ภะวะตุ สัพพะมังคะลัง รักขันตุ สัพพะเทวะตา

สัพพะพุทธานุภาเวนะ	สะทาโสตถี ภะวันตุ เตฯ
ภะวะตุ สัพพะมังคะลัง	รักขันตุ สัพพะเทวะตา
สัพพะธัมมานุภาเวนะ	สะทา โสตถี ภะวันตุ เตฯ
ภะวะตุ สัพพะมังคะลัง	รักขันตุ สัพพะเทวะ ตา
สัพพะสังฆานุภาเวนะ	สะทาโสตถี ภะวันตุ เตฯ

คำกรวดน้ำแบบสั้น

อิทัง เม ญาตินัง โหตุ สุขิตา โหนตุ ญาตะโย

ขอบุญนี้ จงสำเร็จแก่ญาติทั้งหลายของข้าพเจ้าเถิด ขอญาติทั้งหลายจงเป็นสุข เป็นสุขเถิด

คำอาราธนาศีล ๕

มะยัง ภันเต ติสะระเณนะ สะหะ ปัญจสีลา นิยาจามะ

ทุติยัมปิ มะยัง ภันเต ติสะระเณนะ สะหะ ปัญจสีลา นิยาจามะ

ตะติยัมปิ มะยัง ภันเต ติสะระเณนะ สะหะ ปัญจสีลา นิยาจามะ

คำสมาทานศีล ๕ (สิกขาบท ๕)

(ว่าตามพระสงฆ์)

ปาณาติปาตา เวระมะณี สิกขาปะทัง สะมาทิยามิ

อะทินนาทานา เวระมะณี สิกขาปะทัง สะมาทิยามิ

กาเมสุมิจฉาจารา เวระมะณี สิกขาปะทัง สะมาทิยามิ

มุสาวาทา เวระมะณี สิกขาปะทัง สะมาทิยามิ

สุราเมระยะมัชชะปะมาทัฏฐานา เวระมะณี สิกขาปะทัง สะมาทิยามิ

คำอาราธนาอุโบสถศีล (ศีล ๘)

มะยัง ภันเต ติสะระเณนะ สะหะ อัฏฐังคะ สะมันนา คะตัง อุโปสะถัง ยาจามะ

ทุติยัมปิ มะยัง ภันเต ติสะระเณนะ สะหะ อัฏฐังคะ สะมันนา คะตัง อุโปสะถัง ยาจามะ

ตะติยัมปิ มะยัง ภันเต ติสะระเณนะ สะหะ อัฏฐังคะ สะมันนา คะตัง อุโปสะถัง ยาจามะ

(ถ้าอาราธนาคนเดียว ว่า อะหัง แทน มะยัง, ว่า มิ แทน มะ)

คำอาราธนาศีล ๘

มะยัง ภันเต ติสะระเณนะ สะหะ อัฏฐะสีลา นิยาจามะ

ทุติยัมปิ มะยัง ภันเต ติสะระเณนะ สะหะ อัฏฐะสีลา นิยาจามะ

ตะติยัมปิ มะยัง ภันเต ติสะระเณนะ สะหะ อัฏฐะสีลา นิยาจามะ

คำสมาทานศีล ๘ (สิกขาบท ๘)

ปาณาติปาตา เวระมะณี สิกขาปะทัง สะมาทิยามิ

อะทินนาทานา เวระมะณี สิกขาปะทัง สะมาทิยามิ

อัพรัห์มะจะริยา เวระมะณี สิกขาปะทัง สะมาทิยามิ

มุสาวาทา เวระมะณี สิกขาปะทัง สะมาทิยามิ

สุราเมระยะมัชชะปะมาทัฏฐานา เวระมะณี สิกขาปะทัง สะมาทิยามิ

วิกาละโภชะนา เวระมะณี สิกขาปะทัง สะมาทิยามิ

นัจจะ คีตะ วาทิตะ วิสูกะ ทัสสะนะ มาลาคันธะ วิเลปะนะ ธาระณะ มัณฑะนะวิภูสะ นัฏฐานา เวระมะณี สิกขาปะทัง สะมาทิยามิ

อุจจา สะยะนะ มะหา สะยะนา เวระมะณี สิกขาปะทัง สะมาทิยามิ

คำอาราธนาธรรม

พรัหมา จะ โลกา ธิปตี สะหัมปะติ กัตอัญชะลี อันธิวะรัง อายาจะถะ สันตีธะ สัตตาปปะระชักขะชาติกา เทเสตุ ธัมมัง อะนุกัมปิ มังปะชัง

อาราธนาธรรม (แปล – ทำนอง)

สหัมบดีพรหม	เป็นบรมในโลกา
มีฤทธิ์และเดชา-	นุภาพในคณาพรหม
ทำอัญชลีวาท	สถิตอาสน์ ณ ที่สม-
ควรแล้วก็บังคม	ธุลีบาทพระศาสดา
ขอพรบวรเลิศ	สุดประเสริฐมโหฬาร์
ว่าปวงประชาอา-	สวะน้อยก็ยังมี
เชิญองค์พระสัมพุทธ	บริสุทธิ์พระอินทรีย์
โปรดปวงประชาชี	ให้ลุทางเกษมสานต์
จึงองค์มุนีปราชญ์	วรนารถพระทัยบาน
รับพรหมก็โดยฐาน	พระการุณยะภาพมี

ขอเชิญพระคุณท่าน ผู้เปรียบปานพระชินสีห์
โปรดเผยพระธรรมชี้ ให้กระจ่างสว่างเทอญ

คำอาราธนาพระปริตร

(อาราธนาพระสวดมนต์)

วิปัตติปะฏิพาหายะ สัพพะสัมปัตติสิทธิยา สัพพะทุกขะวินาสายะ ปะริตตัง พรูถะ มังคะลัง

วิปัตติปะฏิพาหายะ สัพพะสัมปัตติสิทธิยา สัพพะภะยะวินาสายะ ปะริตตัง พรูถะ มังคะลัง

วิปัตติปะฏิพาหายะ สัพพะสัมปัตติสิทธิยา สัพพะโรคะวินาสายะ ปะริตตัง พรูถะ มังคะลัง

คำสมาทานอาชีวัฏฐะมะกะศีล

มะยัง ภันเต ติสะระเนนะ สะหะ อาชีวัฏฐะมะกะสีลานิ ยาจามะ

ทุติยัมปิ มะยัง ภันเต ติสะระเนนะ สะหะ อาชีวัฏฐะมะกะ สีลานิ ยาจามะ

ตะติยัมปิ มะยัง ภันเต ติสะระเนนะ สะหะ อาชีวัฏฐะมะกะ สีลานิ ยาจามะ

ข้าพเจ้าขอสมาทานอาชีวัฏฐะมะกะศิลต่อพระพักตร์พระพุทธรูป ต่อคุณพระรัตนตรัย ด้วยสัมปัตตะวิรัติ คือ งดเว้นเอาเอง ณ โอกาสบัดนี้

๑. ปาณาติปาตา เวระมะณี สิกขาปะทัง สะมาทิยามิ

ข้าพเจ้าจะไม่ฆ่าสัตว์ และไม่ทรมานให้สัตว์ได้รับความทุกข์เดือดร้อน

๒. อะทินนาทานา เวระมะณี สิกขาปะทัง สะมาทิยามิ

ข้าพเจ้าจะไม่ลักขโมย ไม่ฉ้อโกง ไม่เอาของผู้อื่นมาเป็นของตน โดยมิได้รับอนุญาตจากเจ้าของเสียก่อน

๓. กาเมสุมิจฉาจารา เวระมะณี สิกขาปะทัง สะมาทิยามิ

ข้าพเจ้าจะไม่ประพฤติผิดในกาม คือไม่ล่วงละเมิดในภรรยา และสามีของผู้อื่น

๔. มุสาวาทา เวระมะณี สิกขาปะทัง สะมาทิยามิ

ข้าพเจ้าจะไม่กล่าวคำเท็จให้ผู้อื่นเดือดร้อน

๕. ปิสุนาวาจา เวระมะณี สิกขาปะทัง สะมาทิยามิ

ข้าพเจ้าจะไม่พูดยุยงส่อเสียดให้ผู้อื่นเดือดร้อน

๖. ผรุสะวาจา เวระมะณี สิกขาปะทัง สะมาทิยามิ

ข้าพเจ้าจะไม่กล่าวคำหยาบคาย ด่าทอให้ผู้อื่นเดือดร้อน

๗. สัมผัปปะลาปา เวระมะณี สิกขาปะทัง สะมาทิยามิ

ข้าพเจ้าจะไม่พูดเพ้อเจ้อโปรยประโยชน์ให้ผู้อื่นเดือดร้อน

๘. มิจฉาอาชีวา เวระมะณี สิกขาปะทัง สะมาทิยามิ

ข้าพเจ้าจะไม่ประกอบมิจฉาอาชีพ ซึ่งพระพุทธองค์ทรงห้ามไว้ มีดังนี้

๑. ข้าพเจ้าจะไม่ขายสัตว์ ให้เขาเอาไปฆ่า

๒. ข้าพเจ้าจะไม่ขายมนุษย์

๓. ข้าพเจ้าจะไม่ขายอาวุธ

๔. ข้าพเจ้าจะไม่ขายยาพิษ

๕. ข้าพเจ้าจะไม่ขายขายสุราและไม่ดื่มสุรา

อาชีวัฏฐะมะกะศีลนี้ ข้าพเจ้าได้ตั้งใจแล้ว สมาทานแล้ว ข้าพเจ้าจะเพียรรักษาไว้มิให้ขาด มิให้ทำลายตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป ขออานิสงส์แห่งศีลนี้ จงคุ้มครองป้องกันให้ข้าพเจ้าปลอดภัยในที่ทุกสถาน อายุยั่งยืนนาน มีความสุขความเจริญรุ่งเรือง คิดสิ่งใดในทางที่ชอบที่ควร จงสมหวังโดยเร็ว ขอให้ข้าพเจ้าได้บรรลุมรรคผลนิพพานโดยเร็ว....เทอญ

บทสวดพระคาถาที่เป็นมงคล

นมัสการพระอรหันต์ ๘ ทิศ

(นำ) หันทะ มะยัง สะระภัญญะนะ พุทธะมังคะละ
คาถาโย ภะนามะ เส ฯ

สัมพุทโธ ทิปะทัง เสฏโฐ นิสินโน เจวะ มัชฌิเม
โกณฑัญโญ ปุพพะภาเค จะ อาคะเณยเย จะ กัสสะโป
สารีปุตโต จะ ทักขิเณ หะระตีเย อุปาลี จะ
ปัจฉิเมปิ จะ อานันโท พายัพเพ จะ คะวัมปะติ
โมคคัลลาโน จะ อุตตะเร อิสาเณปิ จะ ราหุโล
อิเมโข มังคะลา พุทธา สัพเพอิธะ ปะติฏฐิตา
วันทิตา เต จะ อัมเหหิ สักกาเรหิ จะ ปูชิตา
เอเตสัง อานุภาเวนะ สัพพะโสตถี ภะวันตุ โน ฯ

อิจเจวะมัจจัน ตะนะมัสสะเนยยัง
นะมัสสะมาโน ระตะนัตตะยัง ยัง
ปุญญาภิสันทัง วิปุลัง นะลัตถัง
ตัสสานุภาเว นะ หะตันตะราโย ฯ

คาถาบูชาพระพุทธสิหิงโค

(หันทะ มะยัง พุทธะปะสังสา คาถาโย
พุทธะสิหิงโค นามะ ภะณามะ เส)

(เชิญเถิดเราทั้งหลาย จงสวดคาถาบูชาพระพุทธสิหิงค์กันเถิด)

อิติปะวะระสิหิงโค อุตตะมะยะโสปิ เตโช
ยัตถะ กัตถะ จิตโตโส สักกาโร อุปาโท
สะกาละพุทธะสาสะนัง โชตะยันโตวะ ทีโป
สุระนะเรหิ มะหิโต ธะระมาโนวะ พุทโธติ

พุทธะสิหิงคา อุบัติมา ณ แดนใด
ประเสริฐ ธ เกริกไกร ดุจกายพระศาสดา
เป็นที่เคารพน้อม มนุษย์พร้อมทั้งเทวา
เปรียบเช่นชวาลา ศาสนาที่ยืนยง
เหมือนหนึ่งพระสัมพุทธ สุวิสุทธิ์พระชนม์คง
แดนใดพระดำรง พระศาสน์คงก็จำรูญ
ด้วยเดชสิทธิ์ศักดิ์ ธ พิทักษ์อนุกูล
พระศาสน์บ่มีสูญ พระเพิ่มพูนมหิทธา

ข้า ฯ ขอเคารพน้อม วจีค้อมขึ้นบูชา
พิทักษ์ ธ รักษา พระศาสน์มาตลอดกาล
ปวงข้าจะประกาศ พุทธศาสน์ให้ไพศาล
ขอพระอภิบาล ชินมารนิรันดร์ เทอญ ฯ

อะภิณหะปัจจะเวกขะณะปาฐะ

ชะรา ธัมโมมหิ ชะรัง อะนะตีโต

เรามีความแก่เป็นธรรมดาจะล่วงพ้นความแก่ไปไม่ได้

พะยาธิธัมโมมหิพะยาธิง อะนะตีโต

เรามีความเจ็บไข้เป็นธรรมดา จะล่วงพ้นความเจ็บไข้ไปไม่ได้

มะระณะธัมโมมหิ มะระณัง อะนะตีโต

เรามีความตายเป็นธรรมดาจะล่วงพ้นความตายไปไม่ได้

สัพเพหิ เม ปิเยหิ มะนาเปหิ นานาภาโว วินาภาโว

เราจะละเว้นเป็นต่าง ๆ, คือว่า จะต้องได้พลัดพรากของรักของเจริญใจทั้งสิ้นไป

กัมมัสสะโกมหิ กัมมะทายาโทกัมมะโยนิ

กัมมะพันธุ กัมมะปะฏิสะระโณ

เรามีกรรมเป็นของของตน, มีกรรมเป็นผู้ให้ผล,

มีกรรมเป็นแดนเกิด, มีกรรมเป็นผู้ติดตาม,

มีกรรมเป็นที่พึ่งอาศัย,

ยัง กัมมัง กะริสสามิ กัลยานัง วา ปาปะกังวา ตัสสะ

ทายาโท ภะวิสสามิ

เราจักทำกรรมอันใดไว้, เป็นบุญหรือเป็นบาป, เราจัก

เป็นทายาท คือว่า จะต้องได้รับผลของกรรมนั้นสืบไป

เอวัง อัมเหหิ อะภิณหัง ปัจจะเวกขิตัพพัง

เราทั้งหลายควรพิจารณาอย่างนี้ทุกวัน ๆ เถิด.

กายะคะตาสะติภาวะนา

อะยัง โข เม กาโย	*กายของเรานี้แล*
อุทธัง ปาทะตะลา	*เบื้องบนแต่พื้นเท้าขึ้นมา*
อะโธ เกสะมัตถะกา	*เบื้องต่ำแต่ปลายผมลงไป*
ตะจะปะริยันโต	*มีหนังหุ้มอยู่เป็นที่สุดรอบ*
ปุโร นานัปปะการัสสะ	*เต็มไปด้วยของไม่สะอาด-*
อะสุจิโน	*มีประการต่าง ๆ*
อัตถิ อิมัสมิง กาเย	*มีอยู่ในกายนี้,*
เกสา	*คือผมทั้งหลาย,*
โลมา	*คือขนทั้งหลาย,*
นะขา	*คือเล็บทั้งหลาย,*
ทันตา	*คือฟันทั้งหลาย,*
ตะโจ	*คือหนัง,*
มังสัง	*คือเนื้อ,*
นะหารู	*คือเอ็นทั้งหลาย,*
อัฏฐิ	*คือกระดูกทั้งหลาย,*

อัฏฐิมิญชัง	*เยื่อในกระดูก,*
วักกัง	*ม้าม,*
หะทะยัง	*หัวใจ,*
ยะกะนัง	*ตับ,*
กิโลมะกัง	*พังผืด,*
ปิหะกัง	*ไต,*
ปัปผาสัง	*ปอด,*
อันตัง	*ไส้ใหญ่,*
อันตะคุณัง	*ไส้น้อย,*
อุทะริยัง	*อาหารใหม่,*
กะรีสัง	*อาหารเก่า,*
มัตถะเก มัตถะลุงคัง	*เยื่อในสมองศีรษะ,*
ปิตตัง	*น้ำดี,*
เสมหัง	*น้ำเสลด,*
ปุพโพ	*น้ำเหลือง,*
โลหิตัง	*น้ำเลือด,*

เสโท	*น้ำเหงื่อ,*
เมโท	*น้ำมันข้น,*
อัสสุ	*น้ำตา,*
วะสา	*น้ำมันเหลว,*
เขโฬ	*น้ำลาย,*
สิงฆานิกา	*น้ำมูก,*
ละสิกา	*น้ำไขข้อ,*
มุตตัง	*น้ำมูตร,*
เอวะมะยัง เม กาโย	*กายของเรามีอย่างนี้,*
อุทธัง ปาทะตะลา	*เบื้องบนแต่พื้นเท้าขึ้นมา,*
อะโธ เกสะมัตถะกา	*เบื้องต่ำแต่ปลายผมลงไป,*
ตะจะปะริยันโต	*มีหนังหุ้มอยู่เป็นที่สุดรอบ,*

ปุโร นานัปปะการัสสะอะสุจิโน *เต็มไปด้วยของไม่สะอาดมีประการต่าง ๆ อย่างนี้แล.*

บทสวดถวายพรพระ (อิติปิ โส ๆ)

(ตั้งนะโม ๓ จบ)

อิติปิ โส ภะคะวา อะระหัง สัมมาสัมพุทโธ วิชชาจะระณะสัมปันโน สุคะโต โลกะวิทู อะนุตตะโร ปุริสะทัมมะสาระถิ สัตถา เทวะมะนุสสานัง พุทโธ ภะคะวาติ *(พุทธคุณ)*

สะวากขาโต ภะคะวะตา ธัมโม สันทิฏฐิโก อะกาลิโก เอหิปัสสิโก โอปะนะยิโก ปัจจัตตัง เวทิตัพโพ วิญญูหิติ *(ธรรมคุณ)*

สุปะฏิปันโน ภะคะวะโต สาวะกะสังโฆ อุชุปะฏิปันโน ภะคะวะโต สาวะกะสังโฆ ญายะปะฏิปันโน ภะคะวะโต สาวะกะสังโฆ สามีจิปะฏิปันโน ภะคะวะโต สาวะกะสังโฆ ยะทิทัง จัตตาริ ปุริสะยุคานิ อัฏฐะปุริสะปุคคะลา เอสะ ภะคะวะโต สาวะกะสังโฆ อาหุเนยโย ปาหุเนยโย ทักขิเณยโย อัญชะลีกะระณีโย อะนุตตะรัง ปุญญักเขตตัง โลกัสสาติ *(สังฆคุณ)*

บทสวดชัยมงคลคาถา

พาหุงสะหัสสะมะภินิมมิตะสาวุธันตัง
ครีเมขะลัง อุทิตะโฆระสะเสนะมารัง
ทานาทิธัมมะวิธินา ชิตะวา มุนินโท
ตันเตชะสา ภะวะตุ เต ชะยะมังคะลานิ

มาราติเรกะมะภิยุชฌิตะสัพพะรัตติง
โฆรัมปะนาฬะวะกะมักขะมะถัทธะยักขัง
ขันตีสุทันตะวิธินา ชิตะวา มุนินโท
ตันเตชะสา ภะวะตุ เต ชะยะมังคะลานิ

นาฬาคิริง คะชะวะรัง อะติมัตตะภูตัง
ทาวัคคิจักกะมะสะนีวะ สุทารุณันตัง
เมตตัมพุเสกะวิธินา ชิตะวา มุนินโท
ตันเตชะสา ภะวะตุ เต ชะยะมังคะลานิ

อุกขิตตะขัคคะมะติหัตถะ สุทารุณันตัง
ธาวันติโยชะนะปะถัง คุลิมาละวันตัง
อิทธีภิสังขะตะมะโน ชิตะวา มุนินโท

ตันเตชะสา ภะวะตุ เต ชะยะมังคะลานิ

กัตตวานะ กัฏฐะมุทะรัง อิวะ คัพภินียา
จิญจายะ ทุฏฐะวะจะนัง ชะนะกายะมัชเฌ
สันเตนะ โสมะวิธินา ชิตะวา มุนินโท
ตันเตชะสา ภะวะตุ เต ชะยะมังคะลานิ

สัจจัง วิหายะ มะติสัจจะกะวาทะเกตุง
วาทาภิโรปิตะมะนัง อะติอันธะภูตัง
ปัญญาปะทีปะชะลิโต ชิตะวา มุนินโท
ตันเตชะสา ภะวะตุ เต ชะยะมังคะลานิ

นันโทปะนันทะภุชะคัง วิพุธัง มะหิทธิง
ปุตเตนะ เถระภุชะเคนะ ทะมาปะยันโต
อิทธูปะเทสะวิธินา ชิตะวา มุนินโท
ตันเตชะสา ภะวะตุ เต ชะยะมังคะลานิ

ทุคคาหะทิฏฐิภุชะเคนะ สุทัฏฐะหัตถัง
พรัหมัง วิสุทธิชุติมิทธิพะกาภิธานัง

ญาณาคะเทนะ วิธินา ชิตะวา มุนินโท
ตันเตชะสา ภะวะตุ เต ชะยะมังคะลานิ
เอตาปิ พุทธะชะยะมังคะละอัฏฐะคาถาโย
วาจะโน ทินะทิเน สะระเต มะตันที
หิตวานะ เนกะวิวิธานิ จุปัททะวานิ
โมกขัง สุขัง อะธิคะเมยยะ นะโร สะปัญโญ.

พระคาถายอดพระกัณฑ์ไตรปิฎก

๑. อิติปิโส ภะคะวา อะระหัง วัจจะโส ภะคะวาฯ อิติปิโส ภะคะวา สัมมาสัมพุทโธ วัจจะโส ภะคะวาฯ อิติปิโส ภะคะวา วิชชา จะระณะสัมปันโน วัจจะโส ภะคะวาฯ อิติปิโส ภะคะวา สุคะโต วัจจะโส ภะคะวาฯ อิติปิโส ภะคะวา โลกะวิทู วัจจะโส ภะคะวาฯ

๒. อะระหันตังสะระณังคัจฉามิ อะระหันตัง สิระสา นะมามิ สัมมาสัมพุทธังสะระณังคัจฉามิ สัมมาสัมพุทธัง สิระสา นะมามิ วิชชาจะระณะสัมปันนังสะระณังคัจฉามิ วิชชาจะระณะสัมปันนัง สิระสา นะมามิ สุคะตังสะระณังคัจฉามิ สุคะตัง สิระสา นะมามิ โลกะวิทังสะระณังคัจฉามิ โลกะวิทัง สิระสา นะมามิ

๓. อิติปิโส ภะคะวา อะนุตตะโร วัจจะโส ภะคะวาฯ อิติปิโส ภะคะวา ปุริสะธัมมะสาระถิ วัจจะโส ภะคะวาฯ อิติปิโส ภะคะวา สัตถาเทวะมะนุสสานัง วัจจะโส ภะคะวาฯ อิติปิโส ภะคะวา พุทโธ วัจจะโส ภะคะวาฯ

๔. อะนุตตะรังสะระณังคัจฉามิ อะนุตตะรัง สิระสา นะมามิ ปุริสะธัมมะสาระถิ สะระณัง

คัจฉามิ ปุริสะธัมมะสาระถิ สิระสา นะมามิ สัตถาเทวะมะนุสสานัง สะระณัง คัจฉามิ สัตถาเทวะมะนุสสานัง สิระสา นะมามิ พุทธัง สะระณัง คัจฉามิ, พุทธัง สิระสา นะมามิ

๕. อิติปิโส ภะคะวา รูปักขันโธ, อะนิจจะลักขะณะปาระมี จะ สัมปันโน อิติปิโส ภะคะวาฯ อิติปิโส ภะคะวา เวทะนาขันโธ อะนิจจะลักขะณะ ปาระมี จะ สัมปันโน อิติปิโส ภะคะวาฯ อิติปิโส ภะคะวา สัญญาขันโธ อะนิจจะลักขะณะปาระมี จะ สัมปันโน อิติปิโส ภะคะวาฯ อิติปิโส ภะคะวา สังขาระขันโธ อะนิจจะลักขะณะปาระมี จะ สัมปันโน อิติปิโส ภะคะวาฯ อิติปิโส ภะคะวา วิญญาณะขันโธ อะนิจจะลักขะณะปาระมี จะ สัมปันโน อิติปิโส ภะคะวาฯ

๖. อิติปิโส ภะคะวา ปะฐะวีจักกะวาฬะจาตุมะหาราชิกา ตาวะติงสา ธาตุสัมมาทิยานะ สัมปันโนฯ อิติปิโส ภะคะวา เตโชจักกะวาฬะจาตุมะหาราชิกา ตาวะติงสา ธาตุสัมมาทิยานะ สัมปันโนฯ อิติปิโส ภะคะวา วาโยจักกะวาฬะจาตุมะหาราชิกา ตาวะติงสา ธาตุสัมมาทิยานะ สัมปันโนฯ อิติปิโส ภะคะวา อาโปจักกะวาฬะจาตุมะหาราชิกา ตาวะติงสา ธาตุสัมมาทิยานะ สัมปันโนฯ อิติปิโส ภะคะวา อากาสะจักกะวาฬะจาตุมะหาราชิกา ตาวะติงสา ธาตุสัมมาทิยานะ สัมปันโนฯ

๗. อิติปิโส ภะคะวา ยามา ธาตุสัมมาทิยานะ สัมปันโนฯ อิติปิโส ภะคะวา ดุสิตาธาตุสัมมาทิยานะ สัมปันโนฯ อิติปิโส ภะคะวา นิมมานะระติธาตุสัมมาทิยานะสัมปันโนฯ อิติปิโส ภะคะวา กามาวะจะ

ระ ธาตุสัมมาทิยานะสัมปันโนฯ อิติปิโส ภะคะวา รูปาวะจะระธาตุสัมมาทิยานะสัมปันโนฯ

๘. อิติปิโส ภะคะวา ปะถะมะฌานะธาตุสัมมาทิยานะสัมปันโนฯ อิติปิโส ภะคะวา ทุติยะฌานะธาตุสัมมาทิยานะสัมปันโนฯ อิติปิโส ภะคะวา ตะติยะฌานะธาตุสัมมาทิยานะสัมปันโนฯ อิติปิโส ภะคะวา จะตุตถะฌานะ ธาตุสัมมาทิยานะสัมปันโนฯ อิติปิโส ภะคะวา ปัญจะมะฌานะธาตุสัมมาทิยานะสัมปันโนฯ

๙. อิติปิโส ภะคะวา อากาสานัญจายะตะนะ เนวะสัญญานาสัญญายะตะนะ อะรูปาวะจะระ ธาตุสัมมาทิยานะ สัมปันโนฯ อิติปิโส ภะคะวา วิญญาณัญจายะตะนะ เนวะสัญญานา สัญญายะตะนะ อะรูปาวะจะระ ธาตุสัมมาทิยานะ สัมปันโนฯ อิติปิโส ภะคะวา อากิญจัญญายะตะนะ เนวะสัญญานา

สัญญายะตะนะ อะรูปาวะจะระ ธาตุสัมมาทิยานะ สัมปันโนฯ

๑๐. อิติปิโส ภะคะวา โสตาปฏิมัคคะ ธาตุสัมมาทิยานะ สัมปันโนฯ อิติปิโส ภะคะวา สักกิทาคาปฏิมัคคะ ธาตุสัมมาทิยานะ สัมปันโนฯ อิติปิโส ภะคะวา อะนาคาปฏิมัคคะธาตุสัมมาทิยานะ สัมปันโนฯ อิติปิโส ภะคะวะ อะระหัตตะปฏิมัคคะธาตุสัมมาทิยานะ สัมปันโนฯ

๑๑. อิติปิโส ภะคะวา โสตาอะระหัตตะปฏิผะละ ธาตุสัมมาทิยานะ สัมปันโนฯ อิติปิโส ภะคะวา สักกิทาคาอะระหัตตะปฏิผะละ ธาตุสัมมา ทิยานะ สัมปันโนฯ อิติปิโส ภะคะวา อะนาคามิอะระหัตตะปฏิผะละ ธาตุสัมมาทิยานะ สัมปันโนฯ

๑๒. กุสะลา ธัมมา อิติปิโส ภะคะวา อะอายาวะชีวัง พุทธังสะระณังคัจฉามิ ชัมภูทิปัญญาจะ อิสสะโร กุสะลา ธัมมา นะโม พุทธายะ นะโมธัมมายะ นะโมสังฆายะ ปัญจะพุทธา นะมามิหัง อาปามะจุปะ ทีมะสังอังขุ สังวิธา ปุกะยะปะ อุปะสะชะ สุเหปาสายะ โสโสสะสะ อะอะ อะอะ นิเตชะสุเนมะ ภูจะนาวิเว อะสังวิสุโร ปุสะภุพะ อิสะวาสุ สุสะวาอิ กุสะลา ธัมมา จิตติวิอัตถิฯ

๑๓. อิติปิโส ภะคะวา อะระหัง อะอายาวะชีวัง พุทธังสะระณังคัจฉามิ สาโพธิปัญจะอิสสะโรธัมมา

๑๔. กุสะลา ธัมมา นันทะวิวังโก อิติสัมมาสัมพุทโธ สุคะลาโน ยาวะชีวัง พุทธังสะระณัง คัจฉามิ จาตุมะหาราชิกา อิสสะโร กุสะลาธัมมา อิติวิชชาจะระณะสัมปันโน อุอุยาวะชีวัง พุทธัง สะระณัง คัจฉามิ ตาวะติงสา อิสสะโร กุสะลา ธัมมา นันทะปัญจะสุ

กะโต โลกะวิทู มะหาเอโอยาวะชีวัง พุทธังสะระณัง คัจฉามิ ยามาอิสสะโร กุสะลา ธัมมา พรหมมาสัททะ ปัญจะสัตตะ สัตตาปาระมี อะนุตตะโร ยะมะกะขะ ยาวะชีวัง พุทธังสะระณัง คัจฉามิ ฯ

๑๕. ดุสิตาอิสสะโร กุสะลา ธัมมา ปุกะยะปะปุริสะธัมมะสาระถิ ยาวะชีวัง พุทธังสะระณัง คัจฉามิ ฯ

๑๖. นิมมานะระติ อิสสะโร กุสะลา ธัมมา เหตุโปวะ สัตถาเทวะมะนุสสานัง ตะถะ ยาวะชีวัง พุทธังสะระณัง คัจฉามิ ฯ

๑๗. ปาระนิมมิตตะอิสสะโร กุสะลา ธัมมา สังขาระขันโธ ทุกขัง อะนิจจัง อะนัตตา รูปะขันโธ พุทธะปะผะ ยาวะชีวัง พุทธังสะระณัง คัจฉามิ ฯ

๑๘. พรหมมาอิสสะโร กุสะลา ธัมมา นัจจิปัจจะยา วินะปัญจะ ภะคะวะตา ยาวะนิพพานัง

สะระณังคัจฉามิ นะโมพุทธัสสะ นะโมธัมมัสสะ นะโมสังฆัสสะ พุทธิลา โลกะลากะระกะนา เอเตนะ สัจเจนะ สุวัตถิ โหนตุ หุลู หุลู หุลู สะวาหายะ ฯ

๑๙. นะโมพุทธัสสะ นะโมธัมมัสสะ นะโมสังฆัสสะ วิตติ วิตติ วิตติ มิตติ มิตติ จิตติ จิตติ อัตติ อัตติ มะยะสุ สุวัตถิ โหนตุ หุลู หุลู หุลู สะวาหายะ ฯ

๒๐. อินทะสาวัง มะหาอินทะสาวัง พรหมมะสาวัง มะหาพรหมมะสาวัง จักกะวัตติสาวัง มะหาจักกะวัตติสาวัง เทวาสาวัง มะหาเทวาสาวัง อิสิสาวัง มะหาอิสิสาวัง มุนีสาวัง มะหามุนีสาวัง สัปปุริสะสาวัง มะหาสัปปุริสะสาวัง พุทธะสาวัง ปัจเจกะพุทธะสาวัง อะระหัตตะสาวัง สัพพะสิทธิวิชา ธะรานังสาวัง สัพพะโลกา อิริยานังสาวัง เอเตนะ สัจเจนะ สุวัตถิ โหนตุ ฯ

๒๑. สาวัง คุณัง วะชะพะลัง เตชังวิริยัง สิทธิกัมมัง นิพพานัง โมกขัง คุย หะกัง ฐานังสีลัง ปัญญานิกขัง ปุญญังภะคะยัง ตัปปัง สุขัง สิริรูปัง จะตุวิสสะติเสนัง เอเตนะ สัจเจนะ สุวัตถิ โหนตุ หุลู หุลู หุลู สะวาหายะ ฯ

๒๒. นะโมพุทธัสสะ นะโมธัมมัสสะ นะโมสังฆัสสะ ทุกขัง อะนิจจัง อะนัตตา รูปะขันโธ เวทะนาขันโธ สัญญาขันโธ สังขาระขันโธ วิญญาณะขันโธ นะโม อิติปิโส ภะคะวาฯ

๒๓. นะโมพุทธัสสะ ทุกขัง อะนิจจัง อะนัตตา รูปะขันโธ เวทะนาขันโธ สัญญาขันโธ สังขาระขันโธ วิญญาณะขันโธ นะโมสวากขาโต ภะคะวะตาธัมโมฯ

๒๔. นะโมธัมมัสสะ ทุกขัง อะนิจจัง อะนัตตา รูปะขันโธ เวทะนาขันโธ สัญญาขันโธ สังขาระ

ขันโธ วิญญาณะขันโธ นะโมสวากขาโต ภะคะวะตา ธัมโมฯ

๒๕. นะโมธัมมัสสะ ทุกขัง อะนิจจัง อะนัตตา รูปะขันโธ เวทะนาขันโธ สัญญาขันโธ สังขาระขันโธ วิญญาณะขันโธ นะโมสุปะฏิปันโน ภะคะวะโต สาวะกะสังโฆฯ

๒๖. นะโมสังฆัสสะ ทุกขัง อะนิจจัง อะนัตตา รูปะขันโธ เวทะนาขันโธ สัญญาขันโธ สังขาระขันโธ วิญญาณะขันโธ นะโมสุปะฏิปันโน ภะคะวะโต สาวะกะสังโฆ วาหะปะริตตังฯ

๒๗. นะโมพุทธายะ มะอะอุ ทุกขัง อะนิจจัง อะนัตตา ยาวะตัสสะ หาโย นะโม อุอะมะ ทุกขัง อะนิจจัง อะนัตตา อุอะมะ อาวันทา นะโมพุทธายะ นะอะกะติ นิสะระนะ อาระปะขุธัง มะอะอุทุกขัง อะนิจจัง อะนัตตาฯ

พระคาถาชินบัญชร

ควรเริ่มต้น ดังนี้ :-

นะ โม ตัสสะ ภะคะวะ โต อะ ระ หะ โต สัมมาสัมพุทธัสสะ

(ว่า ๓ หน)

๑. คาถาอาราธนาพระสมเด็จ

โตเสนโต วะระธัมเมนะ โตสัฏฐาเน สิเว วะเร
โตสัง อะกาสิ ชันตุนัง โตสะจิตตัง นะมามิหัง

๒.คาถาบูชาพระสมเด็จ

ปุตตะกาโมละเภปุตตัง ธะนะกาโมละเภธะนัง
อัตถิกาเย กายะญายะ เทวานังปิยะตังสุตตะวา

๓.คาถาบูชาสมเด็จพุทธาจารย์ (โต พรหมรังสี)

อิติปิโส ภะคะวา ยะมะราชาโน ท้าวเวสสุวัณโณ มรณังสุขัง อรหัง สุคะโต นะโมพุทธายะ

๑. ชะยาสะนากะตา พุทธา เชตะวา มารัง สะวาหะนัง จะตุสัจจาสะภัง ระสัง เย ปิวิงสุ นะราสะภา

๒. ตัณหังกะราทะโย พุทธา อัฏฐะวีสะติ นายะกา
สัพเพ ปะติฏฐิตา มัยหัง มัตถะเก เต มุนิสสะรา

๓. สีเส ปะติฏฐิโต มัยหัง พุทโธ ธัมโม ทะวิโล
จะเน สังโฆ ปะติฏฐิโต มัยหัง อุเร สัพพะคุณากะโร

๔. หะทะเย เม อะนุรุทโธ สารีปุตโต จะ ทักขิเณ
โกณฑัญโญ ปิฏฐิภาคัสมิง โมคคัลลาโน จะวามะเก

๕. ทักขิเณ สะวะเน มัยหัง อาสุง อานันทะราหุโล
กัสสะโป จะ มะหานะโม อุภาสุง วามะโสตะเก

๖. เกสะโต ปิฏฐิภาคัสมิง สุริโย วะ ปะภังกะโร นิ
สินโน สิริสัมปันโน โสภิโต มุนิ ปุงคะโว

๗. กุมาระกัสสะโป เถโร มะเหสี จิตตะวาทะโก
โส มัยหัง วะทะเน นิจจัง ปะติฏฐาสิ คุณากะโร

๘. ปุณโณ อังคุลิมาโล จะ อุปาลี นันทะสีวะลี
เถรา ปัญจะอิเม ชาตา นะลาเฏ ติละกา มะมะ

๙. เสสาสีติมะหาเถรา วิชิตา ชินะสาวะกา เอเตสีติ
มะหาเถรา ชิตะวันโต ชิโนระสา ชะลันตา สีละ เตเชนะ

อังคะมังเคสุ สัณฐิตา

๑๐. ระตะนัง ปุระโต อาสิ ทักขิเณ เมตตะสุตตะกัง ธะชัคคัง ปัจฉะโต อาสิ วาเม อังคุลิมาละกัง

๑๑. ขันธะโมระปะริตตัญจะ อาฏานาฏิยะ สุตตะกัง อากาเส ฉะทะนัง อาสิ เสสา ปาการะสัณฐิตา

๑๒. ชินา นาวะระสังยุตตา สัตตัปปา การะลังกะตา วาตะปิตตาทิสัญชาตา พาหิรัชฌัตตุปัททะวา

๑๓. อะเสสา วินะยัง ยันตุ อะนันตะชินะเตชะสา วะสะโต เม สะกิจเจนะ สะทา สัมพุทธะปัญชะเร

๑๔. ชินะปัญชะระมัชฌัมหิ วิหะรันตัง มะหีตะเล สะทา ปาเลนตุ มัง สัพเพ เต มะหาปุริสา สะภา

๑๕. อิจเจวะมันโต สุคุตโต สุรักโข ชินานุภาเวนะ ชิตูปัททะโว ธัมมานุภาเวนะ ชิตาริสังโฆ สังฆานุภาเวนะ ชิตันตะราโย สัทธัมมานุภาวะ ปาลิโต จะรามิ ชินะปัญชะเรติ.

****

คำแปลชินบัญชร

๑. พระพุทธเจ้าและพระนราสภาทั้งหลาย ผู้ประทับนั่งแล้วบนชัยบัลลังก์ ทรงพิชิตพระยามาราธิราช ผู้พรั่งพร้อมด้วยเสนาราชพาหนะแล้ว เสวยอมตรสคือ อริยะสัจจธรรมทั้งสี่ประการ เป็นผู้นำสรรพสัตว์ให้ข้ามพ้นจากกิเลสและกองทุกข์

๒. มี ๒๘ พระองค์ คือพระผู้ทรงพระนามว่า ตัณหังการเป็นอาทิ พระพุทธเจ้าจอมมุนีทั้งหมดนั้น

๓. ข้าพระพุทธเจ้าขออัญเชิญมาประดิษฐานเหนือเศียรเกล้า องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าประดิษฐานอยู่บนศรีษะ พระธรรมอยู่ที่ดวงตาทั้งสอง พระสงฆ์ผู้เป็นอากรบ่อเกิดแห่งสรรพคุณอยู่ที่อก

๔. พระอนุรุทธะอยู่ที่ใจ พระสารีบุตรอยู่เบื้องขวา พระโมคคัลลาน์อยู่เบื้องซ้าย พระอัญญาโกณฑัญญะอยู่เบื้องหลัง

๕. พระอานนท์กับพระราหุลอยู่หูขวา พระกัสสะปะกับพระมหานามะอยู่ที่หูซ้าย

๖. มุนีผู้ประเสริฐ คือ พระโสภิตะผู้สมบูรณ์ด้วยสิริดังพระอาทิตย์ส่องแสงอยู่ที่ทุกเส้นขน ตลอดร่างทั้งข้างหน้าและข้างหลัง

๗. พระเถระกุมาระกัสสะปะผู้แสวงบุญ ทรงคุณอันวิเศษ มีวาทะอันวิจิตรไพเราะ อยู่ปากเป็นประจำ

๘. พระปุณณะ พระอังคุลิมาล พระอุบาลี พระนันทะ และ พระสีวะลี พระเถระทั้ง ๕ นี้ จงปรากฏเกิดเป็นกระแจะ จุณเจิมที่หน้าผาก

๙. ส่วนพระอสีติมหาเถระที่เหลือ ผู้มีชัยและเป็นพระโอรส เป็นพระสาวกของพระพุทธเจ้าผู้ทรงชัย แต่ละองค์ล้วนรุ่งเรืองไพโรจน์ด้วยเดชแห่งศีล ให้ดำรงอยู่ทั่วอวัยวะน้อยใหญ่

๑๐. พระรัตนสูตรอยู่เบื้องหน้า พระเมตตาสูตรอยู่เบื้องขวา พระอังคุลิมาลปริตรอยู่เบื้องซ้าย พระธชัคคะสูตรอยู่เบื้องหลัง

๑๑. พระขันธปริตร พระโมรปริตรและพระอาฏานาฏิยสูตร เป็นเครื่องกางกั้น ดุจหลังคาอยู่บนนภากาศ

๑๒. อนึ่ง พระชินเจ้าทั้งหลายนอกที่ได้กล่าวมาแล้วนี้ ผู้ประกอบพร้อมด้วยกำลังนานาชนิด มีศีลาทิคุณอันมั่นคงคือสัตตะปราการเป็นอาภรณ์ มาตั้งล้อมเป็นกำแพงคุ้มครองเจ็ดชั้น

๑๓. ด้วยเดชานุภาพแห่งพระอนันตชินเจ้า ไม่ว่ากระทำกิจการใด ๆ เมื่อข้าพระพุทธเจ้าเข้าอาศัย อยู่ในพระบัญชรแวดวง กรงล้อมแห่งพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ขอโรคอุปัทวะทุกข์ ทั้งภายนอกและภายใน อันเกิดแต่โรคร้าย คือ โรคลมและโรคดีเป็นต้น เป็นสมุฏฐาน จงกำจัดให้พินาศไปอย่าได้เหลือ

๑๔. ขอพระมหาบุรุษผู้ทรงพระคุณอันล้ำเลิศทั้งปวงนั้น จงอภิบาลข้าพระพุทธเจ้า ผู้อยู่ในภาคพื้นท่ามกลางพระชินบัญชร ข้าพระพุทธเจ้าได้รับการคุ้มครองปกปักรักษาภายใน เป็นอันดีฉะนี้แล

๑๕. ข้าพระพุทธเจ้าได้รับการอภิบาล ด้วยคุณานุภาพแห่งพระสัทธรรม จึงชนะเสียได้ซึ่งอุปัทวอันตรายใด ๆ ด้วยอานุภาพแห่งพระชินะพุทธเจ้า ชนะข้าศึกศัตรูด้วยอานุภาพแห่งพระธรรม ชนะอันตรายทั้งปวงด้วยอานุภาพแห่งพระสงฆ์ ขอข้าพระพุทธเจ้าจงได้ปฏิบัติและรักษา ดำเนินไปโดยสวัสดีเป็นนิจนิรันดร เทอญฯ.

พระคาถาป้องกันภัยสิบทิศ

(ของ หลวงปู่ฝั้น อาจาโร)

บูระพารัสมิง พระพุทธะคุณัง บูระพารัสมิง พระธัมเมตัง บูระพารัสมิง พระสังฆานัง ทุกขะโรคะภะยัง วิวัญชัยเย สัพพะทุกข์ สัพพะโศก สัพพะโรค สัพพะภัย สัพพะเคราะห์ เสนียดจัญไร วิวัญชัยเย สัพพะธะนัง สัพพะลาภัง ภะวันตุเม รักขันตุ สุรักขันตุฯ

อาคะเนยรัสมิง พระพุทธะคุณัง อาคะเนยรัสมิง พระธัมเมตัง อาคะเนยรัสมิง พระสังฆานัง ทุกขะโรคะภะยัง วิวัญชัยเย สัพพะทุกข์ สัพพะโศก สัพพะโรค สัพพะภัย สัพพะเคราะห์ เสนียดจัญไร วิวัญชัยเย สัพพะธะนัง สัพพะลาภัง ภะวันตุเม รักขันตุ สุรักขันตุฯ

ทักษิณรัสมิง พระพุทธะคุณัง ทักษิณรัสมิง พระธัมเมตัง ทักษิณรัสมิง พระสังฆานัง ทุกขะโรคะภะยัง วิวัญชัยเย สัพพะทุกข์ สัพพะโศก สัพพะโรค สัพพะภัย สัพพะเคราะห์ เสนียดจัญไร วิวัญชัยเย สัพพะธะนัง สัพพะลาภัง ภะวันตุเม รักขันตุ สุรักขันตุฯ

หรดีรัสมิง พระพุทธะคุณัง หรดีรัสมิง พระธัมเมตัง หรดีรัสฺมิง พระสังฆานัง ทุกขะโรคะภะยัง วิวัญชัยเย สัพพะทุกข์ สัพพะโศก สัพพะโรค สัพพะภัย สัพพะเคราะห์ เสนียดจัญไร วิวัญชัยเย สัพพะธะนัง สัพพะลาภัง ภะวันตุเม รักขันตุ สุรักขันตุฯ

ปัจจิมรัสมิง พระพุทธะคุณัง ปัจจิมรัสมิง พระธัมเมตัง ปัจจิมรัสมิง พระสังฆานัง ทุกขะโรคะภะยัง วิวัญชัยเย สัพพะทุกข์ สัพพะโศก สัพพะโรค สัพพะภัย สัพพะเคราะห์ เสนียดจัญไร วิวัญชัยเย สัพพะธะนัง สัพพะลาภัง ภะวันตุเม รักขันตุ สุรักขันตุฯ

พายัพรัสมิง พระพุทธะคุณัง พายัพรัสมิง พระธัมเมตัง พายัพรัสมิง พระสังฆานัง ทุกขะโรคะภะยัง วิวัญชัยเย สัพพะทุกข์ สัพพะโศก สัพพะโรค สัพพะภัย สัพพะเคราะห์ เสนียดจัญไร วิวัญชัยเย สัพพะธะนัง สัพพะลาภัง ภะวันตุเม รักขันตุ สุรักขันตุฯ

อุดรรัสมิง พระพุทธะคุณัง อุดรรัสมิง พระธัมเมตัง อุดรรัสมิง พระสังฆานัง ทุกขะโรคะภะยัง วิวัญชัยเย สัพพะทุกข์ สัพพะโศก สัพพะโรค สัพพะภัย สัพพะเคราะห์ เสนียดจัญไร วิวัญชัยเย สัพพะธะนัง สัพพะลาภัง ภะวันตุเม รักขันตุ สุรักขันตุฯ

อิสานรัสมิง พระพุทธะคุณัง อิสานรัสมิง พระธัมเมตัง อิสานรัสมิง พระสังฆานัง ทุกขะโรคะภะยัง วิวัญชัยเย สัพพะทุกข์ สัพพะโศก สัพพะโรค สัพพะภัย สัพพะเคราะห์ เสนียดจัญไร วิวัญชัยเย สัพพะธะนัง สัพพะลาภัง ภะวันตุเม รักขันตุ สุรักขันตุฯ

อากาศรัสมิง พระพุทธะคุณัง อากาศรัสมิง พระธัมเมตัง อากาศรัสมิง พระสังฆานัง ทุกขะโรคะภะยัง วิวัญชัยเย สัพพะทุกข์ สัพพะโศก สัพพะโรค สัพพะภัย สัพพะเคราะห์ เสนียดจัญไร วิวัญชัยเย สัพพะธะนัง สัพพะลาภัง ภะวันตุเม รักขันตุ สุรักขันตุฯ

ปัฐวีรัสมิง พระพุทธะคุณัง ปฐวีรัสมิง พระธัมเมตัง ปฐวีรัสมิง พระสังฆานัง ทุกขะโรคะภะยัง วิวัญชัยเย สัพพะทุกข์ สัพพะโศก สัพพะโรค สัพพะภัย สัพพะเคราะห์ เสนียดจัญไร วิวัญชัยเย สัพพะธะนัง สัพพะลาภัง ภะวันตุเม รักขันตุ สุรักขันตุฯ

อิมัสสมิง มงคลจักรวาล

อิมัสสมิง มงคลจักรวาลทั้ง ๘ ทิศ ประสิทธิ จงมาเป็นกำแพงแก้วทั้ง ๗ ชั้น มาป้องกันห้อมล้อมรอบครอบทั่วอนัตตา ราชะเสมานาเขตเต สะมันตา สะตะโยชนะสะตะสะหัสสานิ พุทธะชาละปะริกเขตเต รักขันตุ สุรักขันตุ

อิมัสสมิง มงคลจักรวาลทั้ง ๘ ทิศ ประสิทธิ จงมาเป็นกำแพงแก้วทั้ง ๗ ชั้น มาป้องกันห้อมล้อมรอบครอบทั่วอนัตตา ราชะเสมานาเขตเต สะมันตา สะตะโยชนะสะตะสะหัสสานิ ธัมมะชาละปะริกเขตเต รักขันตุ สุรักขันตุ

อิมัสสมิง มงคลจักรวาลทั้ง ๘ ทิศ ประสิทธิ จงมาเป็นกำแพงแก้วทั้ง ๗ ชั้น มาป้องกันห้อมล้อมรอบครอบทั่วอนัตตา ราชะเสมานาเขตเต สะมันตา สะตะโยชนะสะตะสะหัสสานิ ปัจเจกะพุทธะชาละปะริกเขตเต รักขันตุ สุรักขันตุ

อิมัสสมิง มงคลจักรวาลทั้ง ๘ ทิศ ประสิทธิ จงมาเป็นกำแพงแก้วทั้ง ๗ ชั้น มาป้องกันห้อมล้อมรอบครอบทั่วอนัตตา ราชะเสมานาเขตเต สะมันตา สะตะโยชนะสะตะสะหัสสานิ สังฆะชาละประริกเขตเต รักขันตุ สุรักขันตุ.

****

" จงเตือนตน ของตน ให้พ้นผิด
ตนเตือนจิต ของตนได้ ใครจะเหมือน
ตนเตือนตน ไม่ได้ ใครจะเตือน
ตนแชเชือน ใครจะเตือน ให้ป่วยการ."

นานาสาระธรรม

รู้ธรรมเห็นธรรม

คำว่า **รู้ธรรม** คือบุคคลที่ได้ศึกษาธรรมะอย่างสูง สามารถอธิบายปัญหาธรรมะให้แก่ผู้ฟังได้อย่างแจ่มแจ้งแต่ตนเองไม่นำความรู้ธรรมะที่รู้อย่างดีมาประพฤติปฏิบัติบางทีในวงเหล้าก็พูดธรรมะแปลบาลีได้ดี ศีลมีกี่ข้อรู้หมดแต่ไม่นำมาปฏิบัติ บุคคลเช่นนี้เรียกว่ารู้ธรรมะเท่านั้น

คำว่า **เห็นธรรม** ได้มองเห็นความเป็นจริงว่า ทุกสิ่งในโลกนี้ คน สัตว์ สิ่งของ พืช ภูเขา แผ่นดิน น้ำ ฯลฯ เมื่อเกิดขึ้นย่อมมีการเปลี่ยนแปรผันแล้วดับสลายในที่สุด สิ่งเหล่านี้ย่อมอยู่ในกฎของไตรลักษณ์ คือ อนิจจัง ทุกขัง อนัตตา ทุกอย่างเป็นสังขารธรรมมีเหตุปัจจัยทำให้เกิดขึ้น แล้วที่สุดก็ดับสลายไปเป็นสังขตธรรม เกิด-ดับ เกิด-ดับ ต่อไป เมื่อ

ทราบแล้วว่า คน ทรัพย์สิน รูป จิต เจตสิก ที่มีอยู่ในโลกต้องเปลี่ยนแปลงตลอดไป ไม่มีอำนาจใดบังคับให้คงทนได้ เช่น นั้นสามีเรา ภริยาเรา ลูกหลานเรา ทรัพย์สินเราที่แท้จริงไม่มีอะไรเลยที่เป็นของเรา ย่อมมีการเปลี่ยนแปลงเสมอ ยิ่งยึดอะไรก็ของเรา ๆ ที่แท้จริงเราเอาความทุกข์มาให้ตัวเอง ตราบใดยังมีอุปาทานย่อมมีทุกข์ตลอดไป เมื่อทราบแล้ว จงทำจิตใจให้สงบ พิจารณาด้วยปัญญา มีสติคือสติรู้ชัด ปัญญารู้แจ้ง เราย่อมละวาง ว่างแห่งอุปาทาน สู่ความสงบสงัด นั่นแหละคือสุขที่มนุษย์ปรารถนายิ่ง ดังนั้นท่านจะเห็นว่าในการเจริญภาวนา(ศีล สมาธิ ปัญญา) ต้องอาศัยทั้งสมถะและวิปัสสนากรรมฐานท่านจึงจะได้ชื่อว่า เป็นผู้รู้ธรรมและเห็นธรรม

จากหนังสือ “การเจริญภาวนา”

ของอาจารย์รังสรรค์ ยาวุฑฒ์

"***ธรรมะที่ดับทุกข์ได้จริง*** *คือปัจจุบันที่จิตรู้*"

การที่คนเรามีทุกข์ เพราะจิตใจไปพัวพันกับเรื่องในอดีตหรือในอนาคต ผิดพลาดในอดีตผ่านไปแล้วย่อมแก้ไม่ได้ ต้องนำมาแก้ในปัจจุบัน หรืออนาคตมีความหวังเกินไป เมื่อผิดหวังก็เสียใจ ทุกข์ใจ

ดังนั้นหากปรารถนาให้คลายทุกข์ ให้กำหนดจิตติดตามปัจจุบันตลอดเวลา เช่นเราเดิน ก็นึกในใจว่า เดินก็รู้ ถ้านั่ง นึก นั่งก็รู้ กำลังกิน นึก กินก็รู้ เห็นรถ นึก รถก็รู้ เสียงเพลงก็รู้ เห็นนายแดง นึก นายแดงก็รู้ นึกปัจจุบันเสมอ เห็นคนดื่มสุรา นึก สุราก็รู้ แล้วนำมาพิจารณาว่าสุรามีโทษ เป็นโรคสุราเรื้อรัง ตับแข็งตาย ก็เกิดปัญญาขึ้น เห็นคนเล่นการพนัน นึก การพนันก็รู้ พิจารณาปัจจุบันว่า การพนันทำให้เสียเงิน ครอบครัวเดือดร้อนทรัพย์สินหมดตัว เราพิจารณาก็เกิดปัญญา ดังนั้นติดตามปัจจุบัน - ก็รู้ – พิจารณา – เกิดปัญญา

เมื่อตามรู้ปัจจุบันตลอดเวลา ทำให้อดีต อนาคต ไม่คิดไม่เกิดเลย ทำให้หมดทุกข์แท้จริง อดีต อนาคตไม่มีโอกาสเข้ามาเลย ทุกข์ใจก็ไม่มีเลย

จงติดตามปัจจุบันเสมอ คือ สติปัฏฐาน ๔ นั่นเอง

จากหนังสือ "การเจริญภาวนา"
ของอาจารย์รังสรรค์ ยาวุฑฒ์

ขันธ์ ๕ *คืออะไร*

ขันธ์ ๕ คือชีวิต มีกายกับใจ หรือรูปกับนาม กายก็คือรูป ใจก็คือนาม เราเข้าไปในวัดวาอารามหรือที่มีผู้เฒ่าแก่มักจะได้ยินคำว่า ขันธ์ ๕ ๆ ดังนั้นเราควรจะทำความเข้าใจ ในขันธ์ ๕ ให้ถูกต้องเสียที ขันธ์ ๕ มีรูป เวทนา สัญญา สังขาร วิญญาณ (มีรูป ๑ มีนาม ๔)

๑. รูป คือ ส่วนที่เป็นกายตลอด ผม ขน เล็บ เนื้อหนัง ทุกอย่างที่อยู่ในร่างกายทั้งภายในภายนอก ร่างกายนี้ประกอบด้วย ธาตุดิน ธาตุน้ำ ธาตุลม ธาตุไฟ มาประสมกัน

จึงเกิดรูป แต่ในร่างกายนี้มีสิ่งหนึ่งที่รู้สึกได้คือ "ประสาท" ได้แก่ประสาททั้ง ๕ มี ประสาทตา ประสาทหู ประสาทจมูก ประสาทลิ้น ประสาทกาย เมื่อเกิดการสัมผัส จากรูป รส กลิ่น เสียง โผฏฐัพพะ จะเกิดการรับรู้สิ่งที่มาสัมผัส (กระทบ) ได้

๒. เวทนา เป็นนาม จิตทำหน้าที่เวทนา รู้อารมณ์ที่มาสัมผัสหรือกระทบ จะรู้สึกดีใจ เสียใจ สุข ทุกข์ โกรธ เกลียด รัก ชัง ชอบ อร่อย ไพเราะ ฯลฯ เมื่อสรุปแล้วได้แก่ สุขเวทนา ทุกขเวทนา อนุกขมสุขเวทนา (ไม่สุข ไม่ทุกข์)

๓. สัญญา (นาม) หมายถึง จำได้หมายรู้ เมื่อตา หู จมูก ลิ้น กายได้สัมผัสในปัจจุบันสัญญาก็เคย บันทึกจำไว้มาตั้งแต่อดีตแล้ว

เมื่อมีการสัมผัสสัญญาบันทึกจำมาก่อน ก็บอกได้เลยว่า สื่อสัมผัสนั้นเป็นอะไรได้ทันที ถ้าไม่เคยสัมผัสมาก่อน พอสัมผัสปัจจุบันบังเกิดขึ้น สัญญาย่อมไม่รู้จัก สัญญาจะบันทึกไว้ต่อไป

๔. สังขาร หมายถึง การปรุงแต่ง เช่น มีการสัมผัสของอายตนะภายในและอายตนะภายนอก เวทนาก็เกิดพอใจ หรือไม่ชอบไม่พอใจ หรือสุขทุกข์ สังขารก็ปรุงแต่ง คำว่าปรุงแต่งก็คือกระทำ เช่นไม่ชอบก็ถอยหนี ถ้าชอบก็เข้าหา ถ้าอร่อยก็กิน กินจุ ถ้าไม่อร่อยก็จะหยุด นี่คือสังขาร หมายถึง การกระทำต่าง ๆ ทำกรรมต่อไป ทำกรรมทั้งกุศลและอกุศล หรือทั้งทางดีและไม่ดี

๕. วิญญาณ หมายถึง รู้แจ้ง คำว่า รู้แจ้งในที่นี้ไม่หมายถึงรู้แจ้งจนวิมุตติหลุดพ้นไม่ รู้แจ้งนี้คือ รู้จักว่าสิ่งนั้นสิ่งนี้เป็นอะไร คนหรือสัตว์ เท่านั้น

จากหนังสือ “การเจริญภาวนา”

ของอาจารย์รังสรรค์ ยาวุฑฒ์

"ชีวิต"

ชีวิตทุกชีวิตเสมือนน้ำที่ไหล, แม้ทารกเกิดใหม่ เซลล์ทุกส่วนในร่างกาย ต้องการความเจริญเติบโต ก็ไหลไป ๆ จนเป็นเด็กหนุ่ม, เด็กสาว, มีกำลังวังชา, เซลล์ร่างกายก็เติบโตสมบูรณ์ไปด้วย จากหนุ่มก็ไหลไปสู่วัยกลางคน เซลล์ทุกส่วนในร่างกายย่อมผ่อนคลายความเจริญ ความแข็งแรงย่อมถดถอย เมื่อสู่วัยชรา ความเจริญของเซลล์ร่างกายก็เริ่มเปลี่ยนแปลง ถอยทั้งกำลังทั้งความสมบูรณ์ของเซลล์ ไปสู่ความเหี่ยว ความหย่อยยานในที่สุด ชีวิตทุกชีวิตเสมือนน้ำไหลไป ๆ ถึงที่สุด และเปลี่ยนแปลงไปถึงที่สุด คือ อนิจจัง ทุกขัง อนัตตา

จงทำชีวิตของตนดุจน้ำไหล น้ำไหลย่อมเป็นน้ำที่ค่อนข้างสะอาด ส่วนน้ำที่ไม่ไหลจะเป็นน้ำที่ขังหยุดนิ่งย่อมไม่สะอาด จะมีกลิ่นเหม็น หมักหมมสกปรก เมื่อชีวิตไหลไป ๆ อาจจะไปพบน้ำในแอ่งที่ขังไว้ไม่สะอาด กลิ่นเหม็น ถ้าเราเข้าไปแวะ ข้องเกี่ยวน้ำในแอ่งนั้นซึ่งเหม็นอยู่แล้ว กายใจก็จะไปคลุกคลีกับน้ำในแอ่งสกปรกนั้น เปรอะเปื้อนไปหมด น้ำแอ่งนั้นเหมือนกิเลสตัณหาเพื่อหลอกลวง

จิตเรา เข้าไปมั่วกับอารมณ์ที่สกปรกนั้น ยียวนชวนใจให้ไหลหลง ชีวิตเราย่อมไม่สะอาด ดังนั้นก่อนจะถูกกิเลสตัณหายั่วยวน จงมีสติพิจารณาจะเกิดปัญญารู้ผิด ถูก ชั่ว ดี โดยมีสติเสมอ จึงจะหลุดพ้นเกาะแก่งนั้น ให้ชีวิตไหลไปอย่างสะอาดหมดจดได้

"บุญก็ทำ กรรมก็ใช้" ถ้าเร่งทำบุญ ก็เร่งใช้กรรม "ทำกรรมอันใดไว้ จะเป็นบุญหรือบาป จักต้องได้รับโทษของกรรมนั้นสืบไป"

"จ๋ำไว้เต๊อะเนอ ยะจะใด ก็จะได้จะอั้น"
ขอหื้อยะแต่สิ่งดี มีบุญกุศลเต้าอั้น

"อู้กับคนหล้วก ต้องมีหลักมีฐาน
อู้กับลูกหลาน เป๋นน้ำต๋านน้ำผึ้ง"

คำแปลบาระมี ๓๐ ทัศ

ปาระมี คือ การทำบุญมาทุกภพทุกชาติของพระพุทธเจ้าที่ได้สร้างมา เพื่อปรารถนาเข้าพุทธภูมิสี่อสงไข อสงไขหนึ่งนับไม่ถ้วน กว่าจะได้เป็นพระพุทธเจ้า

อุปปะปาระมี คือ การทำบุญบางสิ่งบางอย่างของพระพุทธเจ้า อาทิเช่น ตอนเสวยชาติเป็นพระเวสสันดร ได้ให้ทานตลอดชาติ คือกระทำในสิ่งเดียวในชาตินี้

ปะระมัตถะปาระมี คือ การทำบุญที่ได้กระทำมาทุกสิ่งทุกอย่างจนนับไม่ถ้วน เป็นมาทุกสิ่งทุกอย่าง เล็กที่สุดนกกระจอก (นกกระจาบ) ใหญ่ที่สุดคือช้าง ที่พระพุทธเจ้าไม่ได้เสวยชาติมี ๓ ประการคือ หนอน, ขี้ไส้เดือน, กิ้งกือ

ทาน คือ การให้ทาน

สีละ คือ การมีศิล

เนกขัมมะ คือ การนั่งสมาธิ

ปัญญา คือ การรอบรู้ในการเกิด แก่ เจ็บ ตาย รู้เท่าเอาทันของอารมณ์ที่เปลี่ยนแปลง

วิริยะ คือ ความเพียร

ขันติ คือ ความอดทน

สัจจะ คือ ความสัจจริง

อธิฏฐานะ คือ ความตั้งใจอย่างมั่นคงไม่โยกคลอน

เมตตา คือ การแสดงความรักใคร่นั้น ให้กว้างออกไปตลอดถึงสรรพสัตว์ทั่วหน้า

อุเบกขาคือการวางสภาพใจให้เป็นปรกติต่ออารมณ์นั้นๆ

ทะสะ คือ ชาติสุดท้ายของพระพุทธเจ้าที่ได้สร้างปาระมีมา เพราะพระองค์ท่านจะได้เป็นพระพุทธเจ้าตอนเสวยชาติเป็นพระเวสสันดรแล้ว พอดีตอนนั้นได้ขาดขันติปาระมี ได้ชักดาบจะฟันชูชกที่ได้เฆี่ยนตีลูกทั้งสองต่อหน้า พอดีได้ระลึกถึงขันติปาระมี สัมปันโน อิติปิโส ภะคะวา ขันติอุปะปาระมี สัมปันโน อิติปิโส ภะคะวา ขันติปาระมัตถะปาระมี สัมปันโน อิติปิโส ภะคะวา เลยทิ้งดาบลง แล้วจึงอธิษฐานว่า ชาตินี้ขอเป็นชาติสุดท้ายขอล้างมืออย่าให้มีเปรอะเปื้อนด้วยเลือด จะเป็นใหญ่ต้องฆ่าคนชาติหน้าเกิดมาขอให้ได้เป็นพระพุทธเจ้า

ดังนั้นปาระมีมี ๓๐ ทัศ แต่สวด ๓๓ ทัศหรือเป็น ๑๑ ชาติของพระพุทธเจ้า

ไฟ ๔ กอง

- สันตาปะนะเตโช คือไฟไหม้หื้ออุ่น หื้อร้อน ตะหราบทั่วไปในตัวข้านี้ กองหนึ่งแล
- ชินะเตโช คือ ไฟไหม้หื้อเฒ่า หื้อแก่ ค่ำชราไปทั้งวันทั้งคืนนี้ กองหนึ่งแล
- หะทะยะเตโช คือ ไฟไหม้หัวใจบ่อหื้อสบาย เป็นที่สะดุ้งตกใจกลัวนี้ กองหนึ่งแล
- ปวัตติเตโช คือไฟไหม้อาหารหื้อเปื่อย หื้อล่วนเหลว เป็นอาจมไปนี้ กองหนึ่งแล

เตโชธาตุบุคคะลัง ฉะปัญญาสะ พุทธคุณัง สัพพะปาปัง วินาสันตุ อะหัง วันทามิ สัพพะทา ระฎะ ระฐะ ด๊ะ ระฒะ ระณะ สัญญากขันโธ คือได้ คุณพระพุทธเจ้า มี ๕๖ และไฟ ๔ กอง ก็มีในตัวแห่งข้านี้ แล

ลม ๗ กอง

- อุทธังคะมา วาตา คือ ลมอันเกิดแต่สะดือขึ้นไป แผวหัว ข้าจึ่งอ้าปาก งับปาก พับตา มีนตา ได้นี้กองหนึ่ง แล
- อะโธคะมา วาตา คือ ลมอันเกิดแต่สะดือลงไปแผวตีนทั้งสอง ข้าจึงยกย่างย้ายไปมา ได้นี้กองหนึ่ง แล
- กุจฉิสยาคะมา วาตา คือ ลมอันเกิดแต่ในกวงท้อง นอกไส้ในปุ๋ม หื้อเกิดเป็นพยาธิกองหนึ่ง แล
- โกฏฐาสะยาคะมา วาตา คือ ลมอันเกิดแต่ในกวงไส้ หากรับเอาอาหารลงไปเป็นอาจมได้นี้กองหนึ่ง แล
- อังคะมังคานุสาริโนคะมา วาตา คือ ลมอันเตียวตามข่ายเอ็นเส้นใหญ่ เส้นน้อยหื้อคู้ หื้อเหยียด หื้อต๊วง หื้อติ๋ง ได้นี้ กองหนึ่ง แล
- อัสสาสะคะมา วาตา คือ ลมอันข้าหายใจออกไป คือได้พระสูตรเจ้าแปดคัมภีร์ หากจักออกไปนี้กองหนึ่ง แล
- ปัสสาสะคะมา วาตา คือ ลมอันข้าหายใจเข้ามา คือได้พระวินัยเจ้าห้าคัมภีร์ หากจักเข้ามานี้กองหนึ่ง แล

วาโยธาตุ สัตตะคุณัง อัฏฐัตติงสะ ธัมมะคุณัง สัพพะปาปัง วินาสันตุ อะหัง วันทามิ สัพพะทา ตะ ถะ ต๊ะ ธะ นะ คือได้คุณพระธรรม ๓๘ สังขารักขันโธ คือได้สังขารักขันธ์ ๕๒ และเจตสิก ๕๒ ก็มีในตัวแห่งข้านี้ แล

กุสะลาจิตตัง อกุสะลาจิตตัง อัพยากะตาจิตตัง ยะกาลัง จะตุททะสะสังฆะคุณัง สัพพะปาปัง วินาสันตุ อะหัง วันทามิ สัพพะทา ปะ ผะ ป๊ะ ภะ มะ วิญญาณักขันโธ เป็นคุณพระสังฆะ ๑๔ ยะ ละ ระ วะ สะ หะ พะ อัง อันว่า อักขระทั้งหลาย ๔๑ ตัวนี้ คือหากเป็นรูปธรรม และนามธรรม ก็มีในตัวแห่งข้านี้ แล

ความหมายของคำไหว้พิเศษของครูบาศรีวิชัยบางบท

บทสวดมนต์ คำไหว้พิเศษ ของครูบาศรีวิชัยใน ๓ บทแรก เป็นการสวดขอขมากรรม การกระทำผิด การพูดผิด และการภาวนาผิด ซึ่งรวมถึงการสวดมนต์ผิดด้วย และการคิด การระลึกที่ผิดในสิ่งใดสิ่งหนึ่งดังนั้นก็ดี ข้าพเจ้าก็จักขอขมาโทษแก่พระพุทธเจ้า ขอพระพุทธเจ้าจงงดโทษ คือ ไม่เอาโทษหรือให้ภัยเหล่านั้นด้วยเถิด ซึ่งปกติแล้วคนเรามักจะกระทำผิดกันอยู่เสมอ

ด้วยทางกาย วาจาและใจ ที่เรียกว่า " กุศลกรรมบท ๑๐" โดยแบ่งเป็น กายกรรม ๓ วจีกรรม ๔ และมโนกรรม ๓ ดังจะได้อธิบายในบท ทิพพจักขุญานัง ทิพพโสตาญานัง และปริจิตตวิจาญานัง ต่อไป การสวดมนต์คำไหว้พิเศษบทนี้ควรสวดเช้า –เย็น เป็นการขอขมากรรมที่กระทำผิดตั้งแต่เช้าถึงเย็นก็สวดขอขมาตอนเย็น และกระทำผิดตั้งแต่เย็นถึงเช้าก็สวดตอนเช้า เป็นการสำนึกผิดแล้วขอขมา แล้วก็แก้ไขในสิ่งผิด ไม่ให้ผิดอีก

ความหมายของ กุศลกรรมบท ๑๐ ประการ จำแนกตามบทสวด ดังนี้

ทิพพจักขุญานัง เป็นการขอขมาทาง กายกรรม ๓ ได้แก่

๑. ไม่ฆ่าสัตว์ด้วยตนเอง ไม่ยุยงให้ผู้อื่นฆ่า และไม่ยินดีเมื่อผู้อื่นฆ่า

๒. ไม่ถือเอาทรัพย์ที่เจ้าของไม่ให้มาเป็นของตน ไม่ยุยง และไม่ยินดีเมื่อผู้อื่นทำ

๓. ไม่ละเมิดกามารมณ์ในบุตร ภรรยาผู้อื่น ไม่ยุยงคนอื่น และไม่ยินดีเมื่อผู้อื่นทำ รวมทั้งไม่ดื่มสุราเมรัยทำให้มึนเมาไร้สติ

ทิพพโสตาญานัง เป็นการขอขมาทาง วจีกรรม ๔ ได้แก่

๑. ไม่พูดวาจาที่ไม่เป็นจริง

๒. ไม่พูดวาจาหยาบคาย ให้ผู้รับฟังสะเทือนใจ

๓. ไม่พูดจาส่อเสียด ยุยง นินทา ให้แตกร้าวกัน

๔. ไม่พูดจาเพ้อเจ้อ เหลวไหล

ปริจิตตวิจาญานัง เป็นการขอขมาทาง มโนกรรม ๓ ได้แก่

๑. ไม่คิดอยากได้ทรัพย์สินของผู้อื่น

๒. ไม่คิดจองล้างจองผลาญใคร ทุกกรณี

๓. มีความเห็นตรงต่อพระธรรม คำสั่งสอนของพระพุทธเจ้า และปฏิบัติตาม

นอกจากการกระทำผิดทาง " กุศลกรรมบท ๑๐" แล้ว การกระทำผิดอื่น ๆ ที่มี ก็รวมอยู่ในการกระทำผิดทางกาย วาจา ใจนี้ด้วย และการสวดมนต์บทนี้ขอให้ตั้งใจจริง เป็นการสำนึกผิดและขอขมาจริง

ผู้เขียนมีประสบการณ์สัมผัสได้ว่า เมื่อจิตคิดในสิ่งที่ดีงาม เช่น จะจัดผ้าป่าวันเกิดถวายวัดพระพุทธบาทสี่รอย ก็รู้สึกขนลุกที่ศีรษะ(ขนหัวลุก) และคิดต่อไปอีกว่า จะบรรจุพระธาตุใส่ซองพลาสติค ซองละ ๕ องค์ แนบติดซองผ้าป่า ก็รู้สึกขนลุกอีก และจะจัดให้มีฟ้อนถวายพระพุทธบาท ก็ขนลุกอีก อาการขนลุกที่ศีรษะ เริ่มจากกระหม่อมแล้วกระจายไปทั่วศีรษะ แล้วลงมาที่ตัว

แสดงว่า พระพุทธเจ้าท่านรู้แล้ว ส่งญาณมาให้ทราบ นี้เป็นเพียงตัวอย่างเดียว แต่มีอีกหลายเรื่องที่เมื่อคิดขณะนั่งสมาธิอยู่ ก็จะเกิดอาการอย่างนี้ เมื่อเราคิดดี ทำดี ท่านจะมาอนุโมทนา ส่วนคิดไม่ดี ทำไม่ดี ท่านไม่มาสร้างปรากฏการณ์ให้เห็น

สำหรับบทที่กล่าวถึง บุพเพนิวาสานุสติญานัง เช่นการกล่าวถึงการที่พระพุทธเจ้าได้ตรัสรู้แล้ว เห็นว่า สัตว์ทั้งหลายนั้นแท้จริงแล้ว จิตนี้ไม่ใช่จิตของกู กูสอนมัน กูสั่งมัน มันก็ไม่ฟังคำกูเลย จะให้มันระลึกเอาพระโลกุตระอันเป็นหนทางแห่งพระนิพพาน มันก็ไม่ฟังคำกูเลย ฉะนั้น การที่คนเรามีจิตฟุ้งซ่าน คิดสารพัดตลอดเวลา ก็เป็นดังนี้แล แต่ถ้าเราต่างพากันมาปฏิบัติกรรมฐาน นั่งสมาธิภาวนา ก็สามารถระงับความฟุ้งซ่านให้ลดลงหรือหมดไปได้ ซึ่งหลายท่านได้ทำสำเร็จแล้ว

ส่วนบทที่ว่า รูปร่างนี้ก็ไม่ใช่ของกู กูสอน กูสั่งมัน ว่าอย่าเจ็บ มันก็ยังเจ็บ กูว่าอย่าเป็น มันก็ยังเป็นต่าง ๆ เช่น เป็นเหน็บเป็นชา เป็นปวด บทนี้ก็จะอยู่ในการพิจารณา วิปัสนาพระไตรลักษณ์ อนิจจัง ทุกขัง อนัตตา รูปร่างนี้ก็ไม่ใช่ของกู เพราะรูปังอนัตตา รูปไร้ตัวตน สิ่งที่เราจะพบมากเมื่อนั่งสมาธิ ก็คือทุกขเวทนา ความเจ็บปวด ความปวดเมื่อย เป็นเหน็บ ต้องใช้บท

พระไตรลักษณ์ไปพิจารณา เหมือนบทสวดนั่นแหละ ใครเก่ง ใครอดทน ก็ชนะทุกขเวทนาได้ ซึ่งมีหลายท่านที่ชนะมันได้ เป็นผลสำเร็จที่ว่า " ทุกขาวิปัสนา "

ความหมายบางคำในบทคำไหว้พระเจ้า 3 กาล

อดีต(อตีตาจา), อนาคต(อนาคตา), ปัจจุบัน(ปั๊จจุปั๊นนะ)

ปาทา(ปาต๊ะ) หมายถึง พระพุทธบาท

ถูปา หมายถึง พระสถูปพระพุทธเจ้า

โพธิง หมายถึง ต้นศรีมหาโพธิ์ที่พระพุทธเจ้าตรัสรู้ อยู่ที่พุทธคะยา ประเทศอินเดีย ปัจจุบันเป็นหน่อต้นที่ 4

รัตนบัลลังกั๋ง หมายถึง บัลลังก์ที่พระพุทธเจ้าประทับนั่งใต้ต้นศรีมหาโพธิ์ ที่พุทธคะยาประเทศอินเดีย

พิมพา หมายถึง พระนางพิมพา หรือพระนางยโสธรา พระชายาของพระโคตมะ ซึ่งทรงเป็นพระชายาทุกภพ ทุกชาติ

ทันตา หมายถึง พระเขี้ยวแก้วพระพุทธเจ้า 4 องค์ ได้แก่

- ขวาบน ประดิษฐานอยู่ ณ ดาวดึงค์เทวโลก
  ที่มหันตเจดีย์พระจุฬามณี
- ขวาล่าง ประดิษฐานอยู่ ณ ลังกาสิงหฬทวีป
- ซ้ายบน ประดิษฐานอยู่ ณ เมืองคันฐารรัฐ
- ซ้ายล่าง ประดิษฐานอยู่ ณ นาคพิภพ

จุฬามณี หมายถึง มหันตเจดีย์พระจุฬามณี อยู่ในสวรรค์ชั้นดาวดึงก์

อานิสงส์ของการทำวัตรเช้า – เย็น

ในสมัยพุทธกาล พระสารีบุตรได้นำสาวกห้าร้อยองค์ไปสวดมนต์เย็นและเช้าในถ้ำทุกวัน มีค้างคาวอยู่ห้าร้อยตัว ค้างคาวได้ยินได้ฟังทุกวัน จึงเพลินจนตกมาตาย ค้างคาวตัวผู้ได้ไปเกิดอยู่พรหมโลก ได้เป็นพรหม ค้างคาวตัวเมียได้ไปอยู่เทวโลก ได้เป็นเทพเทวดา ทั้งที่ท่านเป็นสัตว์แค่ได้ยินได้ฟังอานิสงส์ทำไมถึงแรงขนาดนั้น พระสารีบุตรรู้อยู่แก่ใจว่าค้างคาวเหล่านี้ไปเกิดในพรหมโลก เทวโลก แต่ไม่กล้าพูดให้ลูกศิษย์ท่านฟัง เพราะกลัวว่าจะเป็น

การอวดอ้างปุริสธรรม จึงต้องการให้ศิษย์สานุศิษย์ไปพบพระพุทธเจ้าเพื่อให้พระพุทธเจ้าแก้หลักธรรมให้ พระพุทธเจ้าตรัสว่า ดูก่อนพระสารีบุตรนี่เป็นธรรมปฏิบัติ ค้างคาวเหล่านี้มีดับและมีเกิด เขาดับชาติค้างคาวไปเกิดในเทวโลก พรหมโลกเพราะเขาได้ระลึกถึงบาปบุญคุณโทษที่ได้ไปกินผลไม้ของประชาชนที่ปลูกไว้ ถือว่าเป็นผู้มีอุปการะคุณของเขา การสวดมนต์ก็เพื่อระลึกถึงพระพุทธเจ้า พระธรรมเจ้า พระสังฆเจ้าที่มีพระคุณต่อเราชาวพุทธ เป็นร่มโพธิ์ร่มไทรของโลก ประเทศใดก็ตาม ถ้ามีคนประพฤติปฏิบัติธรรมกันทุกคน ประเทศนั้นย่อมเจริญ

(หลวงพ่อวิรัตน์ เตชธรรมโม)

ราศีกับธาตุเจ้าเรือน

ราศีเมษ	๑๓ เมย. – ๑๓ พค.	เป็นธาตุไฟ
ราศีพฤษภ	๑๔ พค. – ๑๔ มิย.	เป็นธาตุดิน
ราศีมิถุน	๑๕ มิย. – ๑๕ กค.	เป็นธาตุลม

ราศีกรกฎ	๑๖ กค. – ๑๖ สค.	เป็นธาตุน้ำ
ราศีสิงห์	๑๗ สค. – ๑๖ กย.	เป็นธาตุไฟ
ราศีกันย์	๑๗ กย. – ๑๖ ตค.	เป็นธาตุดิน
ราศีตุล	๑๗ ตค. – ๑๕ พย.	เป็นธาตุลม
ราศีพิจิก	๑๖ พย. – ๑๕ ธค.	เป็นธาตุน้ำ
ราศีธนู	๑๖ ธค. – ๑๓ มค.	เป็นธาตุไฟ
ราศีมังกร	๑๔ มค. – ๑๒ กพ.	เป็นธาตุดิน
ราศีกุมภ์	๑๓ กพ. – ๑๓ มีค.	เป็นธาตุลม
ราศีมีน	๑๔ มีค. – ๑๒ เมษ.	เป็นธาตุน้ำ

อาหารประจำธาตุเจ้าเรือน

ธาตุดิน อาหารประจำธาตุดิน ได้แก่อาหารรสฝาด หวาน มัน เค็ม เช่น ฝรั่ง หัวปลี มะเขือ ผักกระเฉด หัวผักกาด แครอท ฯลฯ

ธาตุน้ำ อาหารประจำธาตุน้ำ ได้แก่ อาหารรสเปรี้ยว เช่น มะเขือเทศ มะนาว มะกรูด มะยม มะไฟ มะขาม

ธาตุลม อาหารประจำธาตุลม ได้แก่อาหารรสเผ็ด-ร้อน เช่นกระเพรา

โหระพา แมงลัก กานพลู ยี่หร่า กระชาย ขิงข่า ตะไคร้ ฯลฯ

ธาตุไฟ อาหารประจำธาตุไฟ ได้แก่ อาหารรสขม - เย็น จืด เช่น สะเดา เพกา ตำลึง มะระ รางจืด

ความเปลี่ยนแปรไปของสมดุลย์ ของร่างกายในรอบ ๑ วัน

ยามเช้า ระหว่าง ๐๖.๐๐–๑๐.๐๐ น.

จะมีอาการทางธาตุน้ำกำเริบง่าย ควรรับประทาน อาหารที่ถูกกับธาตุ คือ ควรเป็นน้ำผลไม้ออกรสเปรี้ยว

ยามสาย ระหว่าง ๑๐.๐๐–๑๔.๐๐ น.

จะมีอาการทางธาตุไฟกำเริบง่าย ควรรับประทาน อาหารที่ถูกกับธาตุ คือ ควรเป็นเครื่องดื่มรสขม

ยามบ่าย ระหว่าง ๑๔.๐๐–๑๘.๐๐ น.

จะมีอาการทางธาตุลมกำเริบง่าย ควรรับประทาน อาหารที่ถูกกับธาตุ คือ ควรเป็นเครื่องดื่มรสเผ็ด เช่นน้ำขิง

ก่อนนอน ระหว่าง ๑๘.๐๐–๒๒.๐๐ น.

จะมีอาการเจ็บป่วยด้วยธาตุน้ำควรรับประทาน อาหารที่ถูกกับธาตุ คือ ควรเป็นรสเปรี้ยว

พระธาตุปีเกิด

๑.พระธาตุศรีจอมทอง	จ.เชียงใหม่	ปีไจ้ (ชวด-หนู)
๒.พระธาตุลำปางหลวง	จ.ลำปาง	ปีเป้า (ฉลู-วัว)
๓.พระธาตุช่อแฮ	จ.แพร่	ปียี (ขาล-เสือ)
๔.พระธาตุแช่แห้ง	จ.น่าน	ปีเหม้า(เถาะ-กระต่าย)
๕.พระธาตุพระสิงห์	จ.เชียงใหม่	ปีสี (มะโรง-งูใหญ่)
๖.พระธาตุพุทธสถานตรัสรู้	ประเทศอินเดีย	ปีไส้(มะเส็ง-งูเล็ก)
๗.พระธาตุชะเวดากอง	ร่างกุ้ง	ปีสะง้า (มะเมีย-ม้า)
๘.พระธาตุดอยสุเทพ	จ.เชียงใหม่	ปีเม็ด(มะแม-แพะ)
๙.พระธาตุพนม	จ.นครพนม	ปีสัน (วอก-ลิง)
๑๐.พระธาตุหริภุญไชย	จ.ลำพูน	ปีเล้า (ระกา-ไก่)
๑๑.พระธาตุเกตุแก้วจุฬามณี	ชั้นฟ้า	ปีเส็ด (จอ-สุนัข)
๑๒.พระธาตุดอยตุง	จ.เชียงราย	ปีไก๊(กุน-หมูหรือช้าง)
หรือกองมู	จ.แม่ฮ่องสอน	

โชคชะต๋าราศี

(กำบ่าเก่าเล่าไว้)

เกิดวันไหนก็ดีทั้งนั้น แต่ดีคนละอย่าง เอาบุญไผบุญมัน คนเราเลือกเกิดไม่ได้ บางคนยากจ๋นดารุณยากไร้ วันลุนป้อยได้เป็นดี บางคนมีแต๊เป็นจั้นเศรษฐี ปายหลังป้อยมีตุ๊กยากอยากกั้น

คนเกิดวันติ้ด ความคิดโผดผายอยู่สุขสบาย ต่อเต้ากุ๊มเก๊า

คนเกิดจันจั๋น ใจบานบ่เศร้า สุขเติงเมืองบน จั้นฟ้า

คนเกิดวันอังคาร กล้าหาญสง่า อยู่ไหนบ่ต้องกั๋วภัย

คนเกิดวันปุ๊ด วิสุทธิ์สดใส ผาถะนาใดสมใจ๋ไฝ่อ้าง

คนเกิดวันผัด สมบัติมากกว้าง ข้าวของเงินคำ ปะเล้อ

คนเกิดวันศุกร์ สนุ๊กแต๊เน้อ คนอื่นเบิงเหง้อ ขอยยวน

คนเกิดวันเสาร์ ศัตรู๋บ่มี บริวารมวล มากมายชื่นสู้

วันไชยฤกษ์

วันไชยฤกษ์ผีหัวหลวงนี้ ใช้สำหรับหาวันทำการมงคลทุกอย่าง เช่น กินแขกแต่งงาน ขึ้นบ้านใหม่ เป๊กข์ตุ๊บวชพระ ไปติดต่อการงาน เสี่ยงโชคลาภ ไปค้าขายต่างบ้านต่างเมือง โยกย้ายค้ายไปอยู่ที่อื่น เว้นวัน

ที่ไม่เป็นมงคลเสีย ถือเอาวันดีมีโชคลาภ จะเกิดผลสวัสดีแก่ผู้ปฏิบัติอย่างมหาศาล เพราะมีผู้ใช้ได้ผลมามากต่อมากแล้ว

เดือนขึ้น-เดือนแรม ก็ให้ถือเอาตามแบบเดียวกัน ดังนี้

๑	ค่ำ	ช้างแก้วขึ้นสู่โรงธรรม	ดี
๒	ค่ำ	ฟังธรรมกลางป่าช้า	ไม่ดี
๓	ค่ำ	ล้างมือถ้าคอยกิน	ดี
๔	ค่ำ	นอนปลายตีนตากแดด	ไม่ดี
๕	ค่ำ	ผีแวดล้อมปองเอา	ไม่ดี
๖	ค่ำ	ลงสำเภาไปค้า	ดี
๗	ค่ำ	เคราะห์อยู่ถ้าคอยชน	ไม่ดี
๘	ค่ำ	สาระวนบ่เมี้ยน	ไม่ดี
๙	ค่ำ	ถูกเสี้ยนพระราม	ไม่ดี
๑๐	ค่ำ	หาความงามบ่ได้	ไม่ดี
๑๑	ค่ำ	ขี้ไร้เกิดเป็นดี	ดี
๑๒	ค่ำ	บ่มีดีสักอย่าง	ไม่ดี
๑๓	ค่ำ	ไชยะปราบชมภู	ดี
๑๔	ค่ำ	ศัตรูปองร้าย	ไม่ดี
๑๕	ค่ำ	ถูกผีแม่หลวงปองเอา	ไม่ดี

วันเสีย วันบ่ดี บ่ควรทำมงคล

เกี๋ยง ห้า เก้า ระวิจันทัง — เสียอาทิตย์กับจั๋นทร์
ยี่ หก สิบ อังคารัง — เสียอังคารวันเดียว
สี่ แปด สิบสอง สุโขพุทธา — เสียศุกร์กับปุ๊ด
สาม เจ็ด สิบเอ็ด โสรีคุรุ — เสียเสาร์กับผัด
(บอกไว้เต้าอั้น ปี้ดจ๋าระณาเอาคนเดียวเต๊อะ)

ความหมายผลไม้นำโชค

- ขนุน — คนเกื้อหนุน
- ทุเรียน — ความร่ำรวย
- สับปะรด — หูตากว้างไกล
- ฟักเขียว — คนฟูมฟัก
- ฟักทอง — เงินทองไหลมา เทมา
- ชมพู่ — คนชื่นชม ชื่นชอบ
- แอปเปิ้ล — ความสวยงาม
- น้อยหน่า — ชีวิตราบรื่น
- ถั่วป้อ — เงินใหม่ มีไว้เงินไม่ขาดบ้าน
- มะพร้าว,ส้มโอ — จิตใจ ใสสะอาด

วันนุ่งผ้าใหม่

- นุ่งผ้าวันติ๊ด นั้นดีนักหนา สับป๊ะภัยยา โรคาบ่ใกล้ ข้าศึกศัตรู๋ ก็สู้บ่ได้ จักศิวิไล จ๊าดนัก
- นุ่งผ้าวันจั๋น ไผหันก็ฮัก เป็นเสน่ห์อั้น เน่อนาย
- นุ่งผ้าวันอังคาร นั้นบ่ดีเหลือหลายหา ความสบายนิดหน่อยบ่ได้ ช่างมักเจ็บเป๋น ฮ้อนเย็นเมื่อยไข้ มีอนามัยเสื่อมทรุด
- นุ่งผ้าวันปุ๊ด ไผ่ก็ว่าดี ล้วนเป็นมิ่งแก้ว มงคลมีสะหรีลักษณ์ เกิดขึ้นกับต๋น สับป๊ะกั๋งวล บ่มาถูกต้อง
- นุ่งผ้าวันผัด นายจั๊กนุ่งหย้อง ก็ถูกทำนองเลิศลา จะมีลาภผล มงคลช่วยกา ไหลหลั่งเข้า บ่รวยแต่บ่ใจ้ซื้อ สลากเลขหวย อันนั้นบ่รวย ขอเต๊อะเจื้อข้า
- นุ่งผ้าวันศุกร์ ห่มตุ๊มเสื้อผ้า ก็ถูกตำรายิ่งลา จะมียศศักดิ์ กับต๋นเตื่อมก๊ำ บ่ว่าเผ่าผู้หญิงจาย
- นุ่งผ้าวันเสาร์ บ่ดีเหลือหลาย หาความสบายวันเดียวบ่ได้ (จำไว้เน้อเจ้า นุ่งผ้าใหม่วันใดดี ปิ๊ดจ๋าระณาคนเดียวเต๊อะ)

รายนามผู้ร่วมบริจาคปัจจัยพิมพ์
หนังสือบทสวดสักการะพระพุทธบาทสี่รอย

รายนามผู้ร่วมบริจาคปัจจัยพิมพ์หนังสือ
บทสวดสักการะพระพุทธบาทสี่รอย

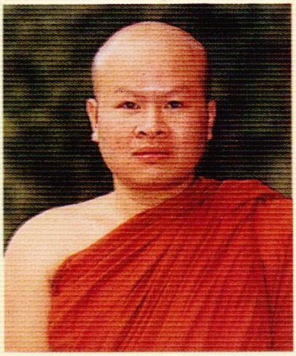
๑.	นางทิพย์พร วาฤทธิ์ และครอบครัว	๕,๐๐๐.๐๐ บาท
๒.	นางอำไพ ชัยพรหม	๓,๐๐๐.๐๐ บาท
๓.	ผ.ศ.ประไพศรี ซ่อนกลิ่น	๒,๐๐๐.๐๐ บาท
๔.	นางธาราทิพย์ แก้วมณี และครอบครัว	๒,๐๐๐.๐๐ บาท
๕.	นางนัฐจติ วิชัยดิษฐ์ – นางวิไล – นายวัจน์ หาญใจ	๒,๐๐๐.๐๐ บาท
๖.	นายวัลลภ – นางประกายทิพย์ สุคนธ์ และบุตร	๑,๐๐๐.๐๐ บาท
๗.	น.ส.จิดาภา พวงเพ็ชร	๑,๐๐๐.๐๐ บาท
๘.	นางพัชรนันท์ คงรอด และครอบครัว	๑,๐๐๐.๐๐ บาท
๙.	นางศรีวรรณ ลักขณาเดช	๕๐๐.๐๐ บาท
๑๐.	นางวัชระบูล วิเชียรศรี และครอบครัว	๕๐๐.๐๐ บาท
๑๑.	นางยุพา – น.ส.สิตา – น.ส.สาริน – นายปริญญ์ ชากฤษณ์	๕๐๐.๐๐ บาท
๑๒.	อ.วิจิตร – นางนิภา เทพบริรักษ์	๕๐๐.๐๐ บาท
๑๓.	ผู้ไม่ประสงค์จะออกนาม	๕๐๐.๐๐ บาท
๑๔.	นายวัชระ – นางอัจฉราพี – ด.ญ.อรชรัตน์ จำปา	๓๐๐.๐๐ บาท
๑๕.	นายสิงห์ทอน – นางจันทร์ศรี กิติสอน	๓๐๐.๐๐ บาท
๑๖.	นางวีนัส สืบศรี และครอบครัว	๓๐๐.๐๐ บาท
๑๗.	ครอบครัวหน่อคำ และครอบครัวศิริรัตน์	๓๐๐.๐๐ บาท
๑๘.	นายจเร – นางปาริชาต เสาร์สุวรรณ – พ่อแม่ พร้อมบุตรธิดา	๓๐๐.๐๐ บาท

๑๙. อ.อรอนงค์ ซ่อนกลิ่น	๓๐๐.๐๐ บาท
๒๐. นายดาวเรือง ลำจวน	๓๐๐.๐๐ บาท
๒๑. นายธวัช – นางประเทือง รอดพร้อม	๓๐๐.๐๐ บาท
๒๒. นายเมธี – นางธีราภรณ์ เมธาวิน	๓๐๐.๐๐ บาท
๒๓. นางปทุมา กิริยา	๓๐๐.๐๐ บาท
๒๔. นายเซ้ง – นางสุมาลี ตันสหวัฒน์	๒๐๐.๐๐ บาท
๒๕. นางรัชนี – ลูกแพรว สุนทรปกรณ์กิจ	๒๐๐.๐๐ บาท
๒๖. นางรัตนา สุกุมลจันทร์	๒๐๐.๐๐ บาท
๒๗. นางจันทร์เพ็ญ นารินทร์	๒๐๐.๐๐ บาท
๒๘. นายธนิต – นางแสงเทียน – ด.ญ.พชร – ด.ญ.จิดาภา จ่าภา	๒๐๐.๐๐ บาท
๒๙. นางจันทร์พลอย สินสุขเศรษฐ์	๒๐๐.๐๐ บาท
๓๐. ครอบครัวกรรมสิทธิ์ และครอบครัวพรหมโชติ	๒๐๐.๐๐ บาท
๓๑. น.ส.วันเพ็ญ ยอดสุวรรณ	๒๐๐.๐๐ บาท
๓๒. นางวิไลวรรณ นามวงศ์พรหม	๒๐๐.๐๐ บาท
๓๓. นางศุภวรรณ – นายวรเมจ แสนใจ และครอบครัว	๒๐๐.๐๐ บาท
๓๔. นายเผชิญ สิงห์จันทร์	๒๐๐.๐๐ บาท
๓๕. แม่ชีเหลี่ยม โยงรัมย์	๒๐๐.๐๐ บาท
๓๖. นางจงจิต-น.ส.โสภิดา-นายจักรพงศ์-น.ส.จรินทร์ บุญโยม	๒๐๐.๐๐ บาท
๓๗. นายปราชัน – นางศิรินันท์ - ด.ช.นนท์ปวิช เครือคำปลิว	๒๐๐.๐๐ บาท
๓๘. แม่ชีมาลี โยงรัมย์	๑๐๐.๐๐ บาท
๓๙. แม่ชีโรย โยงรัมย์	๑๐๐.๐๐ บาท
๔๐. แม่ชีจำปา ทองก้อน	๑๐๐.๐๐ บาท
๔๑. นางจันทร์ฟอง ดวงแก้ว	๑๐๐.๐๐ บาท

๔๒. นายทินกร – นางสุจิลักษณ์ นามแก้ว	๑๐๐.๐๐ บาท
๔๓. นางบุษกร เสตังคะบุตร	๑๐๐.๐๐ บาท
๔๔. นายศุภชัย – นางสุธรรมา แก้วมณี	๑๐๐.๐๐ บาท
๔๕. นางประสพสุข จันทร์เทศ	๑๐๐.๐๐ บาท
๔๖. ครอบครัวพัวประเสริฐ	๑๐๐.๐๐ บาท
๔๗. นางอารีวรรณ หลีประสิทธิ์	๑๐๐.๐๐ บาท
๔๘. ด.ช.ธีรเศรษฐ์ ศรีทอง	๑๐๐.๐๐ บาท
๔๙. นางนันทวัน โสพันธ์	๑๐๐.๐๐ บาท
๕๐. น.ส.จันทร์พร้อม อุตสาคต	๑๐๐.๐๐ บาท
๕๑. นายสุนทร - นางนพคุณ อินตา	๑๐๐.๐๐ บาท
๕๒. นายประเสริฐ อัจฉริยศิริกุล	๑๐๐.๐๐ บาท
๕๓. น.ส.สรวงสุดา อัจฉริยศิริกุล	๑๐๐.๐๐ บาท
๕๔. นายสมคิด รัตนไพศาลศรี	๑๐๐.๐๐ บาท
๕๕. นางพฤทธิ์รัตน์ สุภาผล	๑๐๐.๐๐ บาท
๕๖. นายลือชัย สุภาผล	๑๐๐.๐๐ บาท
๕๗. แม่ชีจิตราภรณ์ สุจิตภิญโญ	๑๐๐.๐๐ บาท
๕๘. น.ส.อรนัย วรรณสุคำ	๔๐.๐๐ บาท
๕๙. แม่ชีปิยนาถ สายพัทลุง	๔๐.๐๐ บาท

****

ตำนานพระพุทธบาทสี่รอย (โดยสังเขป)

พระพุทธบาทสี่รอยเป็นรอยพระพุทธบาท ของพระพุทธเจ้ากะกุสันโธ พระพุทธเจ้าโกนาคมโน พระพุทธเจ้ากัสสะโปและพระพุทธเจ้าโคตะโม ประทับซ้อนรอยกันอยู่ เป็นพระบาทเบื้องขวา ความยาวของพระบาทเรียง ตามลำดับจากองค์ที่ ๑ ถึงองค์ที่ ๔ คือ ยาว ๑๒ ศอก, ๙ ศอก, ๗ ศอก และ ๔ ศอก ตามลำดับ ลักษณะพระบาทเป็นหลุมลึก ขณะที่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าพระโคตะโม ประทับรอยพระบาทก็ทรงอธิษฐานว่า "เมื่อตถาคตนิพพานไปแล้ว เทวดาทั้งหลายจงนำ เอาพระธาตุของตถาคตมาบรรจุไว้ที่รอยพระพุทธบาทที่นี่ ในเมื่อตถาคตนิพพานไปแล้ว ๒,๐๐๐ ปี พระพุทธบาทสี่รอยนี้จัก ปรากฏแก่ปวงชนและเทวดาทั้งหลายก็จักได้มากราบไหว้และบูชา" สถานที่แห่งนี้เรียกว่าภูเขาเวภาระบรรพต (ตามที่มีในบทนมัสการว่าเวภาระปัพพะเต) เมื่อพระพุทธองค์ นิพพานล่วงแล้วประมาณ ๒,๐๐๐ วัสสะ (ปี) เทวดาจึงได้เนรมิตเป็นรุ้งตัวใหญ่ (เหยี่ยว) บินลงจากภูเขาเวภาระบรรพต อันเป็นที่ตั้งแห่งพระพุทธบาทสี่รอยในปัจจุบันนี้ลงไปเอาลูกไก่ของนายพรานที่อยู่เชิงเขาเวภาระบรรพต แล้วบินขึ้นสู่ยอดเขา นายพรานก็โกรธและติดตามขึ้นไปก็ไม่พบ เห็นแต่รอยพระพุทธบาทสี่รอย ก็จึงได้ทำการสักการะบูชาแล้วลงจากภูเขา พอมาถึงหมู่บ้านก็บอกเล่าแก่ชาวบ้าน จึงเป็นที่รู้กันต่อๆ ไปแก่ประชาชนทั้งหลาย

ต่อมาสมัยพระยาธรรมช้างเผือกผู้ครองนครเชียงใหม่ก็ได้ไปกราบไหว้บูชาและสร้างวิหารครอบพระบาทไว้ชั่วคราว และพระชายาเจ้าดารารัศมีก็ได้ขึ้นไปกราบไหว้บูชาแล้วสร้างวิหาร ๑ หลัง และต่อมาครูบาศรีวิชัยได้ขึ้นไปกราบไหว้บูชา แล้วสร้างวิหารครอบพระบาทใหม่และได้ฉาบปูนครอบรอยพระพุทธบาทเดิม เพื่อรักษาให้อยู่ค้ำชูพุทธศาสนาไปตลอดกาล ประเพณีที่สำคัญคือประเพณีสรงน้ำ พระพุทธบาท ตรงกับวันมาฆะบูชาของทุกปี มีการเดินขึ้นวัดพระพุทธบาทฯ จากวัดหนองก๋าย เวลาประมาณ ๑๘.๐๐ น. ถึงวัดพระพุทธบาทสี่รอยประมาณ ๐๒.๐๐ น. ก่อนวันมาฆะบูชา ๑ วัน ระยะทางประมาณ ๑๖ กม. มีผู้ที่จิตศรัทธาร่วมกันเดินจำนวนมาก จึงถือโอกาสบอกบุญมา ณ ที่นี้ด้วย

นางทิพย์พร วาฤทธิ์ ผู้เรียบเรียง

จากหนังสือตำนานพระพุทธบาทสี่รอย

๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๒

"ต๋ามหน้าบุญ เต๊อะเจ้าเฮ้ย"